

UZASADNIENIE

Do zadań własnych powiatu należy m.in. prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych oraz placówek oświatowych, w tym szkolnictwa specjalnego. Szczegółowe zadania i kompetencje organu prowadzącego szkoły i placówki oświatowe wynikają z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.). Realizacja tych zadań winna odbywać się w oparciu o wytyczone kierunki lokalnej polityki oświatowej i planowanie strategiczne.

Diagnoza szkół i placówek oświatowych Powiatu Tczewskiego w zakresie kształcenia ogólnego jest dokumentem niezbędnym w procesie aplikowania o środki zewnętrzne w konkursie zamkniętym Nr RPPM.03.02.01-IŻ-01-22-001/15, ogłoszonym przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, w ramach Poddziałania 3.2.1 Jakość edukacji ogólnej.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Województwo Pomorskie
Urząd Marszałkowski
Marszałek Województwa Pomorskiego

MACZEJLIK
Wydziału Zdrowia, Spraw
Społecznych i PRON
mgr Alicja Szczępińska-Milan

WNIOSZE NA POSIEDZENIE
Zarządu Powiatu Tczewskiego.
Tczew, dnia ..... 28.12.15r.
podpis.....

Załącznik do Uchwały Nr 52/166/2015
Zarządu Powiatu Tczewskiego
z dnia 28 grudnia 2015r.

**„Diagnoza szkół i placówek oświatowych Powiatu
Tczewskiego w zakresie kształcenia ogólnego”**

Spis treści

1.	WSTĘP	3
2.	PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA BADANIA	4
3.	CELE I HARMONOGRAM BADANIA	5
3.1.	Cele diagnozy	5
3.2.	Zestawienie zrealizowanych działań	5
4.	OPIS PROCEDURY DIAGNOZY POTRZEB	7
4.1.	Spotkanie wstępne – przystąpienie do projektu	7
4.2.	Spotkanie z dyrektorami placówek	7
4.3.	Wywiady telefoniczne z dyrektorami placówek	8
4.4.	Badanie ankietowe	8
4.5.	Analiza wewnętrznych dokumentów placówek	9
4.6.	Drugie spotkanie z dyrektorami placówek oraz przedstawicielem zleceniodawcy	9
5.	DIAGNOZA POTRZEB W SZKOŁACH	10
5.1.	Wyniki diagnozy potrzeb w szkołach	10
5.2.	Uczestnicy badania	10
5.3.	Uczestnicy ankiety dokonali analizy każdego z obszarów dotychczasowych działań wraz z postrzeganymi potrzebami wsparcia w danym zakresie:	11
5.4.	Wyniki egzaminów zewnętrznych w latach 2013 - 2015	21
5.5.	Uzyskane informacje wraz z podziałem na placówki	24
1.	I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tczewie	24
2.	II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie	33
3.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie	41
4.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. ks. Henryka Mrossa w Gniewie	47
5.	Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich im. Księcia Sambora II w Tczewie	55
6.	Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza Stanisława Pasierba w Tczewie	61
7.	Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. Henryka Sienkiewicza w Tczewie	67
8.	Zespół Szkół Technicznych im. Komandora Antoniego Garnuszeńskiego w Tczewie	74
9.	Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. S. Staszica w Swarzędzie	80
10.	Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie	85
11.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pelplinie	87
6.	ANALIZA DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH	89
6.1.	Analiza na poziomie lokalnym	89
6.2.	Analiza na poziomie regionalnym	91
7.	WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE	93
7.1.	Oczekiwane efekty wsparcia	96
8.	Załączniki	98
8.1.	Załącznik nr 1	98
8.2.	Załącznik nr 2	107
8.3.	Załącznik nr 3	110

1. WSTĘP

Kluczowym celem realizacji badania potrzeb rozwojowych szkół była konieczność dokonania diagnozy w obszarze, który wskaże kierunki rozwoju edukacji w powiecie tczewskim oraz odpowiedź na pytanie, w jaki sposób jeszcze lepiej realizować potrzeby edukacyjne młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem podnoszenia jej konkurencyjności na rynku pracy, czyli praktycznego wdrażania umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia oraz podejmowania zatrudnienia.

Opracowana na lata 2014 - 2020 Strategia Rozwoju Edukacji Powiatu Tczewskiego zakłada aktywne wspieranie uczniów i ich rodziców/opiekunów, przez instytucje prowadzące szkoły oraz przez nauczycieli.

Badanie opinii interesariuszy programu miały na celu jeszcze lepsze zdefiniowanie potrzeb i interesów konkretnych placówek (uczniów, rodziców/opiekunów oraz nauczycieli) w celu dopasowania oraz wdrożenia najbardziej efektywnych programów pomocy oraz wsparcia.

Powiat widzi potrzebę osiągania coraz lepszych wyników kształcenia poprzez konieczność realizacji szeregu działań, takich jak:

- rozwój kadry dydaktycznej;
- wprowadzenie nowych technologii oraz aktywnych, nowoczesnych metod nauczania (wykorzystujących technologię IT);
- kształcenie związane z rozwojem indywidualnych możliwości i uzdolnień uczniów;
- rozwój współpracy z uczelniami, pracodawcami oraz instytucjami kultury i nauki.

Podniesieniu poziomu edukacji sprzyjać będzie unowocześnienie bazy edukacyjnej oraz tworzenie możliwości do wyrównania szans edukacyjnych młodzieży z terenów wiejskich czy też uczniów zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Szkola powinna, w sposób jak najbardziej przyjazny dla ucznia, przekazywać niezbędną wiedzę oraz pomagać w rozwoju jego umiejętności. Istotne jest aby kształcenie i wychowanie w szkole pobudzało uczniów do kreatywnego myślenia i rozwoju pożądaných kompetencji (w tym kompetencji kluczowych).

Priorytetowe cele wsparcia rozwoju edukacji w powiecie to:

- tworzenie lepszych warunków do wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- wyrównywanie szans edukacyjnych i przeciwdziałanie wykluczeniu zawodowemu;
- wzmacnianie aktywności uczniów i nauczycieli, promocja postaw obywatelskich, poprzez udział w realizacji programów unii europejskiej oraz innych programów na rzecz rozwoju edukacji;
- powiązanie systemu edukacji z potrzebami rynku pracy;
- dostosowanie oferty oświatowej do potrzeb rynku pracy i aspiracji uczniów;
- zapewnienie warunków do rozwoju kompetencji kluczowych.

Aby jak najlepiej zrealizować zakładane działania, konieczne jest poznanie opinii odbiorców wsparcia, dzięki czemu możliwy będzie wybór najważniejszych działań w oparciu o szerokie konsultacje, faktyczne potrzeby oraz trudności, z jakimi spotykają się na co dzień.

Spełnia to także jeden z warunków wdrażania strategii, czyli jej stały monitoring, kontrolę oraz stałe gromadzenie i analizę danych, pozwalających ocenić stopień realizacji strategii¹.

Wzrost poziomu edukacji w regionie jest także jednym z kluczowych elementów Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, dlatego powinien być realizowany ze szczególną uwagą².

¹ Strategia Rozwoju Edukacji Powiatu Tczewskiego na lata 2014 - 2020

² Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA BADANIA

Badaniem objętych zostało 11 placówek Powiatu Tczewskiego:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tczewie;
2. II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie;
3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie;
4. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. ks. Henryka Mrossa w Gniewie;
5. Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich im. Księcia Sambora II w Tczewie;
6. Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza Stanisława Pasierba w Tczewie;
7. Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. Henryka Sienkiewicza w Tczewie;
8. Zespół Szkół Technicznych im. Komandora Antoniego Garnuszeńskiego w Tczewie;
9. Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Swarzędzie;
10. Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie;
11. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pelplinie.

Zakres badania obejmował poziom kształcenia ogólnego, a w szczególności:

- * rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);
- * rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu;
- * rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego;
- * indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego;
- * korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) oraz rozwijanie kompetencji informatycznych;
- * wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów;
- * doskonalenie zawodowe nauczycieli;
- * dostęp do pomocy dydaktycznych i narzędzi TIK;
- * wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych;
- * wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.

3. CELE I HARMONOGRAM BADANIA

3.1. Cele diagnozy

Celem badania było zrealizowanie dwóch najważniejszych zadań:

- analiza sytuacji placówek w zakresie kształcenia ogólnego;
- analiza założeń polityki dotyczącej kształcenia ogólnego, na poziomie lokalnym i regionalnym;
- analiza dotycząca zakresu potrzebnego wsparcia.

3.2. Zestawienie zrealizowanych działań

Tabela prezentuje opis najważniejszych działań zrealizowanych w ramach diagnozy.

Etapy badania	Opis działań	Termin realizacji działania
Spotkanie wstępne.	Spotkanie konsultacyjne ze zleceniodawcą (pracownikami Starostwa Powiatowego w Tczewie) oraz zespołem Firmy Certes, odpowiedzialnym za realizację badania. Spotkanie obejmowało ustalenie procedury procesu diagnozy potrzeb, materiałów i działań koniecznych do jej przeprowadzenia oraz harmonogramu działań w projekcie.	18.11.2015
Spotkanie z dyrektorami placówek.	Celem spotkania było zaproszenie dyrektorów jedenastu placówek oświatowych powiatu tczewskiego, do udziału w diagnozie potrzeb rozwojowych, omówienie celu i procedury badawczej oraz harmonogramu projektu.	18.11.2015
Wywiady telefoniczne z dyrektorami placówek.	Wywiady służyły zgromadzeniu informacji o postrzeganych trudnościach oraz potrzebach rozwojowych szkoły, w obszarze określonym przez dyrektora ale także odpowiedzi, przez konsultanta Certes, na wszelkie, pojawiające się w związku diagnozą pytania, oraz ustaleniu dokładnego harmonogramu badania dla danej placówki.	20.11.2015
Przekazanie wewnętrznych dokumentów szkoły.	Udostępnianie przez szkoły dokumentacji wewnętrznej (np. strategii rozwoju szkoły, czy wyników wewnętrznej lub zewnętrznej ewaluacji).	20-25.11.2015

Przekazanie ankiet badania potrzeb.	Przekazanie placówkom, drogą mailową, ankiet badania potrzeb w trzech wersjach: dla nauczycieli, uczniów i rodziców.	23.11.2015
Badanie ankietowe.	Wypełnianie ankiet w placówkach, przez nauczycieli, uczniów i rodziców.	23-25.11.2015
Spotkanie z dyrektorami placówek oraz przedstawicielem zleceńodawcy.	Spotkanie zamykające etap zbierania dokumentacji od szkół.	25.11.2015
Analiza wewnętrznych dokumentów szkoły, oraz dokumentów strategicznych lokalnych i regionalnych.	Analiza informacji zawartych w dokumentach wewnętrznych, przekazanych przez szkoły, dokumentów strategicznych przyjętych na poziomie lokalnym oraz dokumentów strategicznych przyjętych na poziomie regionalnym.	20-26.11.2015
Analiza danych (w tym danych ankietowych).	Ustalenie kluczowych potrzeb rozwojowych każdej z placówek.	26.11- 04.12.2015
Przekazanie raportu z diagnozy.	Przekazanie niniejszej diagnozy zleceńodawcy.	04.12.2015

4. OPIS PROCEDURY DIAGNOZY POTRZEB

Przedstawiona poniżej procedura jest oparta na sposobie pracy wymagającym zaangażowania i aktywności ze strony szkoły oraz samodzielnych decyzji jej przedstawicieli dotyczących kierunku rozwoju placówki. Jest to spójne z podstawowymi założeniami działania nowego systemu wsparcia szkół, czyli odpowiedzialności szkoły za własny rozwój.

Badanie składało się z trzech kluczowych działań:

- zebranie potrzeb rozwojowych uczniów, wynikających z nich potrzeb w zakresie wsparcia kompetencji nauczycielskich oraz doposażenia szkoły lub placówki (wywiady z dyrektorami placówek oraz ankieta wypełniania przez nauczycieli, rodziców i uczniów) oraz wewnętrznych dokumentów szkoły takich jak strategie rozwoju szkoły, czy wyniki wewnętrznej lub zewnętrznej ewaluacji;
- analiza dokumentów strategicznych przyjętych na poziomie lokalnym, takich jak Strategia Rozwoju Edukacji Powiatu Tczewskiego 2014-2020 oraz dokumentów strategicznych przyjętych na poziomie regionalnym, w tym Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020;
- analiza zebranych danych i ustalenie konkretnych potrzeb rozwojowych oraz kluczowych obszarów wsparcia placówek biorących udział w badaniu.

4.1. Spotkanie wstępne – przystąpienie do projektu

Spotkanie z organizatorami badania ze strony Powiatu Tczewskiego oraz osobami prowadzącymi diagnozę, służyło ustaleniu zasad współpracy, organizacji i przebiegu badania.

Strukturę spotkania zaplanowano następująco:

- wyjaśnienie specyfiki pracy podczas realizacji diagnozy;
- określenie przedmiotu i rezultatów diagnozy;
- zdefiniowanie źródeł informacji niezbędnych do przeprowadzenia diagnozy;
- wybór placówek uczestniczących w procesie diagnozy;
- wybór narzędzi przeprowadzania diagnozy;
- uzgodnienie organizacyjnych aspektów diagnozy.

4.2. Spotkanie z dyrektorami szkół i placówek

Tego samego dnia odbyło się spotkanie z dyrektorami lub przedstawicielami następujących szkół i placówek biorących udział w badaniu:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tczewie;
2. II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie;
3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie;
4. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. ks. Henryka Mrossa w Gniewie;
5. Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich im. Księcia Sambora II w Tczewie;
6. Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza Stanisława Pasierba w Tczewie;
7. Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. Henryka Sienkiewicza w Tczewie;
8. Zespół Szkół Technicznych im. Komandora Antoniego Garnuszeńskiego w Tczewie;
9. Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Swarzędzie;
10. Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie;

11. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pelplinie.

Strukturę spotkania zaplanowano następująco:

- * zaproszenie do udziału w diagnozie;
- * wyjaśnienie specyfiki pracy podczas realizacji diagnozy;
- * określenie przedmiotu i rezultatów diagnozy;
- * wskazanie źródeł informacji niezbędnych do przeprowadzenia diagnozy;
- * wskazanie narzędzi przeprowadzania diagnozy;
- * wskazanie osób uczestniczących w procesie diagnozy;
- * ustalenie harmonogramu diagnozy;
- * uzgodnienie organizacyjnych aspektów diagnozy.

4.3. Wywiady telefoniczne z dyrektorami placówek

Wszystkie wywiady z dyrektorami placówek odbyły się 20.11.2015, każdy z nich trwał około 30 min.

- * Celem wywiadów było przede wszystkim zdiagnozowanie obszarów, które w ocenie dyrektorów wymagają wsparcia rozwojowego. Obszary te mogły być określone stosunkowo konkretnie (np. Warsztaty dziennikarskie „szkolna tv”, pozwalające rozwijać zainteresowania i kreatywność uczniów) lub szeroko (np.: Realizowanie wybranych zagadnień z podstawy programowej przedmiotów przyrodniczych w grupach metodą eksperymentu).
- * Rozmowa miała na celu także ustalenie jakie dokumenty, z perspektywy dyrektora, mogą zostać wykorzystane do przygotowania analizy tak, aby wskazać jak najbardziej diagnostyczne informacje przedstawiające potrzeby placówki.
- * Wybranie przez dyrektora osób, które wezmą udział w diagnozie (nauczyciele, rodzice, uczniowie), grupa ta miała być możliwie szeroka i zróżnicowana pod względem potrzeb rozwojowych tak, aby diagnoza obejmowała swoim zakresem, w miarę jak najdokładniej, potrzeby wszystkich beneficjentów.
- * Uzgodnienie organizacyjnych aspektów diagnozy oraz odpowiedzi na wszelkie pytania dotyczące badania, ze strony dyrektora placówki.

4.4. Badanie ankietowe

Na podstawie rozmów z dyrektorami i wskazanymi przez nich najważniejszych zagadnień rozwojowych placówki, stworzone zostały trzy ankiety badające potrzeby: ankieta dla nauczycieli (w tym pedagogów i psychologów szkolnych oraz kadry zarządzającej placówki) – załącznik nr 1, rodziców – załącznik nr 2 oraz uczniów – załącznik nr 3.

Do badania ankietowego wybranych zostało:

- * minimum 80% nauczycieli placówki;
- * 10% uczniów, jednak nie mniej niż dwudziestu uczniów;
- * minimum siedmiu rodziców – należących do rady rodziców, będących przedstawicielami rodziców/opiekunów prawnych.

4.5. Analiza wewnętrznych dokumentów placówek

Dokonana przez konsultanta analiza wskazanych i udostępnionych przez dyrektorów szkoły dokumentów wewnętrznych służyła zapoznaniu się ze specyfiką szkoły oraz szerszym kontekstem mającym wpływ na zagadnienia będące przedmiotem diagnozy. Zdobyte informacje pomogły w ustaleniu oraz wskazaniu, wraz z wywiadami oraz badaniem ankietowym, najważniejszych potrzeb rozwojowych szkoły.

Lista udostępnionych oraz uwzględnionych w badaniu, wewnętrznych dokumentów placówek obejmuje:

- wyniki egzaminów zewnętrznych;
- wyniki egzaminów wewnętrznych;
- wewnętrzne badania ankietowe wśród uczniów i nauczycieli;
- działania oraz plany dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcze;
- sprawozdania z realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- strategię rozwoju placówek;
- plany pracy zespołów przedmiotowych;
- sprawozdania zespołów/komisji przedmiotowych;
- informacje na temat prowadzonych przez placówki zajęć dodatkowych, wyrównawczych oraz kółek zainteresowań;
- diagnozy środowiskowe;
- szkolne programy profilaktyczne;
- raporty z ewaluacji wewnętrznej;
- protokoły z posiedzeń rady pedagogicznej;
- szkolne programy wychowawcze;
- plany pracy zespołów wychowawczych;
- raporty z ewaluacji problemowej.

4.6. Drugie spotkanie z dyrektorami placówek oraz przedstawicielem zlecniodawcy

Drugie spotkanie z dyrektorami placówek dotyczyło:

- przekazania informacji na temat zebranych do tej pory wewnętrznych dokumentów szkoły, oraz wypełnionych ankiet;
- ustalenia ostatecznego terminu przekazywania dokumentacji oraz wypełniania ankiet;
- omówienia dotychczas zebranych danych i wniosków z analizy wewnętrznych dokumentów szkół;
- omówienia wstępnych wniosków z dotychczas wypełnionych ankiet zarówno przez nauczycieli, jak i uczniów oraz rodziców.

5. DIAGNOZA POTRZEB W SZKOŁACH I PLACÓWKACH

5.1. Wyniki diagnozy potrzeb w szkołach i placówkach

Analiza wewnętrznych dokumentów szkół i placówek, wywiadów z dyrektorami oraz badanie ankietowe dotyczyło 10 najważniejszych obszarów wsparcia uczniów niezbędnych do nabywania kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności:

- A. rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);
- B. rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu;
- C. rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego;
- D. indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego;
- E. korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych;
- F. wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów;
- G. doskonalenie zawodowe nauczycieli;
- H. pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK;
- I. wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych;
- J. wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.

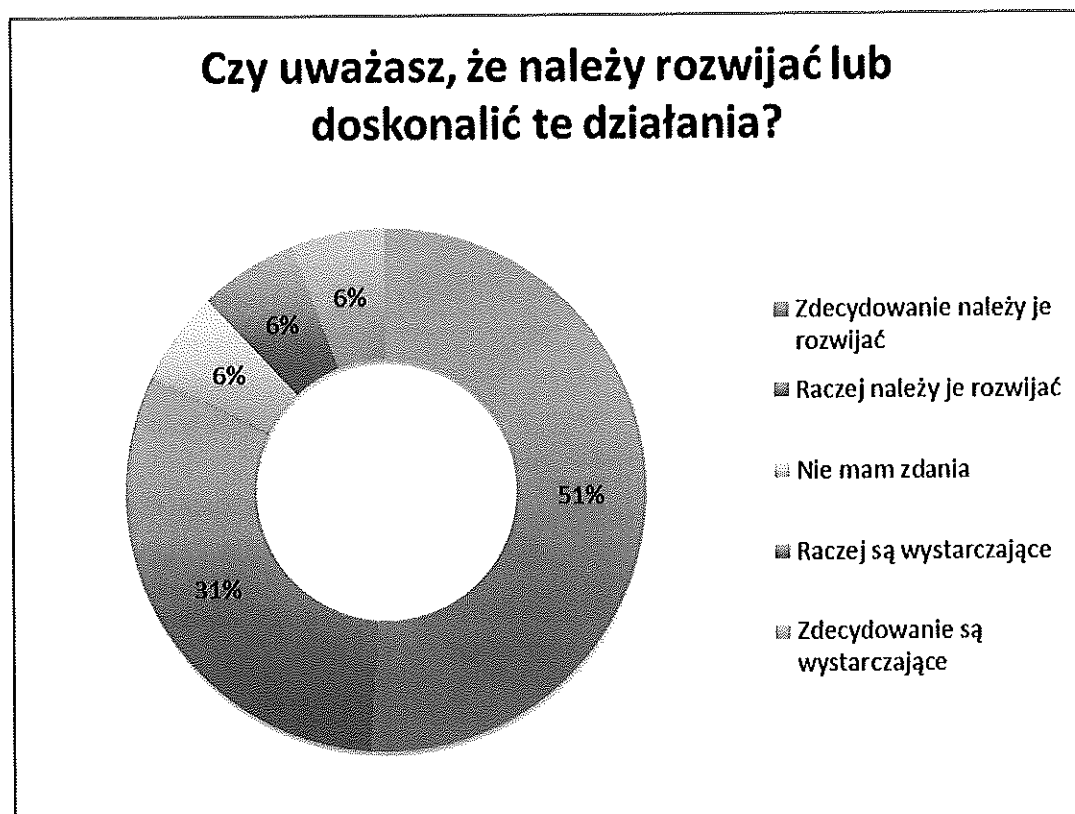
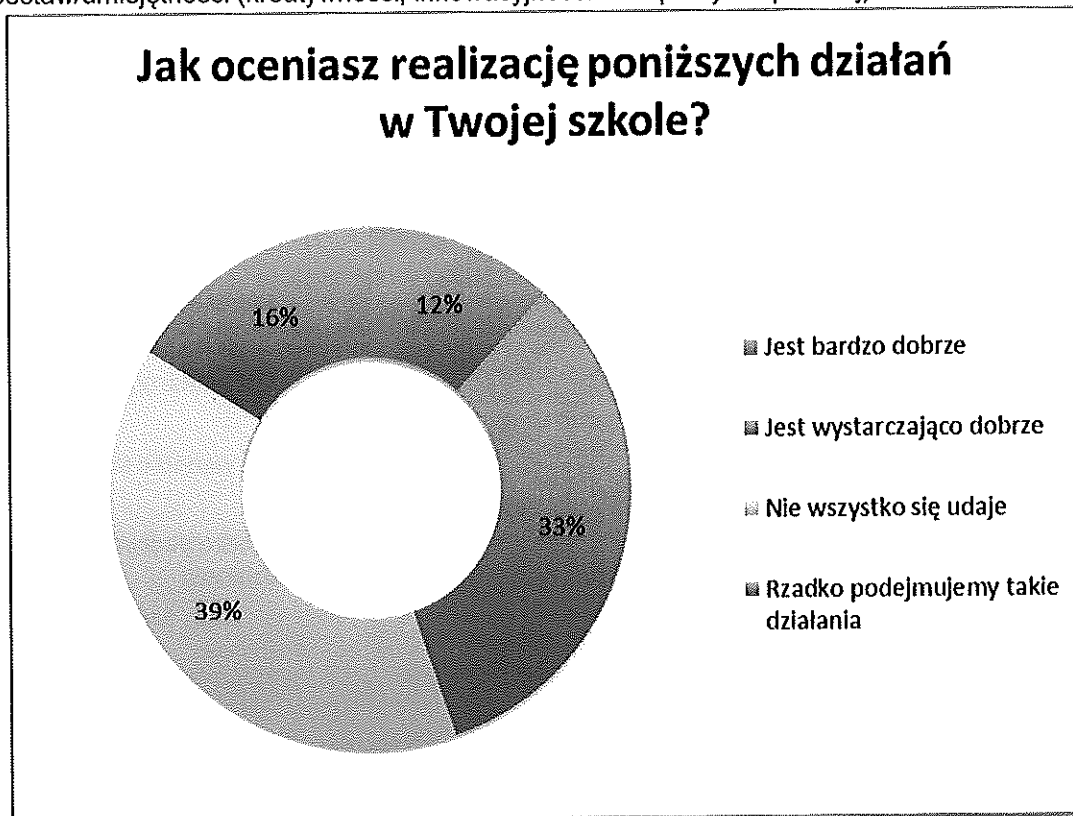
5.2. Uczestnicy badania

W badaniu wzięło udział:

- 11 dyrektorów szkół i placówek;
- 256 nauczycieli;
- 109 rodziców;
- 519 uczniów.

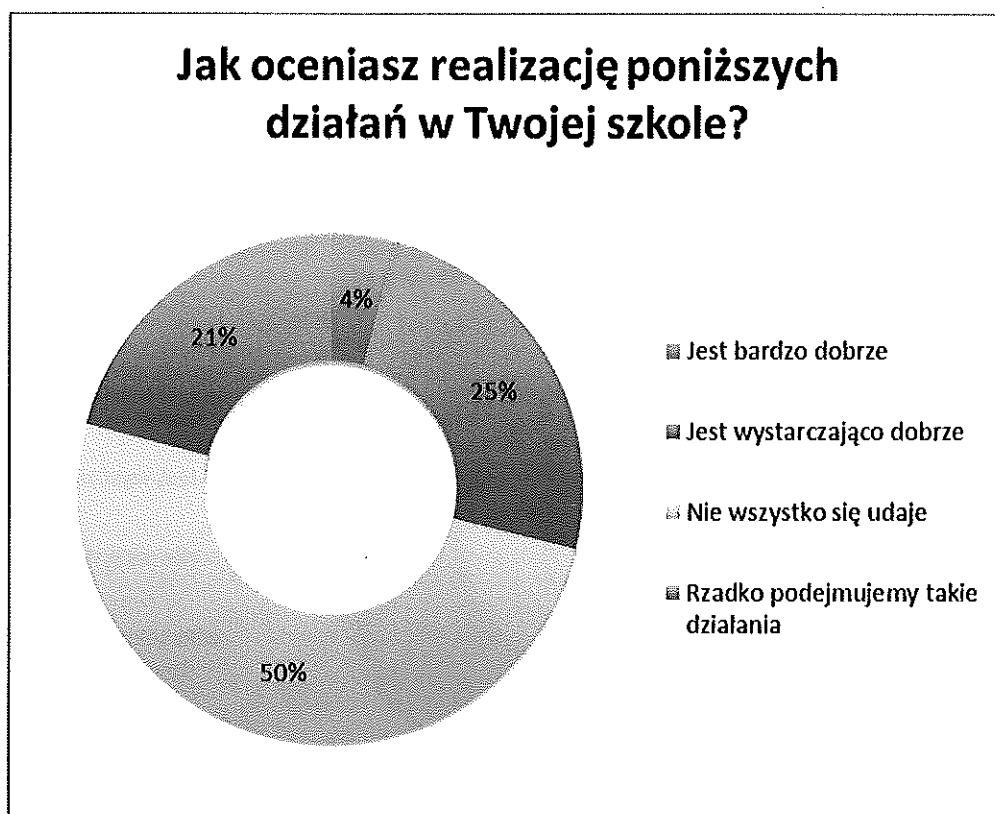
5.3. Uczestnicy ankiety dokonali analizy każdego z obszarów dotychczasowych działań wraz z postrzeganymi potrzebami wsparcia w danym zakresie:

A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

11

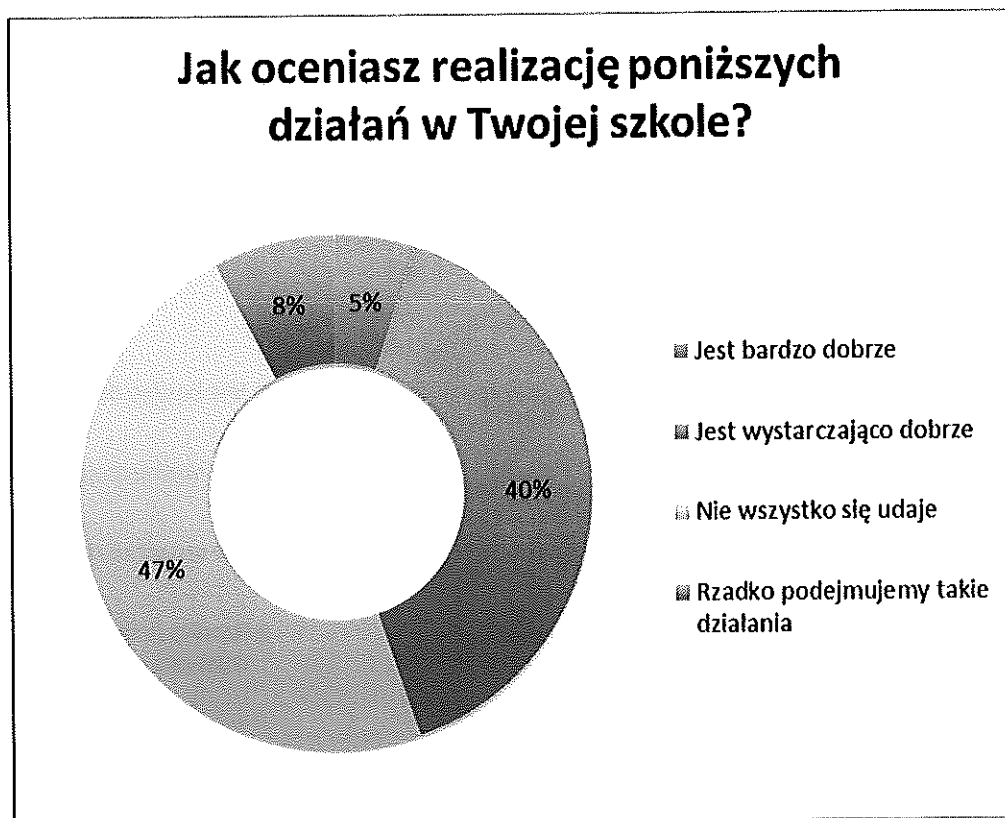
B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.

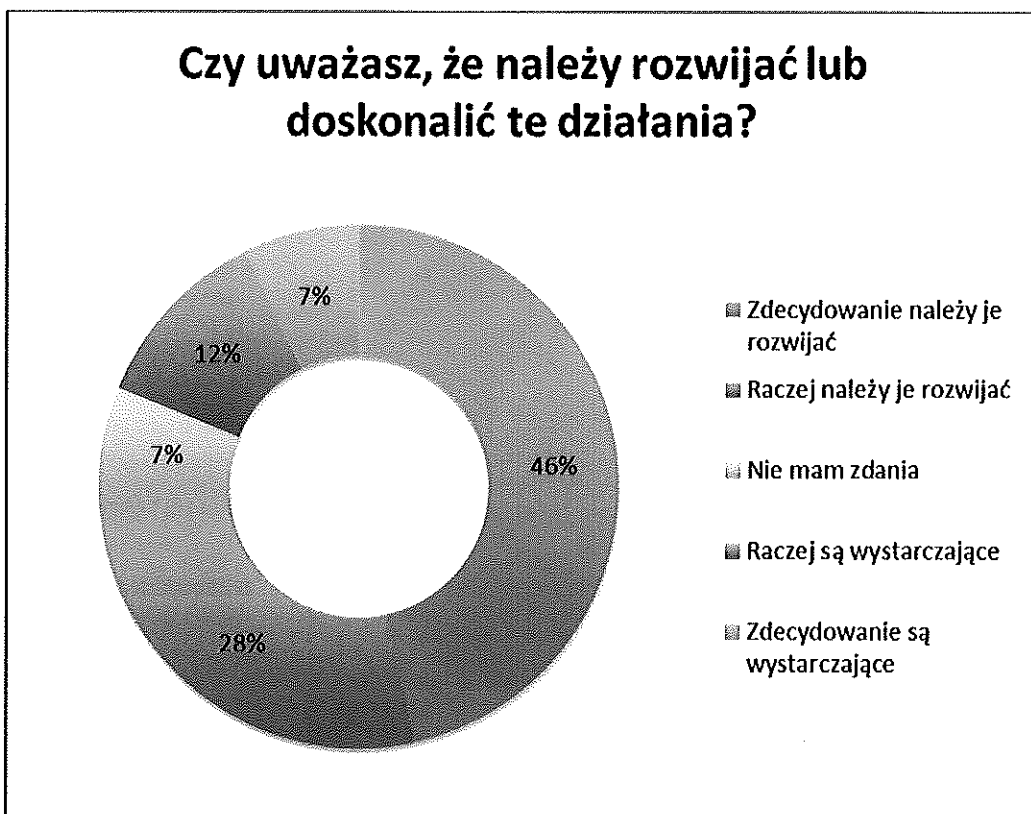
1 15

C. Rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego.

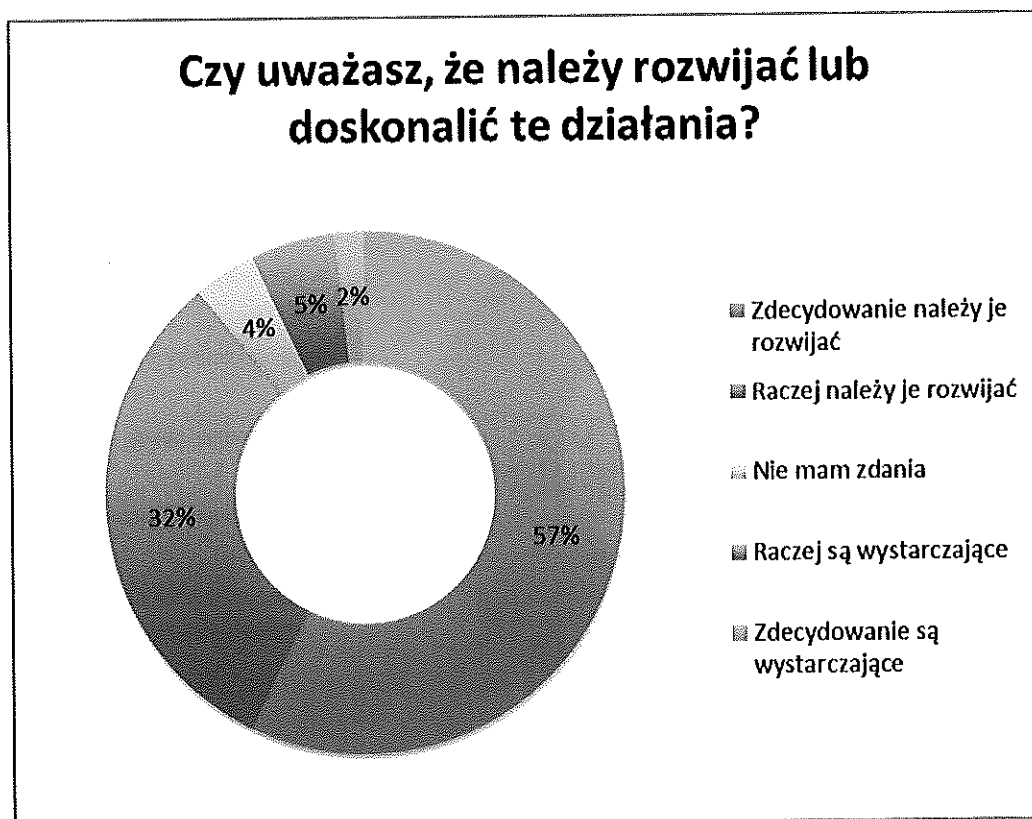

D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.

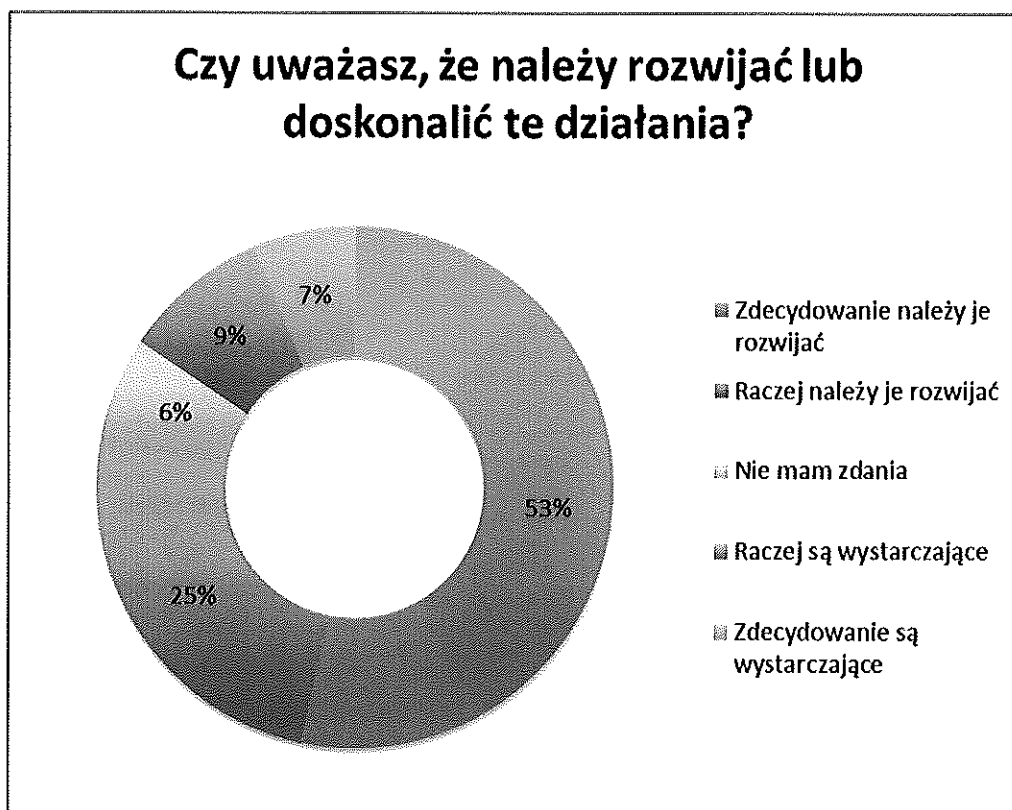

H A

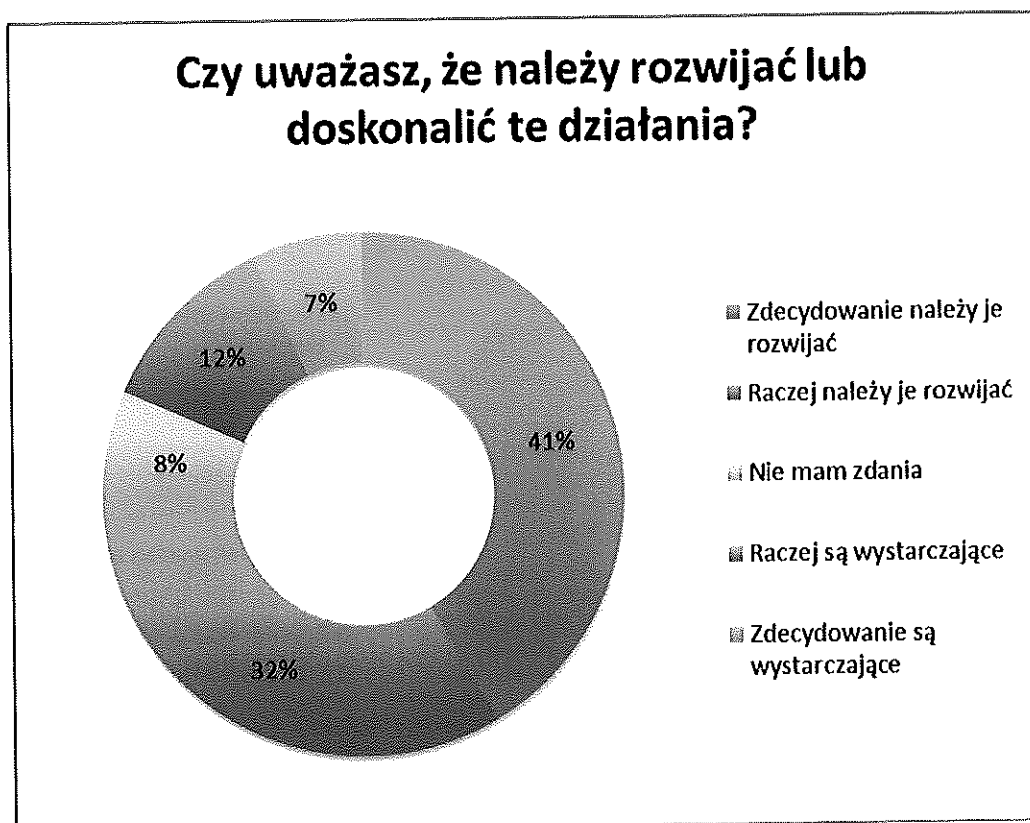
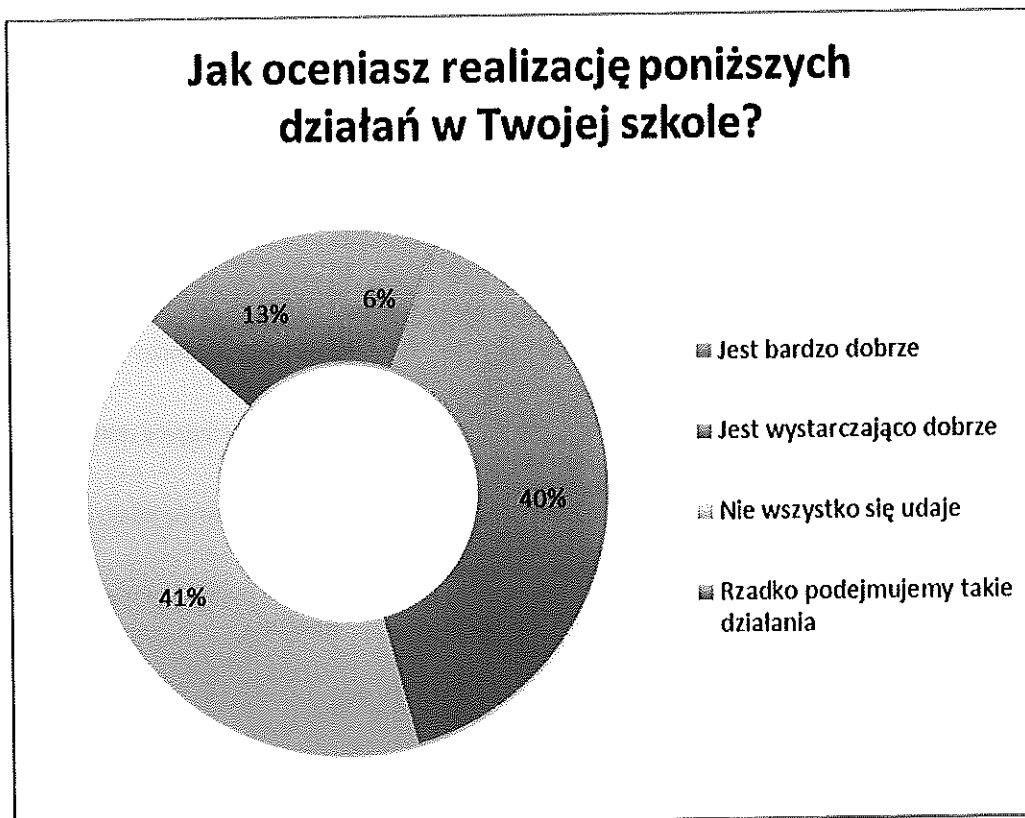
E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.

F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

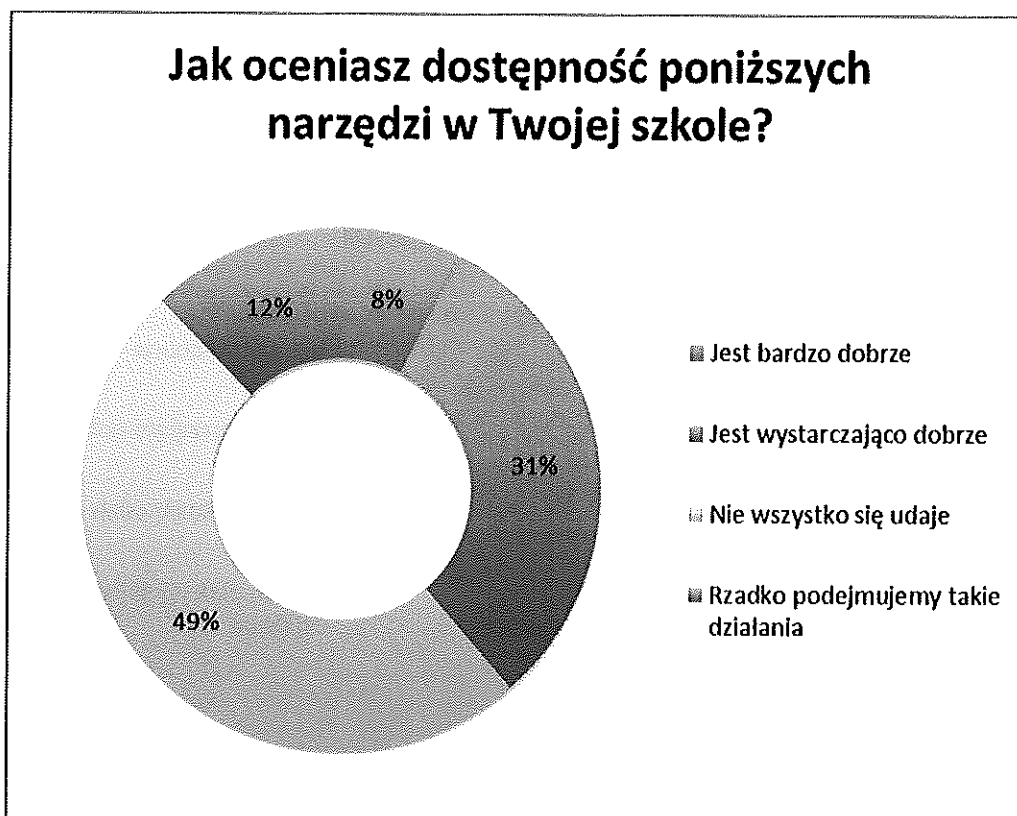

G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

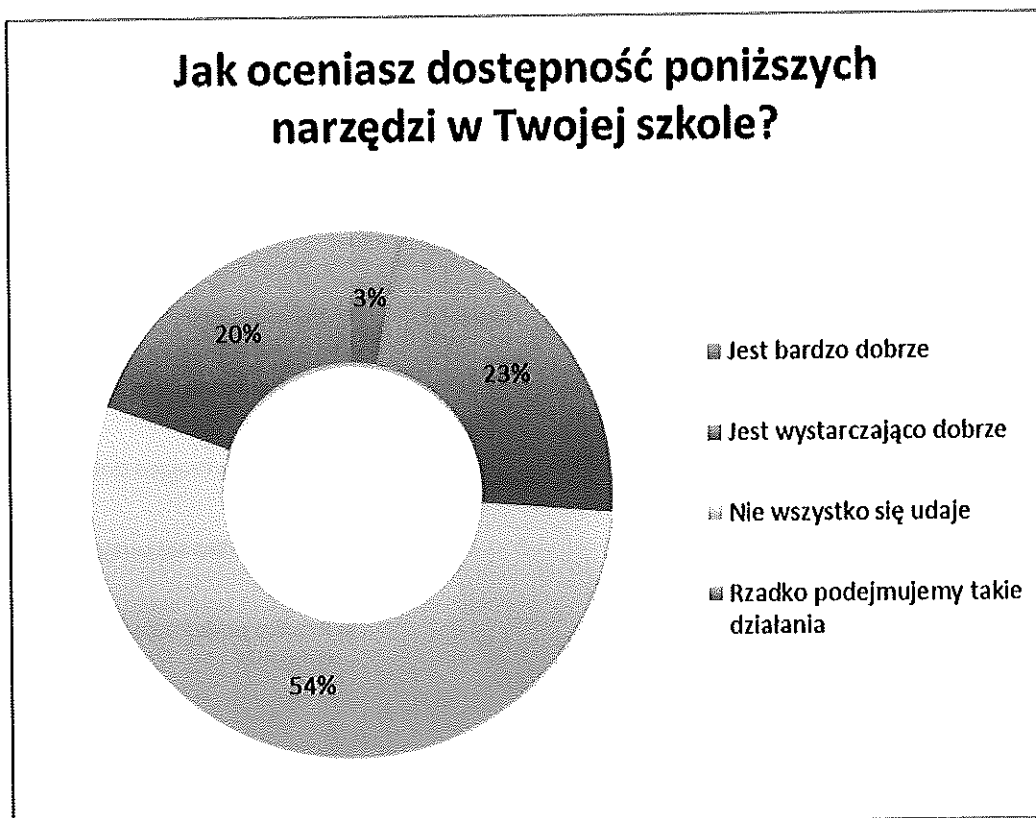
M *A*

H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.

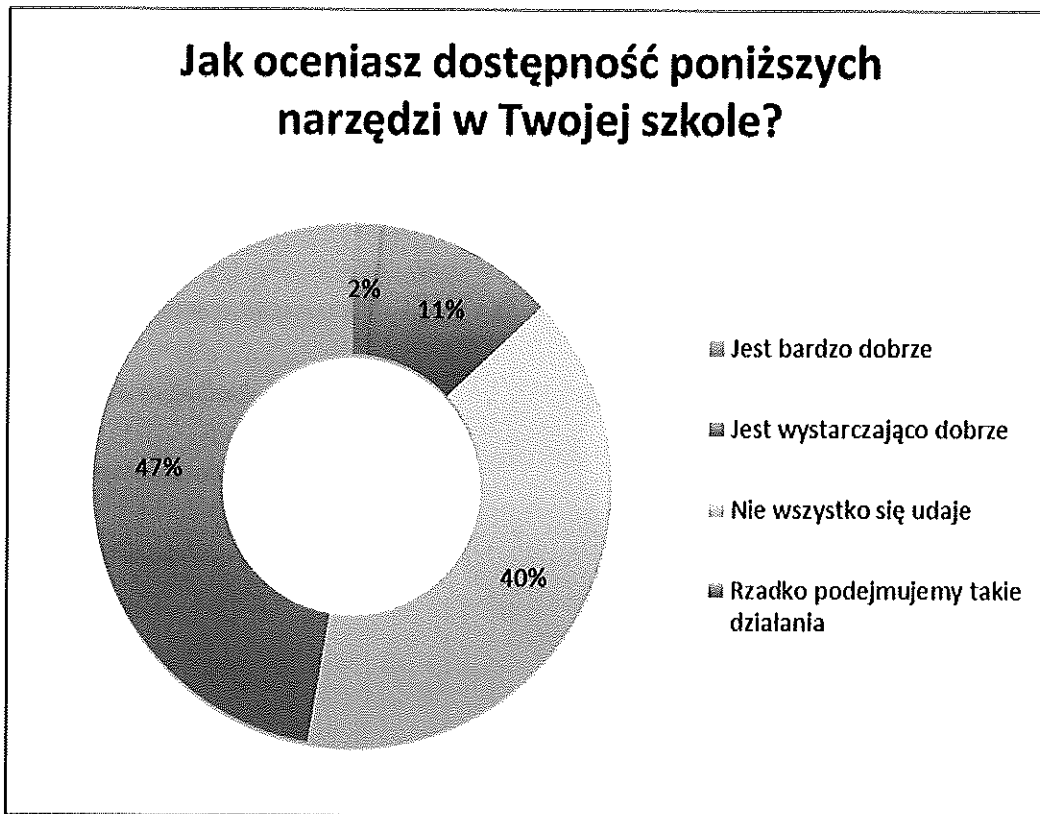
Handwritten signature

I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.

Handwritten signature or initials.

J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.

Powyższe zestawienie wyników ilościowych ankiet dla wszystkich placówek pokazuje, że większość działań jest ocenianych na poziomie „nie wszystko się udaje” (najczęściej udzielana odpowiedź w pytaniu A, B, C, E, F, G, H, I – udzieliło jej od 39% do nawet 58% respondentów) lub „jest wystarczająco dobrze” (udzieliło jej od 11% do 47% odpowiadających). Wyjątkiem jest pytanie o „Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym”, gdzie najczęstszą odpowiedzią było „rzadko podejmujemy takie działania” – udzieliło jej aż 57% odpowiadających.

Jednocześnie większość uczestników badania uważa, że w odniesieniu do powyższych zakresów działalności placówek, „zdecydowanie należy je rozwijać” lub „raczej należy je rozwijać”. „zdecydowanie należy je rozwijać” była najczęściej udzielaną odpowiedzią we wszystkich pytaniach, i odpowiedziało tak od 41% do nawet 66% osób. W tej części badania respondenci byli bardzo zgodni, potrzebę działań w każdym z zakresów widzi od 69% do 89% badanych (suma odpowiedzi: „zdecydowanie należy je rozwijać” i „raczej należy je rozwijać”).

Wyniki dla każdej z poszczególnych placówek są bardzo spójne i pokazują tendencję w powiecie tczewskim, z której wynika, że wszystkie szkoły borykają się z trudnościami, mającymi także wpływ na wyniki osiągane przez uczniów na egzaminach wewnętrznych oraz zewnętrznych.

5.4. Wyniki egzaminów zewnętrznych w latach 2013 - 2015

W 2013 roku w powiecie, w porównaniu z wynikami innych powiatów województwa pomorskiego, zdawalność matur była niższa od średniej. W pierwszym, majowym terminie, powiat tczewski w zdawalności matur uplasował się na 12 miejscu w województwie pomorskim³ a w kolejnych latach wyniki jeszcze się obniżyły.

Zestawienie wyników dla poszczególnych szkół przedstawiają poniższe tabele⁴.

Wyniki egzaminu maturalnego 2013										
	I LO	II LO	LO Pelplin	LO Gniew	ZSAiO Tech	ZSE Tech	ZSRiK Tech	ZSBiO Tech	ZST Tech	Powiat (suma; średnia)
Liczba uczniów w klasach maturalnych (stan na dzień 30 września 2012 r.)	192	174	53	20	22	175	41	87	76	840
Liczba uczniów, którzy otrzymali świadectwo ukończenia szkoły	188	166	52	18	22	172	41	84	71	814
Liczba uczniów, którzy przystąpili do matury	188	164	50	17	19	170	27	82	69	786
Liczba uczniów, którzy zdali ustny egzamin maturalny	175	144	50	17	8	145	18	60	56	673
Zdało egzamin ustny (%)**	93,09%	87,80%	100,00%	100,00%	42,11%	85,29%	66,67%	73,17%	81,16%	85,62%
Liczba uczniów, którzy zdali egzamin maturalny w całości	175	128	41	14	4	131	10	46	52	601
Zdało egzamin w całości (%)**	93,09%	78,05%	82,00%	82,35%	21,05%	77,06%	37,04%	56,10%	75,36%	76,46%

* zgodnie z metodologią CKE uwzględnia się, jeżeli przystąpił chociaż do jednego egzaminu
 ** stosunek osób, które zdały egzamin maturalny do osób przystępujących

³ Strategia Rozwoju Edukacji Powiatu Tczewskiego na lata 2014 - 2020

⁴ Dane Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego w Tczewie

Wyniki egzaminu maturalnego 2014

	I LO	II LO	LO Pelplin	LO Gniew	ZSAIO Tech	ZSE Tech	ZSRIK Tech	ZSBI0 Tech	ZST Tech	Powiat (suma; średnia)
Stan na dzień 30.09.2013	196	169	47	29	35	121	39	84	56	776
Stan w dniu klasyfikacji	195	169	47	29	34	121	39	82	55	771
Przystąpiło*	188	166	43	29	23	121	24	67	48	709
Zdało egzamin ustny (os.)	182	157	42	24	10	106	17	49	41	628
Zdało egzamin ustny (%)**	96,81%	94,58%	97,67%	82,76%	43,48%	87,60%	70,83%	73,13%	85,42%	88,58%
Zdało egzamin w maju (os.)	172	91	25	19	5	72	6	27	31	448
Zdało egzamin w maju (%)**	91,49%	54,82%	58,14%	65,52%	21,74%	59,50%	25,00%	40,30%	64,58%	63,19%
Ocena przeciętna (na koniec ost. klasy)	3,9	3,85	3,86	3,94	3,46	3,72	3,52	3,5	3,3	x

* zgodnie z metodologią CKE uwzględnia się, jeżeli przystąpił chociaż do jednego egzaminu

** stosunek osób, które zdały egzamin maturalny do osób przystępujących

Wyniki egzaminu maturalnego 2015

	I LO	II LO	LO Pelplin	LO Gniew	ZSAIO Tech	ZSE Tech	ZSRIK Tech	ZSBI0 Tech	ZST Tech	Powiat Iczewski
Stan na dzień 30.09.2014	163	98	24	x	32	158	35	90	102	
Stan w dniu klasyfikacji	162	97	25	x	32	157	35	90	102	
Przystąpiło*	160	91	22	x	19	146	13	85	93	629
Zdało egzamin ustny (os.)	159	80	22	x	13	115	10	50	70	
Zdało egzamin ustny (%)**	99%	88%	100%	x	68%	79%	76%	59%	75%	
Zdało egzamin w maju (os.)	155	32	16	x	8	81	6	36	54	
Zdało egzamin w maju (%)**	97%	35%	73%	x	42%	55%	46%	42%	58%	
Zdało egzamin w całości (os.)**	160	60	19	x	8	86	6	38	54	431
Zdało egzamin w całości (%)**	100%	67%	86%	x	42%	59%	46%	45%	58%	69%
Ocena przeciętna (na koniec ost. klasy)	3,97	3,38	3,81	x	3,35	3,14	3,29	3,5	3,37	3,5

* zgodnie z metodologią CKE uwzględnia się, jeżeli przystąpił chociaż do jednego egzaminu

** stosunek osób, które zdały egzamin maturalny do osób przystępujących

Handwritten signature

Porównując tabele widzimy, że po 2013 roku (średnia zdawalność dla powiatu wynosiła 85,62%), 2014 rok przyniósł spadek wyników matur we wszystkich placówkach powiatu. Wszystkie szkoły (poza I LO, które zanotowało tylko niewielkie obniżenie wyników – 1,6%) zanotowały bardzo duży spadek zdawalności, nawet od 10% do prawie 24% (23,86 - LO Pełplin) w porównaniu z poprzednim rokiem, a średnia dla województwa wyniosła 63,19%, co daje spadek o ponad 22%. W kolejnym roku 5 placówek podwyższyło swoje wyniki, natomiast 3 placówki uzyskały wynik niższy (LO Gniew nie miało absolwentów w roku 2015).

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Tczewie w I semestrze roku szkolnego 2014/2015, przeprowadziła „Badania przesiewowe gotowości do nauki matematyki” wśród pięciu placówek powiatu tczewskiego, diagnozujące zjawiska związane z edukacją matematyczną:

- Zespół Szkół Ekonomicznych w Tczewie;
- Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych w Tczewie;
- Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich w Tczewie;
- II Liceum Ogólnokształcące w Tczewie;
- Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Swarzędzie.

Analiza ogólna uzyskanych wyników⁵

Szkoła	Liczba uczniów	Stopień zagrożenia				
		bardzo wysoki	wysoki	nieznaczny	bardzo nieznaczny	brak
ZSE Tczew	164	12%	16%	16%	19%	36%
ZSBO Tczew	110	20%	33%	42%	5%	(-)
ZSRIK Tczew	48	6%	25%	33%	23%	13%
II LO Tczew	93	30%	25%	25%	16%	4%
ZSAIO Swarzędz	60	8%	15%	37%	23%	17%
łącznie:	475	76 (16%)	109 (23%)	133 (28%)	76 (16%)	81 (17%)

W grupie 475 badanych osób, 76 uczniów (17%) jest zagrożonych niepowodzeniami w nauce matematyki w bardzo wysokim stopniu. Dużą grupę stanowią też uczniowie zagrożeni niepowodzeniami w nauce matematyki na poziomie wysokim – 109 uczniów (23%). Łącznie w badanej populacji wyłoniono więc grupę 185 uczniów (39%) zagrożonych istotnymi problemami edukacyjnymi generowanymi przez trudności w nauce matematyki. Z danych zawartych w tabeli wynika również, że we wszystkich monitorowanych placówkach występują uczniowie prezentujący obniżoną gotowość do nauki tego przedmiotu. Uczniowie ci od początku powinni więc uzyskiwać dodatkową intensywną pomoc o charakterze dydaktyczno- wyrównawczym, ponieważ już na starcie nauki w szkole ponadgimnazjalnej deklarują oni swoją wysoką niepewność edukacyjną związaną z nauką tego przedmiotu.

Dokładnej analizie poddano deklarację uczniów w zakresie "Lubię matematykę", ponieważ ma to fundamentalne znaczenie dla uzyskiwanych efektów uczenia. Niechęć generuje bowiem słabszą motywację do nauki, przyjmowanie postawy unikowej w sytuacjach pojawiających się trudności i niesystematyczność, co w przypadku matematyki szybko rodzi konsekwencje w postaci trudnych do usunięcia braków. Z ankiet wynika, że wśród badanej populacji uczniów dominującą grupą są uczniowie deklarujący niechętny stosunek do tego przedmiotu.

⁵ Badania przesiewowe dyskalkulii klas I w szkołach ponadgimnazjalnych pod kierunkiem pedagoga Brygidy Gieldon z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Tczewie 2015r.

Deklaracje uczniów „Lubię matematykę”⁶

Czy lubisz matematykę?	ZSE Tczew	ZSBIO Tczew	ZSRiK Tczew	II LO Tczew	ZSAiO Swaróżyn	łącznie:
tak	75 (46%)	40 (36%)	18 (38%)	40 (43%)	28 (47%)	201 (42%)
nie	89 (54%)	70 (64%)	30 (63%)	53 (57%)	32 (53%)	274 (58%)
liczba badanych:	164	110	48	93	60	475

Rekomendacje wskazują, że uczniowie od samego początku nauki powinni mieć możliwość korzystania z pomocy w formie zajęć dydaktyczno- wyrównawczych, indywidualnych konsultacji lub innych sprawdzonych w danej placówce form wsparcia oraz należy aktywizować otwartość poznawczą nauczycieli do poszukiwania sposobów zachęcających uczniów do ćwiczeń.

Postrzegane trudności w nauce oraz ich przyczyny znalazły także swoje odzwierciedlenie w wynikach poniższych badań, prowadzonych w każdej z placówek.

5.5. Uzyskane informacje wraz z podziałem na placówki

Poniżej przedstawiono uzyskane informacje z każdego z zakresów badania z podziałem na placówki.

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tczewie

I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej Curie istnieje ponad 65 lat. W swojej bogatej historii nawiązuje do morskich tradycji miasta i regionu, gdyż tu przed wojną znajdowała się jedyna w Polsce Szkoła Morska. I Liceum w Tczewie jest wyróżniającą się placówką w województwie pomorskim, ponieważ:

- wszyscy abiturienti przystępują do egzaminu dojrzałości; w ostatnich kilku latach procent uczniów zdających egzamin 98-99% (całkowity procent uczniów zdających maturę w pierwszym i drugim terminie),
- po ukończeniu Liceum naukę na studiach wyższych kontynuuje ok. 90% absolwentów,
- wielu uczniów Liceum reprezentuje Szkołę w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych, często osiągając status laureatów i finalistów.

W ogólnopolskim Rankingu Liceów Perspektywy I LO w Tczewie uzyskało tytuł „Brazowej Szkoły 2014”. W ogólnopolskim programie Wiarygodna Firma I LO w Tczewie uzyskało tytuł „Wiarygodna szkoła”⁷.

Szkoła posiada 16 oddziałów do których uczęszcza aktualnie 480 uczniów, a uczy w niej 51 nauczycieli. Szkoła posiada następujące profile klas:

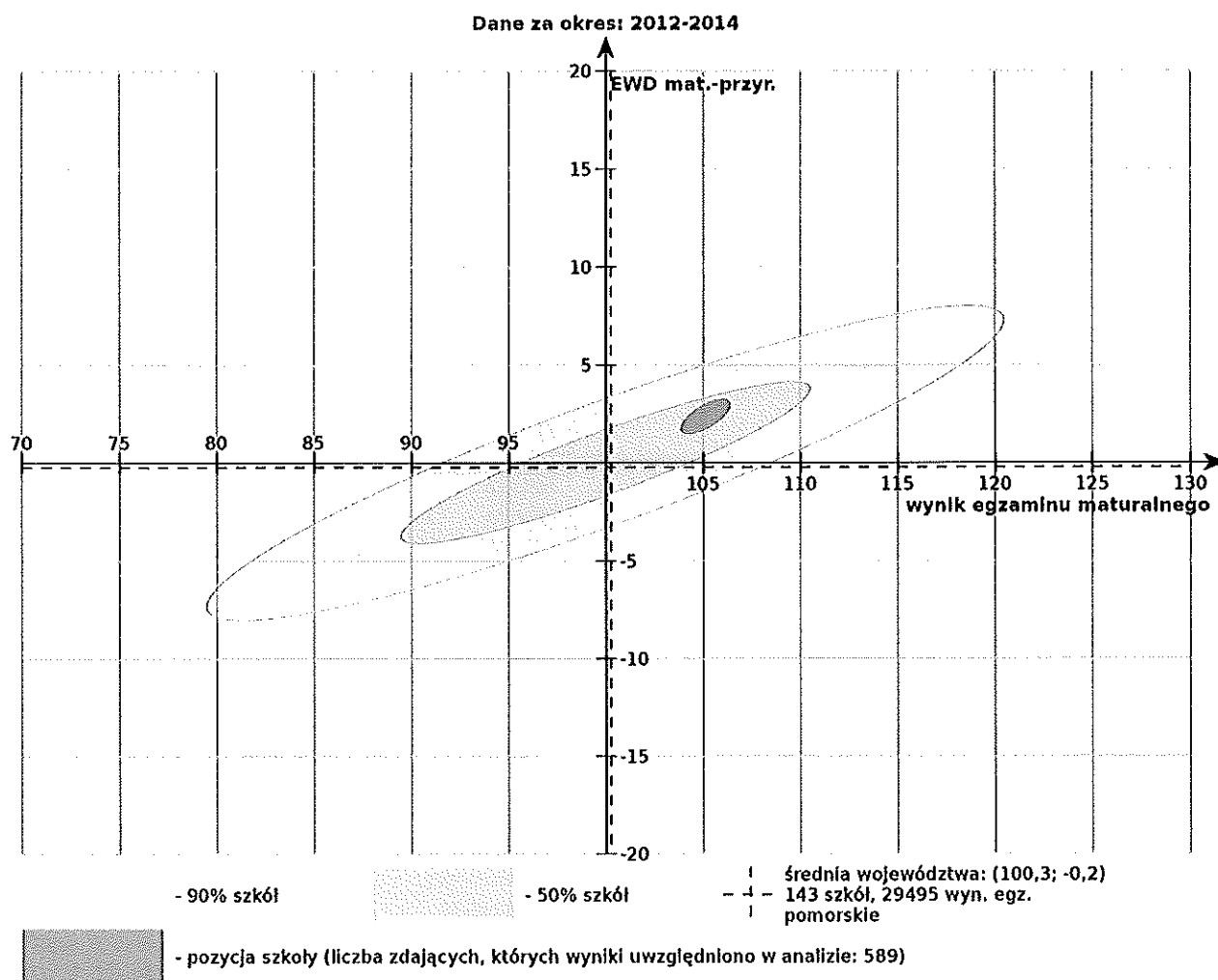
⁶ Badania przesiewowe dyskalkulii klas I w szkołach ponadgimnazjalnych pod kierunkiem pedagoga Brygidy Gieldon z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Tczewie 2015r.

⁷ <http://www.sklodowska.szkoła.tczew.pl>

Profile klas - rok szk. 2015/16

Klasa	Ilość uczniów	Profil
Ia	27	j. polski; historia/biologia j. obcy
Ib	28	j. polski historia/geografia wos
Ic	30	biologia chemia j.obcy
Id	29	matematyka fizyka j. obcy/informatyka
Ie	26	matematyka geografia j. obcy biologia chemia j. obcy
Ila	36	j. polski j. obcy historia/wos
Ilb	24	matematyka fizyka j. obcy
Ilc	34	biologia chemia j. obcy
IId	27	matematyka fizyka inform./j. obcy
Ile	34	matematyka geografia j. obcy biologia chemia j. obcy
IIla	33	j. polski historia j. obcy
IIlb	29	j. polski historia wos
IIlc	36	biologia chemia j. obcy
IIId	32	matematyka fizyka j. obcy/inform.
IIle	26	matematyka geografia biologia/j. obcy
IIIf	29	matematyka j. obcy fizyka i astr./chemia

Edukacyjna Wartość Dodana placówki na tle wyników w Województwie Pomorskim⁸

Udostępnione przez szkołę wyniki matur z ostatnich lat (od 2013 do 2015) wskazują, że są one na poziomie powyżej średniej dla powiatu oraz średnich wyników dla województwa pomorskiego. Przeanalizowano zarówno wyniki z przedmiotów dodatkowych (poziom podstawowy i rozszerzony) jak i przedmiotów obowiązkowych (poziom podstawowy i rozszerzony), wyjątkiem jest wynik z języka francuskiego z 2015 roku – poniżej średniej, zdawany jedynie przez dwóch uczniów⁹. Kompetencje nauczycieli są na wysokim poziomie. Uczniowie i rodzice zgodnie oceniają, że jest to niezaprzeczalnym atutem szkoły. Choć zdawalność matur jest wysoka, to w przeprowadzonych ankietach wielu uczniów ocenia, że ma problemy w nauce matematyki, część wskazuje także na takie przedmioty jak fizyka, chemia i biologia oraz języki – angielski, niemiecki i francuski. Choć uczniowie w większości zdają egzamin maturalny, to analiza wyników egzaminów wykazuje, że są przedmioty, z których osiągają na skali staninowej wynik średni, co nie jest satysfakcjonującą dla szkoły sytuacją. W związku z powyższym szkoła widzi konieczność wprowadzenia dodatkowych zajęć z przedmiotów takich jak: matematyka, fizyka, chemia, biologia, geografia, informatyka, języki obce. Zajęcia te umożliwią pełniejsze przygotowanie uczniów do zdania egzaminów na poziomie rozszerzonym¹⁰. Sprawozdanie z realizowanej w roku szkolnym 2014/2015

⁸ <http://ewd.edu.pl>

⁹ Porównania średnich wyników egzaminu maturalnego (poziom podstawowy i rozszerzony) w województwie pomorskim i LO w Tczewie maj 2013r., maj 2014r. oraz maj 2015r.

¹⁰ Porównania średnich wyników egzaminu maturalnego (poziom podstawowy i rozszerzony) w województwie pomorskim i LO w Tczewie maj 2013r., maj 2014r. oraz maj 2015r.

pomocy psychologiczno- pedagogicznej wskazuje, że aż 12 spośród 14 uczniów klas I i II, zdających egzamin poprawkowy w sierpniu, poprawiało właśnie matematykę¹¹.

Uczniowie także swoje problemy upatrują w zbyt małej, ich zdaniem, ilości zajęć wyrównawczych, dostępności do nowoczesnego sprzętu (komputery, tablice interaktywne, rzutniki, wyposażenie pracowni przedmiotowych) oraz pomocy naukowych. W sprawozdaniach nauczyciela informatyki czytamy, że komputery, które posiada szkoła mają już osiem lat, są przestarzałe i nie są w stanie spełnić nawet minimalnych wymagań dzisiejszych programów, a prac na nich jest utrudniona z powodu bardzo wolnego działania¹². Choć szkoła realizuje zajęcia dodatkowe i kółka zainteresowań, często wymaga to bieżącego dostępu uczniów do komputera i Internetu, a jego brak sprawia, że część zadań uczniowie muszą wykonywać w domu w godzinach popołudniowych i nocnych, co w istotny sposób uniemożliwia śledzenie ich postępów. Z takimi problemami spotkano się przy realizacji w latach 2013, 2014 projektu e-Twinning, rozwijającego umiejętności porozumiewania się w języku obcym¹³. Szkoła chce postawić na umiejętności językowe swoich uczniów i dlatego planuje stworzenie klas dwujęzycznych, jednak wymaga to doposażenia placówki oraz zwiększenia kompetencji językowych nauczycieli przedmiotów ogólnych¹⁴.

Dodatkowo w roku szkolnym 2012/13 przeprowadzono w I LO badanie absolwentów szkoły, którym postawiono pytanie: „Czy z perspektywy czasu, widzisz potrzebę poradnictwa zawodowego dla uczniów w szkole licealnej?”. Wyniki pozwoliły na jednoznaczne postawienie wniosku, że absolwenci widzą potrzebę funkcjonowania w szkole systemu poradnictwa zawodowego¹⁵.

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 38 nauczycieli, 9 rodziców i 58 uczniów, wywiadu z dyrektorem placówki oraz analizy wewnętrznych dokumentów szkoły. Badani wskazali konkretne działania których potrzebę rozwijania widzą w swojej szkole.

A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizacja projektów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> Praca metodą projektu w małych grupach, pozwalająca uczniom rozwijać kompetencje kluczowe m.in. naukowo-techniczne, społeczne oraz uczenia się dzięki pracy nad wybranym problemem. Jeśli będzie to realizowane z partnerami zagranicznymi metodą e-Twinningu to także wzrosną kompetencje porozumiewania się w językach obcych.
Realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w grupach 5-6 osobowych z matematyki, fizyki, biologii, geografii i chemii. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w grupach 5-6 osobowych z języków obcych: angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego i hiszpańskiego.
Realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia.	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie aktywnych metod rozwijających uzdolnienia i zainteresowania; zwiększenie intensywności pracy, zajęcia prowadzone w zespołach tematycznych, zapewnienie efektywności prowadzonych zajęć, doświadczeń i obserwacji, ćwiczeń, badań; stopniowe zwiększanie wymagań, analiza wyników, projektowanie,

¹¹ Sprawozdanie z realizacji w roku szkolnym 2014/2015 pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniom I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej- Curie w Tczewie o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

¹² Sprawozdanie pani Krzysztofia Princ-Kruczek dotyczące komputerów w pracowni informatycznej z X, 2015r.

¹³ Sprawozdanie komisji języków obcych.

¹⁴ Oświadczenie członków zespołu przedmiotów przyrodniczych, 09.09.2015r.

¹⁵ Badanie absolwentów szkoły, w roku szkolnym 2012/2013

	<p>gry dydaktyczne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakup fachowych czasopism, • Wykorzystanie narzędzi TIK oraz zainteresowań uczniów w dziedzinie informatyki do przygotowania różnych pomocy, opracowań dydaktycznych. • Spotkania z ciekawymi ludźmi.
Wdrożenia nowych form i programów nauczania.	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczanie przedmiotów przyrodniczych z wykorzystaniem e-booków, platform edukacyjnych.
Tworzenie i realizacja zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczanie blokowe w zakresie nauk przyrodniczych.
Organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Kółko informatyczne- poznanie programów do tworzenia stron, nauka pisania programów, pisanie/składanie gazetki. • Kółko biologiczne - poszerzanie wiedzy poprzez warsztaty, praca metodą eksperymentu, prowadzenie obserwacji, indywidualne i grupowe zadania, nawiązanie współpracy z wyższymi uczelniami, wykorzystanie techniki komputerowej. • Kółko geograficzne – zajęcia terenowe, planowanie przestrzenne. • Kółko fizyczne, chemiczne, matematyczne - rozwiązywanie zadań nietypowymi metodami, rozwiązywanie problemów w sposób niekonwencjonalny dający możliwość aktywnego udziału każdemu z uczestników, wykorzystanie techniki komputerowej, nietypowe doświadczenia, projekty badawcze. • Kółko języków obcych (angielskiego, niemieckiego i innych) - ćwiczenia w sprawnym posługiwaniu się j. obcym, pokonywanie barier językowych, nawiązanie współpracy z młodzieżą z innych krajów, udział w konkursach językowych, zakup czasopism, literatury, testów, CD, programów komputerowych. • Zajęcia „medialno- dziennikarskie”. • Stworzenie szkolnej grupy fotometrycznych obserwacji gwiazd zmiennych – połączenie z działalnością naukową.
Doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia grupowe dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, prowadzone z profesjonalnym doradcą zawodowym i psychologiem.
Nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Nawiązanie współpracy z: <ul style="list-style-type: none"> - uczelniami wyższymi z Trójmiasta i z innych rejonów Polski, spotkania z naukowcami – ma to często wpływ na wybór przyszłego zawodu i pogłębianie wiedzy w tym kierunku poprzez udział w kółkach zainteresowań, warsztatach czy zajęciach rozwijających uzdolnienia. - "Domem Przedsiębiorcy", Tczewskim Centrum Kultury i Sztuki, TeTka, tcz.pl - Fabryką Sztuk, EATON, Flextronics, MOPS-em. Udział uczniów w warsztatach, spotkaniach, koncertach, wystawach, wernisażach. • Kształcenie postaw społecznych, uwrażliwienie na angażowanie ludzi niepełnosprawnych, nieprzystosowanych społecznie, zagrożonych wykluczeniem do współpracy ze środowiskiem. Dzięki takim doświadczeniom uczniowie rozwijają swoją inicjatywność i przedsiębiorczość także w planowaniu swojej kariery edukacyjnej i zawodowej. • Współpraca szkoły z otoczeniem wzmacnia poczucie więzi z lokalną społecznością.
Realizacja zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą.	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjazdy grup uczniów do Parku Naukowo-Technicznego w Gdańsku, Centrum Hewelianum, Centrum Nauki EXPERYMENT w Gdyni, międzynarodowe projekty edukacyjne.

B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizowanie nowych form aktywności, np. zajęć interdyscyplinarnych.	<ul style="list-style-type: none"> ◊ Nauczanie blokowe w zakresie nauk przyrodniczych. ◊ Nauczanie przedmiotów przyrodniczych w grupach dwujęzycznych.
Współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w szczególności z instytucjami edukacyjnymi oraz szkołami wyższymi.	<ul style="list-style-type: none"> ◊ Cykliczne i systematyczne prowadzenie zajęć przez wykładowców uczelni wyższych – PG, UG, GUM, WSB. Przedmioty: matematyka, fizyka, biologia, chemia, geografia, informatyka, podstawy przedsiębiorczości, języki obce.
Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu, w szczególności w obszarze nauk przyrodniczych, z wykorzystaniem pomocy i narzędzi dydaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> ◊ Realizowanie wybranych zagadnień z podstawy programowej przedmiotów przyrodniczych w grupach metodą eksperymentu. ◊ Małe grupy prowadzone przez nauczycieli specjalistów.
Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> ◊ Tablety, szerokopasmowy Internet, zestawy doświadczalne umożliwiające pracę uczniów w grupach max 4-osobowych.
Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.	<ul style="list-style-type: none"> ◊ Kurs specjalistyczny dla nauczycieli kształcący umiejętności w pracy metodą projektu i eksperymentu. ◊ Kursy doskonalące znajomość języków obcych dla nauczycieli przedmiotów przyrodniczych. Kursy te muszą kończyć się nabyciem uprawnień do nauczania w szkole ponadgimnazjalnej w języku obcym (np. certyfikatów językowych).
Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> ◊ Prowadzenie zajęć aktywizujących - burza mózgów, rozwiązywanie zadań matematycznych przy wykorzystaniu niekonwencjonalnych metod; zakup odpowiedniej literatury i sprzętu (mikroskopy, binokulary, programy, tablice interaktywne). Badania przyrodnicze: obserwacje i doświadczenia. ◊ Udział uczniów w wycieczkach tematycznych pozwalających na doskonalenie kompetencji naukowo-technicznych.

C. Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wsparcie w rozpoznaniu własnych umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych, w tym możliwości psychofizycznych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego.	<ul style="list-style-type: none"> ◊ Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. ◊ Pomoc uczniom w lepszym poznaniu siebie, swoich zainteresowań, aspiracji, temperamentu, w określeniu ich mocnych i słabych stron za pomocą posiadanych narzędzi badawczych. ◊ Motywowanie uczniów do ciągłego kształcenia się, podnoszenia swoich kwalifikacji i kompetencji, ukierunkowanie na rozwój osobisty i zawodowy. ◊ Pomoc młodym ludziom w zrozumieniu integrującej roli pracy w życiu człowieka oraz jej znaczenia w porównaniu z innymi rolami życiowymi. ◊ Pomoc w zdobyciu i oparciu przyszłych działań na wiedzy dotyczącej zależności pomiędzy poziomem satysfakcji życiowej i zawodowej, a możliwościami wykorzystywania swoich zdolności, zaspokajania potrzeb, realizacji zainteresowań, działań zgodnych z przyjętymi wartościami, posiadanymi cechami osobowości oraz wizją własnej osoby. ◊ Wydzielenie pomieszczenia na stworzenie i wyposażenie

	<p>tw. Szkolnego Punktu Informacji i Kariery.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakupienie narzędzi badawczych do określania zainteresowań, kompetencji i temperamentów uczniów. • Zakup literatury i czasopism z zakresu doradztwa zawodowego.
Rozwijanie umiejętności społecznych, w tym pracy zespołowej, a także innych kompetencji wymaganych od pracownika.	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjścia i wyjazdy uczniów na Salon Maturzystów, targi edukacyjne, targi pracy, dni otwarte uczelni w celu zapoznania uczniów z wachlarzem możliwości dalszego kształcenia i rozwoju kariery zawodowej. • Organizowanie 4-5 spotkań w roku, uczniów klas III z przedstawicielami uczelni wyższych w celu poznania ich oferty edukacyjnej. • Organizowanie wycieczek do zakładów pracy na terenie Tczewa i Trójmiasta – 3-4 wycieczki w roku. • Skierowanie wybranego przedstawiciela lub dwóch przedstawicieli rady pedagogicznej na studia podyplomowe z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego. • Kierowanie na warsztaty i kursy podnoszące kwalifikacje nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole.
Planowanie własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, opartej na umiejętności poszukiwania informacji o zawodach i sytuacji na rynku pracy, a także o ofertach kształcenia na kolejnych etapach edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie spotkań zbiorowych doradców zawodowych z rodzicami/prawnymi opiekunami uczniów w ramach wywiadówek oraz spotkań indywidualnych, ze szczególnym uwzględnieniem rodziców uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych. • Udostępnianie rodzicom odpowiedniej literatury i materiałów, dotyczących problematyki wyboru szkoły lub zawodu, co spowoduje poszerzenie ich wiedzy i będzie pomocne w konfrontacji ich oczekiwań z rzeczywistością. Istotnym elementem współpracy z rodzicami jest przedstawienie im oferty edukacyjnej (rodzaje szkół, wymagania i zasady rekrutacji) dotyczącej następnego etapu kształcenia. • Spotkania uczniów z absolwentami szkoły –promowanie sukcesów i osiągnięć absolwentów, niekonwencjonalnych ścieżek rozwoju zawodowego, inicjatyw i działań podejmowanych przez absolwentów na rzecz społeczności lokalnej i zewnętrznej. • Umieszczenie na stronie internetowej szkoły zakładki na temat doradztwa zawodowego dla rodziców w celu wskazywania osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym na temat: rynku pracy, alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży. • Współpraca z instytucjami wspierającymi, wewnątrzszkolnym systemem doradztwa takim jak: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, organizacje zrzeszające pracodawców, poradnie psychologiczno –pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, zakłady doskonalenia zawodowego, wojewódzkie komendy OHP, izby rzemieślnicze i małej przedsiębiorczości.

D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Rozwijanie umiejętności społecznych, w tym pracy zespołowej, a także innych kompetencji wymaganych od pracownika.	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup programów, podręczników dla uczniów niedowidzących i niedosłyszących; pomoce dydaktyczne dla uczniów z ww. niepełnosprawnościami - bryły geometryczne, mapy przestrzenne, e-booki (lektury, podręczniki), tablety dla niedowidzących ze specjalistycznym oprogramowaniem.

Opracowanie i realizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Doksztalcanie nauczycieli w zakresie umiejętności diagnozowania specjalnych potrzeb uczniów, zwłaszcza ze spektrum zaburzeń emocjonalnych, motywacyjnych, trudności z koncentracją uwagi, skupienia.
Opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla młodzieży posiadającej orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dla grup uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – zajęcia z przedmiotów wymagających uzupełnienia.

E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyposażenie w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> • Wyposażenie pracowni komputerowej w nowe komputery, w drukarkę 3D. Istnieje także pilna potrzeba wymiany krzeseł w dwóch pracowniach komputerowych. • Wykupienie dodatkowego łącza internetowego, które poprawi jakość odbioru Internetu w pracowniach komputerowych i pracowniach przyrodniczych (WIFI). • Wyposażenie pracowni geograficznej, w potrzebne pomoce dydaktyczne, w tym: kompasy, busole, radiografy, deski kreślarskie i inne.
Podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.	<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie technologii komputerowej. • Zorganizowanie cyklu szkoleń rady pedagogicznej nt. wykorzystania na lekcjach tablicy multimedialnej, pozyskiwania i tworzenia zasobów do wykorzystania na lekcjach z użyciem sprzętu multimedialnego. Wykorzystanie oprogramowania w bieżącym nauczaniu. • Doskonalenie pracy z dziennikiem elektronicznym jako narzędziem do komunikacji z uczniami i ich rodzicami oraz przygotowywania lekcji.
Kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.	<ul style="list-style-type: none"> • Zrekrutowanie grup uczniów, które będą ćwiczyły umiejętności posługiwania się TIK w tworzeniu i prowadzeniu stron internetowych, Facebooka, elektronicznej gazetki szkolnej „GLOSA” • Prowadzenie kampanii nt. bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni w klasach I.
Programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów poprzez naukę programowania.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia rozwojowe wśród zainteresowanych uczniów w zakresie programowania.

F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów uzyskujących niskie wyniki edukacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie diagnozy potrzeb wśród uczniów klas I, dzięki czemu można będzie w czasie 3-4 miesięcy intensywnej pracy w małych grupach, nadrobić braki z przedmiotów ścisłych lub języków obcych realizowanych w zakresie rozszerzonym na podbudowie gimnazjum

G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
<p>Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Studia podyplomowe – doradztwo zawodowe, programowanie, pedagogika specjalna, defektologia. Kursy doskonalące – język migowy, alternatywne metody komunikacji (niewerbalne), alfabet Braille'a, Kursy doskonalące znajomość języków obcych dla nauczycieli przedmiotowców. Kursy te muszą kończyć się nabyciem uprawnień do nauczania w szkole ponadgimnazjalnej w języku obcym. Studia podyplomowe dla nauczycieli języków obcych w zakresie nabycia uprawnień do nauczania przedmiotów objętych programem projektu. • Dzielenie się wiedzą i umiejętnościami, nabywanie nowych umiejętności i wiedzy wspólne wykonywanie zadań, zespołowe poszukiwanie sposobów radzenia sobie z problemami, nawiązanie kontaktów. Tworzenie sieci w celu uczenia się z praktyki. Spotkania regularne i poświęcone pracy ucznia i procesowi uczenia się, preferowane są praktyczne źródła wiedzy. • Celem funkcjonowania sieci jest wspólne rozwiązywanie problemów, dzielenie się pomysłami, spostrzeżeniami i propozycjami - zarówno za pośrednictwem internetowej platformy traktowanej jako forum wymiany doświadczeń, jak i spotkań osobistych. Członkowie sieci mogą korzystać z własnych doświadczeń, ale również pomocy zewnętrznych ekspertów. Pracują pod kierunkiem koordynatora sieci współpracy i samokształcenia. • Wykorzystanie potencjału i możliwości, jakie kryje w sobie technologia e-sieci dla potrzeb edukacji, budowy sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli. • Powstawanie i funkcjonowanie sieci współpracy i samokształcenia, skupiających nauczycieli pracujących w szkołach tej samej lub pokrewnej branży. Działalność opierałaby się głównie na komunikacji, prowadzonej za pośrednictwem platformy internetowej. Chodzi również o to, aby w jej strukturze mogłyby prowadzić swą działalność dziesiątki sieci nauczycieli z różnych szkół, miast, przedmiotów.
<p>Przygotowania nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cykliczne spotkania z pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej w zakresie konstruowania Indywidualnych Programów Edukacyjno - Terapeutycznych (IPET) dla uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Współpraca z pedagogami specjalnymi w zakresie poznawania metod pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. • Konsultacje i współpraca z terapeutami z ośrodków opiekujących się młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym, wypadnięciem z systemu edukacji oraz młodzieżą w kryzysie.
<p>Podnoszenia kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formy wspomagania: szkolenia rad pedagogicznych, warsztaty, konsultacje grupowe odbywające się w szkole jak również szkolenia indywidualne lub grupowe w siedzibie CEN. W zależności od potrzeb szkoły czy nauczyciela wymienione formy wspomagania mają na celu podnoszenie jakości pracy szkoły, rozwijanie wśród nauczycieli kompetencji informatycznych, podnoszenie i rozwijanie kwalifikacji. Nauczyciele powinni pogłębiać swoją wiedzę i umiejętności w zakresie korzystania z TIK przy nauczaniu matematyki, przedmiotów przyrodniczych jak również języków obcych. Wykorzystanie swojej wiedzy w pracy z uczniem co przyniesie wymierne wyniki w postaci dobrych wyników uczniów na egzaminie zewnętrznym.

Potrzeby doposażenia szkoły w :

- H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.
- I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.
- J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.

Szkoła, aby prowadzić zajęcia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii potrzebuje nowych komputerów w pracowni komputerowej oraz drukarkę 3D. Posiadane wyposażenie pracowni komputerowej zostało zakupione z funduszy unijnych w 2007 roku. Jednocześnie istnieje pilna potrzeba wymiany krzeseł w dwóch pracowniach komputerowych. W celu poprawy jakości odbioru Internetu w pracowniach komputerowych i innych pracowniach potrzebne jest dodatkowe szerokopasmowe łącze internetowe, którego aktualnie placówka nie posiada. Dodatkowo wskazano potrzebę wyposażenia pracowni w tablety czy smartfony. Klasopracownie należałoby wyposażyć w krzesła, stoły, biurka, białe tablice, ponieważ od paru lat nie były one wymieniane.

Szkoła nie posiada wystarczającej ilości projektorów, laptopów oraz tablic interaktywnych do bieżącej pracy z uczniami na lekcjach. Wskazany zakup ww. sprzętu do sal lekcyjnych.

Pracownie chemiczna i biologiczna wymagają wyposażenia w szkło laboratoryjne, mikroskop ze źródłem światła elektrycznym, binokular do obserwacji organizmów żywych, klucze do rozpoznawania roślin i zwierząt (wymóg w podstawie programowej), odczynniki laboratoryjne, zestawy doświadczalne – w chwili obecnej pracownie nie posiadają szkła laboratoryjnego. Doposażenia, w potrzebne pomoce dydaktyczne, wymaga także pracownia geograficzna, w tym: kompasy, busole, radiografy, deski kreślarskie i inne. Na zajęcia „medialno- dziennikarskich” potrzebna jest półprofesjonalna kamera, komputer z oprogramowaniem i modernizacja radiowęzła.

Szkoła nie jest w stanie uzupełnić opisanego wyposażenia ze środków własnych.

2. II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie

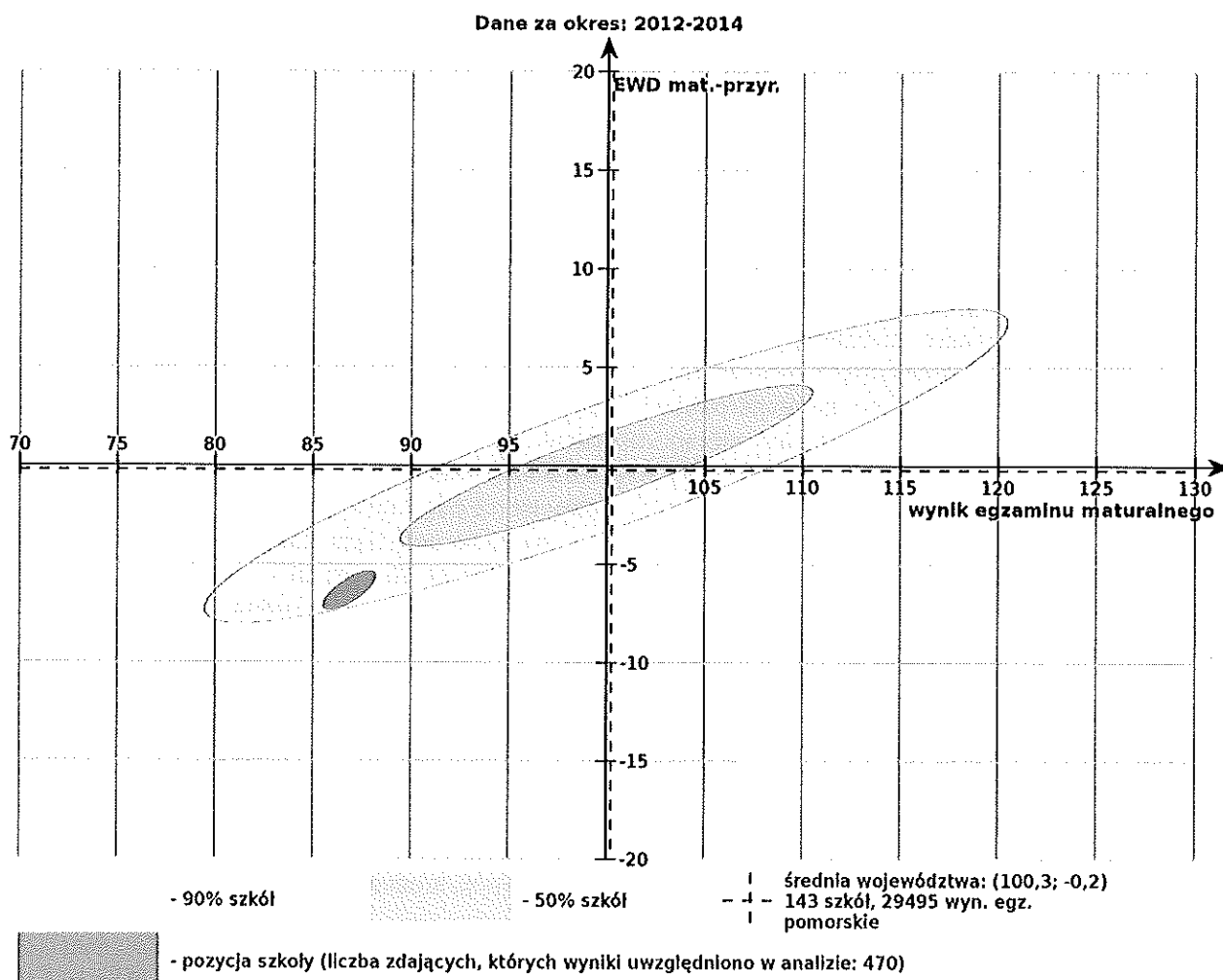
II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie to szkoła typu ogólnokształcącego, której hasłem przewodnim jest „przez tradycję w nowoczesność”.

Szkoła posiada 13 oddziałów, uczęszcza do niej aktualnie 364 uczniów, a uczy w niej 41 nauczycieli. Szkoła posiada następujące profile klas:

- język polski, historia, język obcy lub WOS – 98 osób,
- geografia, WOS, język obcy – 94 osób,
- biologia, geografia lub chemia, język obcy – 94 osoby,
- matematyka, geografia lub fizyka, język obcy – 78 osób.

Uczeń ma do wyboru naukę czterech języków:

- języka angielskiego,
- języka niemieckiego,
- języka francuskiego,
- języka rosyjskiego.

Poziom nauczania w szkole jest dobrze oceniany zarówno przez rodziców jak i uczniów. Jednak zdawalność matur w ostatnich latach spada, w roku 2015 w pierwszym terminie egzamin zdało tylko 35% uczniów, a egzamin w całości 67%. Uczniowie, w ankietach, wskazują na potrzebę wprowadzenia większej liczby zajęć dodatkowych i wyrównawczych z przedmiotów takich jak matematyka, biologia, fizyka i chemia, równie często pojawiają się potrzeby związane z nauką historii, języka polskiego, oraz języków obcych. Zróżnicowanie potrzeb jest bardzo duże, nie można wskazać jednego przedmiotu, z nauką którego uczniowie mają problem. Raporty z działalności dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej podkreślają konieczność zwiększenia liczby godzin przeznaczonych na przygotowanie uczniów do egzaminu z matematyki¹⁷

Sprawozdania z działań przeprowadzonych przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych (sprawozdania z roku szkolnego 2012/2013; 2013/2014 oraz 2014/2015) wskazują niezmiennie na potrzebę zainstalowania w szkole stałego łącza internetowego oraz powiększenia zaplecza materiałów dydaktycznych, które w znacznym stopniu wzbogaciłyby realizację podstawy programowej, w sposób przejrzysty i, co najważniejsze, bardziej interesujący dla ucznia, zobrazowałyby realizowane treści¹⁸. Dzięki wyposażeniu szkoły w szerokopasmowe łącza internetowe, a sal lekcyjnych w sprzęt multimedialny, podczas zajęć istniałaby możliwość emitowania materiałów dydaktycznych

¹⁶ <http://ewd.edu.pl>

¹⁷ Działalność dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcza II Liceum Ogólnokształcącego im. Jana III Sobieskiego w Tczewie w roku szkolnym 2014/2015.

¹⁸ Sprawozdanie z działań przeprowadzonych przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych w II semestrze roku szkolnego 2012/2013.

bezpośrednio z bogatych zasobów sieci¹⁹. Szkoła przyszłości to szkoła z wyposażeniem umożliwiającym uczniowi łatwiejsze, bardziej przystępne podanie materiału. Wyposażenie sal przedmiotowych w dodatkowe pomoce dydaktyczne pomoże uczniom w lepszym zrozumieniu przedmiotu dzięki wykorzystaniu szerokiej gamy aktywnych sposobów nauczania i uczenia się (np. metodą eksperymentu). Przydzielenie dodatkowych godzin do każdego z przedmiotów, zwłaszcza klasom realizującym przedmiot w zakresie rozszerzonym, ułatwiłaby realizację programu. Jest to niemal konieczne wtedy, gdy niektóre tematy interdyscyplinarne, np.: zastosowanie matematyki w geografii, należy realizować powoli i dokładnie, bo sprawiają uczniom wyjątkową trudność w zrozumieniu. Miałoby to istotny wpływ na późniejsze wyniki egzaminów zewnętrznych²⁰. Raporty z działalności dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej szkoły wskazują, że nauczyciele muszą posiłkować się własnym prywatnym sprzętem, aby odpowiednio realizować np. zajęcia językowe, ponieważ jego brak bardzo utrudnia realizację podstawy programowej na efektywnym poziomie²¹. Wyposażenie pracowni fizycznej jest także niewystarczające, co utrudnia prowadzenie doświadczeń i eksperymentów na lekcjach. W szkole brakuje zestawów do przeprowadzania doświadczeń, eksperymentów, obserwacji. Doposażenie pracowni w pomoce dydaktyczne pozwoliłoby na rozwijanie pasji badawczej podczas wykonywania prostych doświadczeń i eksperymentów, kształtowałoby u uczniów myślenie prowadzące do rozumienia wiedzy fizycznej oraz wykorzystywania jej w różnych sytuacjach życiowych²². Szkolne laboratorium fizyczne, chemiczne czy biologiczne z gamą urządzeń zbierających i analizujących dane na pewno przyczyniłyby się do podniesienia jakości kształcenia w placówce²³. Osoby badane wskazywały także na potrzebę realizowania większej liczby zajęć pozalekcyjnych, wycieczek edukacyjnych, pobudzających uczniów do podejmowania nowych inicjatyw, zaangażowania i kreatywności, w tym większego nacisku na praktyczne doradztwo zawodowe, które nie odbywałoby się kosztem lekcji przedsiębiorczości, szczególnie dla uczniów w klasach maturalnych, którzy zaraz po egzaminie stają przed wyborem dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej²⁴.

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 28 nauczycieli, 20 rodziców i 57 uczniów, wywiadu z dyrektorem placówki oraz analizy wewnętrznych dokumentów szkoły. Badani wskazali konkretne działania których potrzebę rozwijania widzą w swojej szkole.

- A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizacja projektów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dydaktyczne z języka angielskiego. • Przygotowanie do matury, zajęcia wyrównujące wiedzę z języka angielskiego. • Zajęcia wyrównawczo – dydaktyczne z języka angielskiego. • Zajęcia wyrównawcze z matematyki. • Zajęcia wyrównawczo – dydaktyczne z przedmiotów przyrodniczych.

¹⁹ Sprawozdanie z działań przeprowadzonych przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych w II semestrze roku szkolnego 2013/2014.

²⁰ Sprawozdanie z działań przeprowadzonych przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych w II semestrze roku szkolnego 2014/2015.

²¹ Działalność dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcza II Liceum Ogólnokształcącego im. Jana III Sobieskiego w Tczewie w roku szkolnym 2014/2015.

²² Sprawozdanie zespołu przedmiotowego matematyczno-przyrodniczego. Rok szkolny 2013/2014.

²³ Sprawozdanie zespołu przedmiotowego matematyczno-przyrodniczego. Rok szkolny 2014/2015.

²⁴ Sprawozdanie nauczyciela przedmiotu „Podstawy przedsiębiorczości”.

<p>Realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Matematyka w fizyce – projekty badawcze. Pomoce dydaktyczne/wyposażenie sali: laptop z oprogramowaniem matematycznym do opracowywania danych pomiarowych i sporządzania wykresów. • Zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego z fizyki (cz. rozszerzona), przygotowanie do olimpiady astronomicznej. Cele: rozwijanie zainteresowań oraz utrwalenie wiadomości dzięki eksperymentom interaktywnym – zajęcia eksperymentalne z wykorzystaniem tablicy interaktywnej, rozwój zainteresowań uczniów, budowanie pasji i zainteresowań astronomią amatorską. • Zajęcia wyrównawczo– dydaktyczne z języka angielskiego. Cele: poszerzenie wiedzy o krajach anglojęzycznych, poznanie literatury anglojęzycznej, zagadnień dotyczących historii, geografii, literatury i kultury krajów anglojęzycznych. • Zajęcia wyrównujące i rozwijające zdolności chemiczne. • Współpraca ze szkołami wyższymi. Cele: zaznajomienie uczniów z placówkami wyższymi, motywowanie do nauki i podjęcia wartościowych studiów, rozwój zainteresowań, laboratoria w pracowni chemicznej, kółko astronomiczne, fizyczne, chemiczne, biologiczne - współpraca z Politechniką Gdańską, współpraca z wydawnictwami, gazetami, stronami internetowymi, warsztaty dziennikarskie, współpraca z Uniwersytetem Gdańskim. • Pobudzanie kreatywności uczniów, zainteresowanie historią. Cele: przybliżenie postaci historycznych, nauka poprzez zabawę, praca na „żywym” materiale, zajęcia warsztatowe. • Aktywność zdrowotna i sportowa. Cele: mobilizowanie do aktywnego stylu życia, zachęcanie do zdrowego odżywiania się, uatrakcyjnienie zajęć z wychowania fizycznego.
<p>Tworzenie i realizacja zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dydaktyczne z języka angielskiego. Cele: realizacja tematów lekcji i obszarów języka angielskiego realizowane w oparciu o podstawę programową. • Zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego z fizyki (cz. rozszerzona), przygotowanie do olimpiady astronomicznej. Cele: rozwijanie zainteresowań oraz utrwalenie wiadomości dzięki eksperymentom interaktywnym – zajęcia eksperymentalne z wykorzystaniem tablicy interaktywnej, rozwój zainteresowań uczniów, budowanie pasji i zainteresowań astronomią amatorską. • Zajęcia wyrównawczo- dydaktyczne z geografii. Cele: poszerzenie wiedzy uczniów o ruch obiegowy ziemi, skały i minerały, interpretacja mapy samochodowej. • Pobudzanie kreatywności uczniów, zainteresowanie historią. Cele: przybliżenie postaci historycznych, nauka poprzez zabawę, praca na „żywym” materiale, zajęcia warsztatowe.
<p>Organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wyrównawczo – dydaktyczne z języka angielskiego. Cele: poszerzenie wiedzy o krajach anglojęzycznych, poznanie literatury anglojęzycznej, zagadnień dotyczących historii, geografii, literatury i kultury krajów anglojęzycznych. • Kółko matematyczne – poszerzanie wiedzy matematycznej i zdolności logicznego myślenia. • Kółko biologiczne – zajęcia metodą eksperymentu. • Kółko geograficzne – zajęcia w terenie. • Kółko astronomiczne – zajęcia w terenie, doświadczenia. • Kółko języków obcych – pokonywanie barier językowych. • Kółko teatralne. • Kółko sportowe. • Współpraca ze szkołami wyższymi. Cele: zaznajomienie uczniów z placówkami wyższymi, motywowanie

	<p>do nauki i podjęcia wartościowych studiów, rozwój zainteresowań, laboratoria w pracowni chemicznej, kółko astronomiczne, fizyczne, chemiczne, biologiczne - współpraca z Politechniką Gdańską, współpraca z wydawnictwami, gazetami, stronami internetowymi, warsztaty dziennikarskie, współpraca z Uniwersytetem Gdańskim.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontakt ze sztuką. Cele: ukulturalnianie młodzieży, uwrażliwianie na sztukę, współpraca z Teatrem Muzycznym w Gdyni, Filharmonią w Gdańsku, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali. • Aktywność zdrowotna i sportowa: cele: mobilizowanie do aktywnego stylu życia, zachęcanie do zdrowego odżywiania się, uatrakcyjnienie zajęć z wychowania fizycznego, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali, sprzęt gimnastyczny.
Doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Tutoring / coaching / doradztwo zawodowe. Cele: podjęcie studiów podyplomowych przez nauczycieli w celu umiejętnego kierowania uczniami, mobilizowania ich do nauki, wskazywania dróg dalszego kształcenia, opłata studiów podyplomowych.
Nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca ze szkołami wyższymi. Cele: zaznajomienie uczniów z placówkami wyższymi, motywowanie do nauki i podjęcia wartościowych studiów, rozwój zainteresowań, laboratoria w pracowni chemicznej, kółko astronomiczne, fizyczne, chemiczne, biologiczne - współpraca z Politechniką Gdańską, współpraca z wydawnictwami, gazetami, stronami internetowymi, warsztaty dziennikarskie, współpraca z Uniwersytetem Gdańskim.
Realizacja zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą.	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca ze szkołami wyższymi. Cele: zaznajomienie uczniów z placówkami wyższymi, motywowanie do nauki i podjęcia wartościowych studiów, rozwój zainteresowań, laboratoria w pracowni chemicznej, kółko astronomiczne, fizyczne, chemiczne, biologiczne - współpraca z Politechniką Gdańską, współpraca z wydawnictwami, gazetami, stronami internetowymi, warsztaty dziennikarskie, współpraca z Uniwersytetem Gdańskim, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali. • Pobudzenie kreatywności uczniów, zainteresowanie historią, Cele: przybliżenie postaci historycznych, nauka poprzez zabawę, praca na „żywym” materiale, zajęcia warsztatowe, promocja szkoły, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali: stroje historyczne, replika broni, zajęcia pozaszkolne, wyjazdy i wycieczki edukacyjne: warsztaty historyczne na zamku w Gniewie, wycieczki szlakami historycznymi dla grupy rekonstrukcji historycznej, warsztaty tańca dworskiego, warsztaty rzemiosła rycerskiego. • Kontakt ze sztuką. Cele: ukulturalnianie młodzieży, uwrażliwianie na sztukę, współpraca z Teatrem Muzycznym w Gdyni, Filharmonią w Gdańsku, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali.

B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizowanie nowych form aktywności, np. zajęć interdyscyplinarnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Matematyka w fizyce: cele: uczeń przeprowadza badania polegające na wykonaniu pomiarów, opisie i analizie wyników oraz wykonaniu i interpretacji wykresów, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali: laptop z oprogramowaniem matematycznym do opracowywania danych pomiarowych i sporządzania wykresów.

<p>Współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w szczególności z instytucjami edukacyjnymi oraz szkołami wyższymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca ze szkołami wyższymi: cele: zaznajomienie uczniów z placówkami wyższymi, motywowanie do nauki, w celu podjęcia wartościowych studiów, rozwój zainteresowań, laboratoria w pracowni chemicznej, kółko astronomiczne, fizyczne, chemiczne, biologiczne - współpraca z Politechniką Gdańską, współpraca z wydawnictwami, gazetami, stronami internetowymi, warsztaty dziennikarskie, współpraca z Uniwersytetem Gdańskim.
<p>Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu, w szczególności w obszarze nauk przyrodniczych, z wykorzystaniem pomocy i narzędzi dydaktycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Matematyka w fizyce. Cele: uczeń przeprowadza badania polegające na wykonaniu pomiarów, opisie i analizie wyników oraz wykonaniu i interpretacji wykresów, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali: laptop z oprogramowaniem matematycznym do opracowywania danych pomiarowych i sporządzania wykresów. • Zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego z fizyki (cz. rozszerzona), przygotowanie do olimpiady astronomicznej. Cele: rozwijanie zainteresowań oraz utwalenie wiadomości dzięki eksperymentom interaktywnym – zajęcia eksperymentalne w wykorzystaniem tablicy interaktywnej, rozwój zainteresowań uczniów, budowanie pasji i zainteresowań astronomią amatorską. • Zajęcia wyrównawczo – dydaktyczne z geografii. Cele: poszerzenie wiedzy uczniów o ruchu obiegowym Ziemi, skałach i minerałach, interpretacja mapy samochodowej. • Zajęcia wyrównujące i rozwijające zdolności chemiczne.
<p>Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego z fizyki (cz. rozszerzona) – pomoce dydaktyczne: EduROM fizyka – szkoła ponadgimnazjalna, fizyka, plansze interaktywne, SolarScope – bezpieczny teleskop słoneczny, okulary do obserwacji słońca, planetarium domowe, książki, atlasy nieba, globus nieba, mobilny teleskop, laptop, drukarka, Internet. • Zajęcia wyrównawcze z matematyki, wyposażenie sali/pomoce dydaktyczne: zbiory zadań, tablica interaktywna, Internet, tablice sucho ściernalne + flamastery. • Zajęcia wyrównawczo – dydaktyczne z geografii, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali: laptop, Internet, tellurium, zestaw minerałów, system nawigacji GPS, rzutnik, laptop, ekran, tablica multimedialna. • Zajęcia wyrównujące i rozwijające zdolności chemiczne, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali: komputer, tablica multimedialna, układ okresowy pierwiastków, waga, szkło i sprzęt laboratoryjny, fartuchy, statywy, rękawiczki łakmusowe, okulary ochronne palniki spirytusowe, zbiory zadań z chemii. • Zajęcia uzupełniające wiedzę / dokształcające, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali: płyny, odczynniki, roztwory chemiczne, preparaty, mikroskop, szkło do mikroskopowania, przyborki, palnik, próbówki, szkło laboratoryjne, dostęp do sieci internetowej.
<p>Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tutoring / coaching / doradztwo zawodowe. Cele: podjęcie studiów podyplomowych przez nauczycieli w celu umiejętnego kierowania uczniami, mobilizowania ich do nauki, wskazywania dróg dalszego kształcenia, opłata studiów podyplomowych.
<p>Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Matematyka w fizyce. Cele: uczeń przeprowadza badania polegające na wykonaniu pomiarów, opisie i analizie wyników oraz wykonaniu i interpretacji wykresów, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali: laptop

	<p>z oprogramowaniem matematycznym do opracowywania danych pomiarowych i sporządzania wykresów.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego z fizyki (cz. rozszerzona), przygotowanie do olimpiady astronomicznej. Cele: rozwijanie zainteresowań oraz utrwalenie wiadomości dzięki eksperymentom interaktywnym – zajęcia eksperymentalne z wykorzystaniem tablicy interaktywnej, rozwój zainteresowań uczniów, budowanie pasji i zainteresowań astronomią amatorską. * Zajęcia wyrównawcze z matematyki. Cele: zastosowanie matematyki w różnych aspektach życia, umiejętne rozwiązywanie zadań z treścią. * Zajęcia wyrównujące i rozwijające zdolności chemiczne. * Zajęcia uzupełniające wiedzę / doształcające z biologii / przyrody.
--	--

C. Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wsparcie w rozpoznaniu własnych umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych, w tym możliwości psychofizycznych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego.	<ul style="list-style-type: none"> * Tutoring / coaching / doradztwo zawodowe. Cele: podjęcie studiów podyplomowych przez nauczycieli w celu umiejętnego kierowania uczniami, mobilizowania ich do nauki, wskazywania dróg dalszego kształcenia, opłata studiów podyplomowych. * Kształtowanie świadomych postaw obywatelskich w życiu społecznym. Cele: uświadomienie uczniom potrzeby poprawnego wypełniania dokumentów, druków, podpisywania umów cywilno- prawnych, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali.
Planowanie własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, opartej na umiejętności poszukiwania informacji o zawodach i sytuacji na rynku pracy, a także o ofertach kształcenia na kolejnych etapach edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> * Kształtowanie świadomych postaw obywatelskich w życiu społecznym: cele: uświadomienie uczniom potrzeby poprawnego wypełniania dokumentów, druków, podpisywania umów cywilno- prawnych, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali.

D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Opracowanie i realizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.	<ul style="list-style-type: none"> * Tutoring / coaching / doradztwo zawodowe: cele: podjęcie studiów podyplomowych przez nauczycieli w celu umiejętnego kierowania uczniami, mobilizowania ich do nauki, wskazywania dróg dalszego kształcenia, opłata studiów podyplomowych.

E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyposażenie w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> * Zajęcia dydaktyczne z języka angielskiego, pomoce dydaktyczne/ wyposażenie sal: mapy, filmy DVD z prezentacjami egzaminu maturalnego z języka angielskiego, zestawy podręczników doskonalących poszczególne obszary języka obcego: słuchanie, pisanie, mówienie, czytanie ze zrozumieniem, płyty CD, laptop, Internet, tablica sucho ścierna + pisaki, ekran do projektora, głośniki, drukarka laserowa, tablica interaktywne z oprogramowaniem.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wyrównujące wiedzę z jęz. angielskiego, pomoce dydaktyczne: słowniki, repetytoria, odtwarzacze CD, odtwarzacz DVD, laptopy. • Zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego z fizyki (cz. rozszerzona), pomoce dydaktyczne: EduROM Fizyka – Szkoła Ponadgimnazjalna, Fizyka, Plansze interaktywne, SolarScope – bezpieczny teleskop słoneczny, okulary do obserwacji Słońca, planetarium domowe, książki, atlasy nieba, globus nieba, mobilny teleskop, laptop, drukarka, Internet. • Zajęcia wyrównawczo – dydaktyczne z geografii, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali: laptop, Internet, Tellurium, zestaw minerałów, system nawigacji GPS, rzutnik, laptop, ekran, tablica multimedialna. • Zajęcia wyrównujące i rozwijające zdolności chemiczne, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali: komputer, tablica multimedialna, układ okresowy pierwiastków, waga, szkło i sprzęt laboratoryjny, fartuchy, statywy, rękawiczki lakmusowe, okulary ochronne, palniki spirytusowe, zbiory zadań z chemii.
--	--

F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów uzyskujących niskie wyniki edukacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dydaktyczne z języka angielskiego. Cele: realizacja tematów lekcji i obszarów języka angielskiego realizowane w oparciu o podstawę programową z języka angielskiego. • Zajęcia wyrównujące wiedzę z j. angielskiego. Cele: rozwijanie sprawności rozumienia tekstu ze słuchu oraz tekstu czytanego, układanie dialogów z wykorzystaniem przerobionego słownictwa, tłumaczenie tekstów oryginalnych i adaptowanych, ćwiczenie wypowiedzi pisemnych, rozszerzanie wiedzy z geografii, historii, literatury i kultury państw anglojęzycznych, ćwiczenie i utrwalanie kluczowych struktur leksykalnych i gramatycznych. • Zajęcia wyrównawcze z matematyki. Cele: zastosowanie matematyki w różnych aspektach życia, umiejętne rozwiązywanie zadań z treścią. • Zajęcia wyrównawczo – dydaktyczne z geografii. Cele: poszerzenie wiedzy uczniów o ruchu obiegowym Ziemi, skałach i minerałach, interpretacja mapy samochodowej. • Zajęcia wyrównawczo – dydaktyczne z elementami realizoznawstwa. • Zajęcia wyrównujące i rozwijające zdolności chemiczne. • Zajęcia uzupełniające wiedzę / dokształcające z biologii / przyrody.

G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).	<ul style="list-style-type: none"> • Tutoring / coaching / doradztwo zawodowe. Cele: podjęcie studiów podyplomowych przez nauczycieli w celu umiejętnego kierowania uczniami, mobilizowania ich do nauki, wskazywania dróg dalszego kształcenia, opłata studiów podyplomowych.

Potrzeby doposażenia szkoły w:

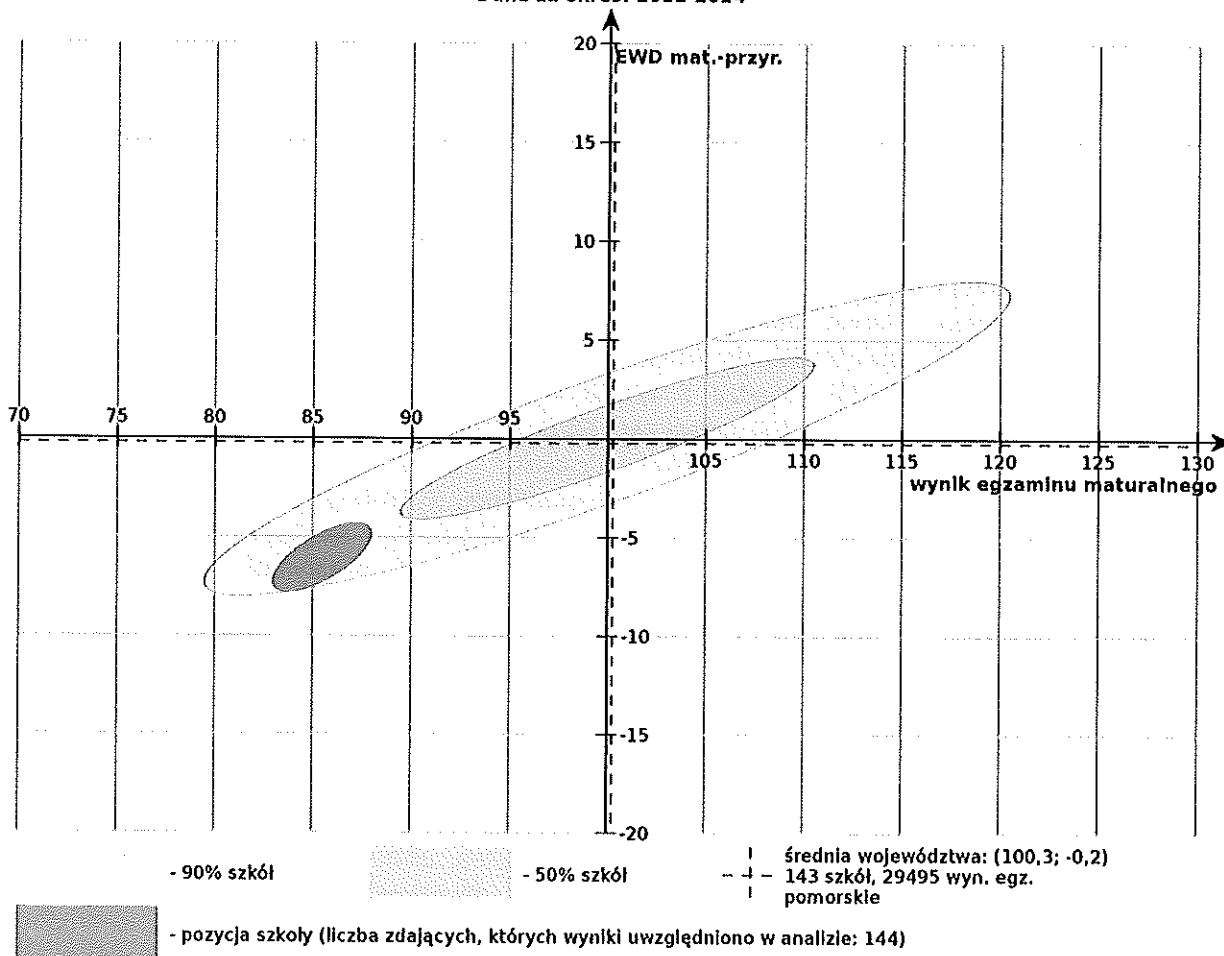
- H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.
- I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.
- J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.
  - Zajęcia dydaktyczne z języka angielskiego, pomoce dydaktyczne/wyposażenie sali: mapy, filmy DVD z prezentacjami egzaminu maturalnego z języka angielskiego, zestawy, płyty CD, laptop, Internet, tablica sucho ścieralna + pisaki, ekran do projektora, głośniki, drukarka laserowa, tablica interaktywna z oprogramowaniem.
  - Zajęcia wyrównujące wiedzę z języka angielskiego, pomoce dydaktyczne: słowniki, repetytoria, odtwarzacz CD, odtwarzacz DVD, laptop.
  - Oplata studiów podyplomowych dla nauczycieli.
  - Zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego z fizyki (cz. rozszerzona) – pomoce dydaktyczne: EduROM Fizyka – Szkoła Ponadgimnazjalna, Fizyka, Plansze interaktywne, SolarScope – bezpieczny teleskop słoneczny, okulary do obserwacji Słońca, planetarium domowe, książki, atlasy nieba, globus nieba, mobilny teleskop, laptop, drukarka, Internet.
  - Zajęcia wyrównawcze z matematyki, wyposażenie sali/pomoce dydaktyczne: zbiory zadań, tablica interaktywna, Internet, tablice sucho ścieralne + flamastry.
  - Zajęcia wyrównawczo – dydaktyczne z geografii, pomoce dydaktyczne/wyposażenie sali: laptop, Internet, Tellurium, zestaw minerałów, system nawigacji GPS, rzutnik, laptop, ekran, tablica multimedialna.
  - Zajęcia wyrównujące i rozwijające zdolności chemiczne, pomoce dydaktyczne/wyposażenie sali: komputer, tablica multimedialna, układ okresowy pierwiastków, waga, szkło i sprzęt laboratoryjny, fartuchy, statywy, rękawiczki lakmusowe, okulary ochronne palniki spirytusowe, zbiory zadań z chemii.
  - Zajęcia uzupełniające wiedzę / doksztalcające, pomoce dydaktyczne / wyposażenie sali: płyny, odczynniki, roztwory chemiczne, mikroskop, szkło do mikroskopowania, przyborniki, palnik, próbówki, szkło laboratoryjne, dostęp do sieci internetowej.

Szkoła nie jest w stanie uzupełniać opisanego wyposażenia ze środków własnych.

3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie

W ramach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie funkcjonują Liceum Ogólnokształcące, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie jest uznaną jednostką edukacyjną, szkoła obecnie zatrudnia 21 nauczycieli, a uczy się w niej 248 uczniów. Uczniowie liceum mają możliwość wyboru dowolnych przedmiotów na poziomie rozszerzonym, oraz kształcą dwa języki: angielski i niemiecki.

Dane za okres: 2012-2014

Choć wyniki egzaminów zewnętrznych w 2015 roku wyniosły 73% w pierwszym terminie i 86% po drugim terminie, to jednak są one niższe niż w roku 2013. Raport dotyczący wyników z 2014 roku pokazywał niepokojące dane dotyczące egzaminu z matematyki i był najsłabszym wynikiem na przestrzeni kilku lat²⁶. Coroczne raporty z ewaluacji wewnętrznej w placówce wykazują że uczniowie mają duże potrzeby prowadzenia zajęć wyrównawczych, aby osiągać lepsze wyniki oraz aby placówka mogła podnosić zdawalność matur.

Stale monitorowanie wiedzy uczniów poprzez porównanie wyników egzaminu gimnazjalnego oraz testów „na wejściu” daje obraz wiedzy nowych uczniów i dzięki temu pozwala wdrożyć działania zaradcze.

Wyniki sprawdzianu w roku szkolnym 2014/2015²⁷

Lp.	Przedmiot	Wynik procentowy	Ocena zgodna z Przedmiotową Zasadą Oceniania (PZO)
1	fizyka	34,08%	2
2	j. niemiecki	48,96%	2,29
3	biologia	39,19%	1,77
4	matematyka	30,63%	1
5	j. angielski	30,36%	1,43

²⁵ <http://ewd.edu.pl>

²⁶ Protokół posiedzenia Rady Pedagogicznej z dnia 24 lutego 2015 r.

²⁷ Sprawozdanie z przeprowadzenia badania umiejętności i wiedzy uczniów klasy pierwszej w roku szkolnym 2014/2015

6	historia	49,5%	2
7	j. polski	33,14%	1,77
8	geografia	34%	1
9	chemia	27,26%	1

Wyniki sprawdzianu w roku szkolnym 2015/2016²⁸

Lp.	Przedmiot	Wynik procentowy	Ocena zgodna z PZO
1	fizyka	33%	2
2	j. niemiecki	32%	1
3	biologia	37%	2
4	matematyka	26,85%	1
5	j. angielski	35,15%	1,75
6	historia	47,65%	2,24
7	j. polski	45%%	2
8	geografia	20	1
9	chemia	35,5%	2

Wyniki egzaminu są bardzo słabe z matematyki, dlatego szkoła kładzie większy nacisk na organizację zajęć wyrównawczych z przedmiotów maturalnych. Szczególnie potrzebne są zajęcia wyrównawcze z matematyki, ale także podobne wnioski przyniosła analiza wyników testów z biologii, chemii, języka angielskiego, fizyki, języka niemieckiego, języka polskiego oraz historii. ponieważ z każdym rokiem szkolnym uczniami szkoły zostają absolwenci z coraz niższymi wynikami testów gimnazjalnych i wyników nauczania, zmusza to szkołę do zdwajania wysiłków w zakresie wyrównywania wiedzy ogólnej²⁹.

Wnioski z posiedzenia rady pedagogicznej pokazują, że powodem trudności w nauce są najczęściej duże braki i zaległości z gimnazjum, słaba frekwencja, która po pierwszym semestrze roku szkolnego 2014/2015 wynosiła od 88,98% do nawet 66% dla klasy IIIb szkoły zawodowej, oraz brak zainteresowania przedmiotem³⁰. Wyrównywanie braków wiedzy u słabszych uczniów może być motywacją do zwiększenia frekwencji, dzięki temu, że na bieżąco będą rozumieli kolejne, pojawiające się zagadnienia, a wprowadzenie nowych form edukacyjnych (np. metody eksperymentu) oraz narzędzi TIK zwiększy zainteresowanie zajęciami.

Protokoły z posiedzeń zespołu języków obcych także wskazują na potrzebę rozwijania u uczniów umiejętności kluczowych na rynku pracy. Zaliczyć do nich możemy niewątpliwie sprawne posługiwanie się językami obcymi. Uczniowie mają trudności w zakresie gramatyki języka oraz tworzenia samodzielnego tekstu. W celu uzyskania lepszych wyników potrzebny jest stały monitoring postępów uczniów, wdrożenie nowoczesnych metod nauczania, oraz dodatkowych zajęć wyrównawczych, kółek zainteresowań i zajęć interdyscyplinarnych, dzięki czemu uczniowie rozszerzaliby swój zasób słownictwa a przez to przygotowywali się na przyszłe wymagania rynku pracy³¹. W celu uzyskania lepszych wyników na egzaminie maturalnym, należy systematycznie rozwijać sprawności językowe badane w trakcie egzaminu maturalnego, także podczas zajęć dodatkowych³².

Wprowadzenie zajęć wyrównawczych, kółek zainteresowań, szkolenie nauczycieli, zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych, wprowadzenie innowacyjnych, ciekawych form nauczania pozwoli wyrównać i uzupełnić wiedzę uczniów, zwiększyć ich motywację do udziału w zajęciach oraz zwiększyć frekwencję, która to jest najczęstszą przyczyną nieradzenia sobie ucznia i nie opanowania podstawy programowej³³.

²⁸ Sprawozdanie z przeprowadzenia badania umiejętności i wiedzy uczniów klasy pierwszej w roku szkolnym 2015/2016

²⁹ Raport z ewaluacji wewnętrznej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2013/2014 w Pelplinie

³⁰ Protokół posiedzenia Rady Pedagogicznej z dnia 26 stycznia 2015 r.

³¹ Protokół z posiedzenia zespołu języków obcych w dniu 26.11.2013r.

³² Protokół z posiedzenia zespołu języków obcych w dniu 09.12.2014r.

³³ Protokół posiedzenia rady Pedagogicznej z dnia 26 listopada 2013r.

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 20 nauczycieli, 13 rodziców i 41 uczniów, wywiadu z dyrektorem placówki oraz analizy wewnętrznych dokumentów szkoły. Badani wskazali konkretne działania których potrzebę rozwijania widzą w swojej szkole.

A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizacja projektów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja zadania edukacyjnego e-Twinning (współpraca międzynarodowa przez Internet); dwie grupy językowe – j. angielski, j. niemiecki.
Realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów klas pierwszych i drugich (matematyka, chemia, biologia, geografia, fizyka, j. angielski, j. niemiecki). Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla maturzystów (z matematyki, geografii, biologii, chemii, j. niemieckiego, j. angielskiego i wiedzy o społeczeństwie).
Realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia.	<ul style="list-style-type: none"> Powołanie koła „Młody radiowiec”; redagowanie i przeprowadzenie przez uczniów audycji radiowych w Radiu „Głos” i w Internecie.
Organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> Koło naukowo-techniczne (Warsztaty wykłady i laboratoria na wyższych uczelniach PG i UG, wyjazdy edukacyjne Hevelianum, Instytut Problemów Jądrowych IPJ w Świerku k. Łódź, Park Naukowo-Technologiczny w Gdyni, Obserwatorium Astronomiczne UMK Toruń). Zajęcia w kole astronomicznym. Powołanie koła „Młody radiowiec”; redagowanie i przeprowadzenie przez uczniów audycji radiowych w Radiu „Głos” i w Internecie.
Doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> Powołanie tzw. Szkolnego Biura Kariery.
Nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> Projekt „Biznes od środka” – tygodniowe zajęcia praktyczne dla uczniów w różnych przedsiębiorstwach.

B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> Wyposażenie pracowni interdyscyplinarnej biologiczno-fizyczno-chemicznej.
Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia na temat zastosowania matematyki w finansach i ubezpieczeniach, chemii w życiu codziennym i nowych technologii i ich wpływu na nasze życie.

C. Rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wsparcie w rozpoznaniu własnych umiejętności, zainteresowań,	<ul style="list-style-type: none"> Wyjazdy na targi pracy oraz dni otwarte wyższych uczelni. Koło naukowo-techniczne (Warsztaty wykłady i laboratoria

uzdolnień, predyspozycji zawodowych, w tym możliwości psychofizycznych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego.	na wyższych uczelniach PG i UG, wyjazdy edukacyjne Hevelianum, Instytut Problemów Jądrowych IPJ w Świerku k. Łódź, Park Naukowo-Technologiczny w Gdyni, Obserwatorium Astronomiczne UMK Toruń).
Planowanie własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, opartej na umiejętności poszukiwania informacji o zawodach i sytuacji na rynku pracy, a także o ofertach kształcenia na kolejnych etapach edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Powołanie tzw. Szkolnego Biura Kariery, podniesienie kwalifikacji doradców edukacyjno- zawodowych. • Spotkania ze specjalistami z zakresu doradztwa zawodowego.

D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem.	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty na temat skutecznego uczenia się i radzenia sobie ze stresem. • Zajęcia w kole arteterapii. • Współpraca z psychologiem, lekarzem, terapeutą w ramach warsztatów dla uczniów mających trudności ze stresem.
Opracowanie i realizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Wyposażenie pracowni arteterapii. Szkolenie nauczycieli w zakresie arteterapii.

E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.	<ul style="list-style-type: none"> • Kurs z zakresu technologii informatycznych.

F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów zagrożonych wcześniejszym wypadnięciem z systemu oświaty.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze dla uczniów klas pierwszych i drugich (matematyka, chemia, biologia, geografia, fizyka, j. angielski, j. niemiecki). • Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla maturzystów (z matematyki, geografii, biologii, chemii, j. niemieckiego, j. angielskiego i wiedzy o społeczeństwie).
Znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia na temat zastosowania matematyki w finansach i ubezpieczeniach, chemii w życiu codziennym i nowych technologii i ich wpływu na nasze życie.

G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Uzyskiwania kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych lub podnoszenie tych kwalifikacji przez nauczycieli.	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych. • Dodatkowe szkolenia rady pedagogicznej. • Korzystanie z wielu ofert doskonalenia zawodowego, dotyczy to nauczycieli wszystkich przedmiotów, wymiana doświadczeń z nauczycielami z innych szkół, spotkania z doradcami metodycznymi.
Przygotowania nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy.	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenie nauczycieli w zakresie arteterapii.
Podnoszenia kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.	<ul style="list-style-type: none"> • Kurs z zakresu technologii informatycznych.

Potrzeby doposażenia szkoły w :

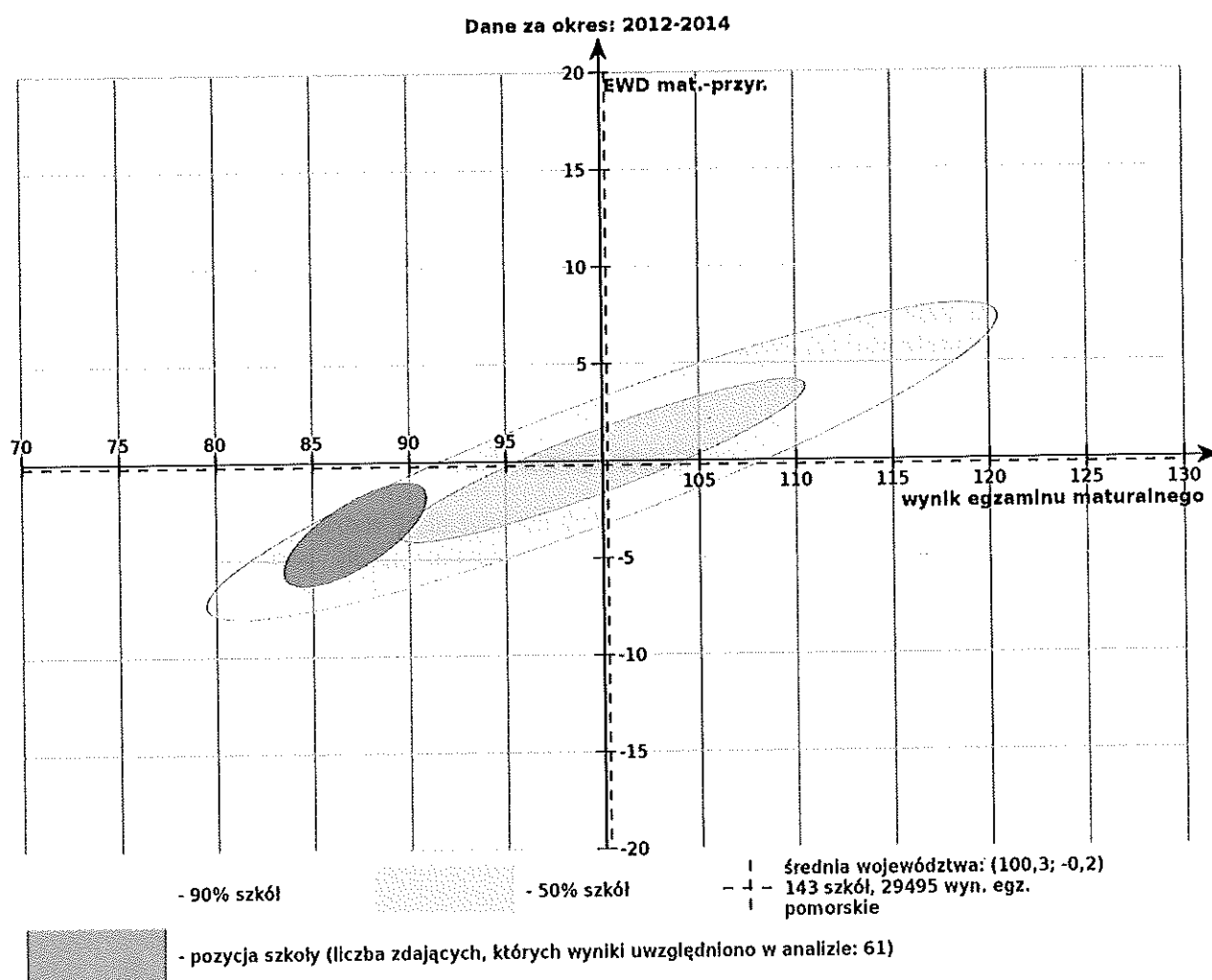
- H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.
- I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.
- J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.
- Powołanie tzw. Szkolnego Biura Kariery – laptop, kolorowa drukarka, skaner.
  - Powołanie i zorganizowanie pracowni interdyscyplinarnej biologiczno-fizyczno-chemicznej – szafa laboratoryjna z wyposażeniem (szkło laboratoryjne, przyrządy, odczynniki, statywy, palniki), stół laboratoryjny, mikroskopy optyczne z opcją kamery, lupy, spektroskop, zestaw do wyznaczania stałej plancka, lampy sodowe, lampy neonowe, lampy wodorowe, lampy helowe, licznik Geigera-Millera, laser he-ne, lasery półprzewodnikowe o różnych barwach, siatki dyfrakcyjne, zestawy do badań jakości gleby, wody i powietrza, szkolny zestaw odczynników chemicznych, dygestorium nastołowe, zestaw modeli kulkowych do budowy cząsteczek, uniwersalny statyw o regulowanej wysokości, suszarka do próbek, okulary ochronne.
  - Zajęcia z zastosowania matematyki w finansach – kalkulatory.
  - Zajęcia koła astronomicznego - teleskop optyczny z prowadzeniem kamery, teleskop słoneczny.
  - Koło „Młody radiowiec” – komputer, dyktafon, konsola, mikrofony.
  - Kurs w zakresie technologii informatycznych – laptop, rzutnik, drukarka.
  - Zajęcia w kole arteterapii - deska lipowa, szkło płaskie, sztalugi.
  - Inne – magnetofon, tablica korkowa, laminator, regał na pomoce dydaktyczne.

Szkoła nie jest w stanie uzupełniać opisanego wyposażenia ze środków własnych.

4. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. ks. Henryka Mrossa w Gniewie

Zespół Szkół w Gniewie stanowi centrum kształcenia dla mieszkańców najbliższych okolic. Wszystkie działania podjęte w celu rozwoju placówki czynione są po to, aby ułatwić mieszkańcom gminy i okolic dostęp do edukacji umożliwiającej zdobycie zawodu bez kosztownego dojeżdżania do innych ośrodków. Zespół ma umożliwiać również zdobycie wykształcenia pozwalającego na podjęcie nauki na uczelniach wyższych. W ramach ZSP funkcjonują Liceum Ogólnokształcące, Technikum oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa, w sumie szkoła kształci obecnie 251 uczniów: 56 w LO, 89 w technikum oraz 106 w ZSZ, i zatrudnia 42 nauczycieli.

Edukacyjna Wartość Dodana placówki na tle wyników w Województwie Pomorskim³⁴

Choć wyniki egzaminów zewnętrznych w roku 2013 były tylko niewiele poniżej średniej dla województwa i kraju, to zanotowano dość duży spadek zdawalności w 2014 roku. Tylko 65,52% uczniów zdało egzamin w pierwszym terminie, co jest spadkiem o prawie 17%. Ostatecznie maturę zdało 75,86% uczniów. Wyniki z roku na rok spadają, a najniższe wyniki zanotowano z matematyki, angielskiego oraz przedmiotów przyrodniczych³⁵.

³⁴ <http://ewd.edu.pl>

³⁵ Zestawienie wyników Egzaminu Maturalnego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. ks. Henryka Mrossa w Gniewie, na lata 2012 – 2014.

[Podpis]

W roku szkolnym 2014/2015 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Gniewie nie było klasy kończącej się maturą.

W ankietach przeważająca ilość uczniów wskazała, że przedmiotem, który sprawia im największe trudności jest matematyka. Często pojawiał się także język polski i języki obce, sporadycznie chemia oraz historia. Jest to spójne z potrzebami, które postrzega szkoła, w wykazie wniosków o potrzebnych zajęciach na rok szkolny 2014/2015. Pojawiały się wnioski o zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego, z matematyki oraz języka polskiego³⁶. Notatki spotkań przedmiotowych Zespołu Języków Obcych wskazują niezmiennie, że do poprawienia wyników nauczania, w tym wyników maturalnych mogłoby się przyczynić doposażenie pracowni językowych w nowoczesny sprzęt multimedialny, a przede wszystkim tablice interaktywne³⁷. Niestety obecna sytuacja szkoły uniemożliwia realizację tych postulatów³⁸. Nauczyciele wskazują, na podstawie własnych obserwacji, a także na podstawie wyników uczniów, konieczność nie tylko rzetelnej analizy postępów uczniów, doskonalenia własnego warsztatu, czy stosowania nowoczesnych metod nauczania, ale także doposażenie klas w nowoczesny sprzęt multimedialny. Jest to spójne z informacjami przekazanymi przez innych nauczycieli przedmiotów oraz uczniów i nauczycieli.

W ankietach uczniowie zgłaszają dużą potrzebę uczestniczenia w zajęciach wyrównawczych, szczególnie z matematyki i języków obcych. Choć część z nich uczęszcza dodatkowo na korepetycje, to jednak widzi przewagę w zwiększeniu ilości zajęć z danego przedmiotu, które odbywałyby się z tym samym nauczycielem, co zapewnia spójność nauczania i lepsze zrozumienie sytuacji konkretnego ucznia.

Z zajęć dodatkowych najczęściej wskazywane były wyjazdy na uczelnie wyższe, których szkoła nie organizuje, darmowe wycieczki dydaktyczne, uatrakcyjnijające kształcenie i rozwijające zainteresowania, nauka szybkiego czytania i uczenia się³⁹ oraz wsparcie przy wyborze dalszej edukacji i drogi zawodowej, czyli kontakt ze szkolnym doradcą.

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 16 nauczycieli, 9 rodziców i 68 uczniów, wywiadu z dyrektorem placówki oraz analizy wewnętrznych dokumentów szkoły. Badani wskazali konkretne działania których potrzebę rozwijania widzą w swojej szkole.

³⁶ Wykaz wniosków o potrzebnych zajęciach pomocy psychologiczno- pedagogicznej na rok szkolny 2015/2016

³⁷ Notatka ze spotkania Przedmiotowego Zespołu Języków Obcych, Gniew 15.10.2014r.

³⁸ Notatka ze spotkania Dyrektora Szkoły z nauczycielami języków obcych, Gniew, 20.10.2014r.

³⁹ Sprawozdanie z działalności opiekuna samorządu uczniowskiego za semestr I roku szkolnego 2014/2015.

A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> * Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze z matematyki. * Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze z fizyki. * Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze z chemii. * Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze z języków obcych. * Zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego z matematyki, biologii, języków obcych – prowadzone w formie ćwiczeń, warsztatów, mające na celu dokonanie usystematyzowania, uzupełnienia posiadanej wiedzy przez uczniów, co stanowić może eliminację ryzyka wypadnięcia z systemu. Dominującą formę stanowić będzie praca indywidualna z uczniem wspierana narzędziami TIK. Postępy uczniów będą na bieżąco monitorowane zarówno poprzez testy, jak i obserwację pracy uczniów na zajęciach.
Realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia.	<ul style="list-style-type: none"> * Warsztaty dziennikarskie „Szkolna TV”: <ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zainteresowań uczniów dotyczących umiejętności tworzenia dokumentacji w formie audycji radiowych i telewizyjnych, - kształcenie umiejętności posługiwania się nowoczesnym sprzętem (dyktafon, kamera, aparat), - rozwijanie umiejętności komunikowania się, łamania barier, empatii i wrażliwości na problemy). * Kółko kreatywne – przygotowanie 2 wydarzeń związanych z prezentacją umiejętności jak również możliwością sprawdzenia się w różnych dziedzinach nauki. Zaproszenie do szkoły przedstawicieli szkół wyższych do współpracy przy tworzeniu i realizacji przedsięwzięcia.
Organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> * Kółko matematyczne. * Warsztaty biologiczne. * Warsztaty fizyczne. * Laboratorium chemiczne. * Warsztaty geograficzne. * Warsztaty informatyczne. * Kola języków obcych (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego). * Przedmioty przyrodnicze: <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia w formie warsztatów i laboratoriów, - rozbudzanie oraz rozwijanie zainteresowań przedmiotami przyrodniczymi poprzez prowadzenie zajęć metodami eksperymentu, - rozwijanie kompetencji matematycznych oraz naukowo-technicznych, - kształtowanie wyobraźni, umiejętności kreatywnego myślenia oraz przedsiębiorczości, - kształtowanie pozytywnej motywacji do podejmowania działań, wyzwań oraz radzenia sobie z nimi, - poszerzanie wiedzy i umiejętności uczniów z zakresu nauk przyrodniczych i matematycznych, Kształtowanie umiejętności uczenia się poprzez stosowanie zajęć w formie warsztatów. * Informatyka: <ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno- komunikacyjnymi, - rozwijanie kreatywności, innowacyjności oraz kompetencji społecznych, - wdrażanie do wykorzystania Internetu jako źródła informacji

	<p>i narzędzi rozwijających własne zainteresowania,</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształcenie postaw etycznego korzystania z Internetu, - wspomaganie uczniów w rozpoznawaniu własnych uzdolnień w celu świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia. <ul style="list-style-type: none"> • Języki obce: <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe kształtujące umiejętność komunikacji w języku obcym, - zajęcia prowadzone przy pomocy nowoczesnych aktywizujących metod nauczania z wykorzystaniem zestawu multimedialnego oraz pracowni języków obcych, - rozwijanie kompetencji społecznych, - ewaluacja efektów zostanie przeprowadzona na podstawie wyników testów sprawdzających. • Kółko teatralne - wychodzi naprzeciw oddziaływaniom w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych. Grupa przygotowałaby dwa przedstawienia w czasie realizacji projektu. Potrzebne będą materiały do stworzenia dekoracji. • Kółko debatanckie, którego celem będzie pokazanie możliwości zastosowania debaty w ramach lekcji oraz animowania życia szkolnego. • Warsztaty kształtujące kompetencje społeczne: rzeczowej i konstruktywnej rozmowy, wymiany poglądów, budowy wypowiedzi logicznej i spójnej. Uczeń nabywa umiejętności budowania wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności, stosując w nich podstawowe zasady logiki i retoryki, ma świadomość własnej kompetencji językowej.
Doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Tzw. Szkolne Biuro Kariery - w ramach tego zadania wszyscy uczniowie szkoły objęci zajęciami dydaktyczno- wyrównawczymi oraz kołami zainteresowań, otrzymają pakiet godzin w okresie 2 lat do wykorzystania na indywidualne spotkania z ekspertem z zakresu doradztwa zawodowego. • Stworzenie indywidualnej ścieżki rozwoju kariery zawodowej każdego ucznia objętego działaniami poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - określenie predyspozycji zawodowych uczniów, w tym określenie cech jakimi charakteryzują się zawody, w których uczniowie mogą mieć predyspozycje, - pomoc w określeniu słabych i mocnych stron ucznia, - omówienie charakterystyki lokalnego rynku pracy oraz prognoz na lata przyszłe dla tego rynku, - wskazanie dróg poszukiwania pracy, - nauka poszukiwania dokumentów aplikacyjnych (CV oraz list motywacyjny), - nauka umiejętności czytania ogłoszeń.
Nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Nawiązanie współpracy z firmą Inwest-Kom w celu prowadzenia programu edukacyjnego w miejskiej oczyszczalni za zakresu ochrony środowiska (gleba, woda) - geografia, chemia.
Realizacja zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą.	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjazdy dydaktyczne: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wycieczka dydaktyczna dla wszystkich uczniów objętych zajęciami przyrodniczymi do Warszawy: <ul style="list-style-type: none"> - reaktor jądrowy w Świerku koło Warszawy (zajęcia dydaktyczne, zwiedzanie reaktora), - stacja uzdatniania wody Gruba Kaśka w Warszawie. 2. Wyjazd dydaktyczny do obserwatorium astronomicznego w Piwnicach koło Torunia oraz seans w planetarium w Toruniu. 3. Wyjazd do Trójmiasta:

	<ul style="list-style-type: none"> - Centrum Nauki Eksperyment w Gdyni, - Oceanarium w Gdyni, - Fokarium Hel. <p>4. Zielona Szkoła.</p> <p>5. Arboretum w Wirtach.</p> <p>* Zajęcia realizowane poza szkołą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centrum Hellantus – Eko w Gniewie (ochrona środowiska), - udział w zajęciach realizowanych na wyższych uczelniach np. w ramach Bałtyckiego Festiwalu Nauki, - zielone szkoły, - szkoły przetrwania, - wyjazdy organizowane przez firmy zewnętrzne. <p>Charakterystyczne dla tych propozycji jest to, że kształtujemy w nich nie tylko kompetencje kluczowe, ale również pogłębiaemy wiedzę.</p>
--	---

B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w szczególności z instytucjami edukacyjnymi oraz szkołami wyższymi.	<ul style="list-style-type: none"> * Korzystanie z oferty Uniwersytetu Gdańskiego oraz Politechniki Gdańskiego w ramach Bałtyckiego Festiwalu Nauki. * Współpraca z ośrodkami naukowymi prowadzącymi działalność dydaktyczną (Obserwatorium Astronomiczne w Piwnicach koło Torunia, Ośrodek Naukowo- Badawczy w Świerku). * Forma współpracy - organizacja zajęć dla młodzieży uczestniczącej w warsztatach przyrodniczych oraz warsztatach dziennikarskich (relacjonujących wydarzenia w szkolnych mediach oraz w lokalnej prasie).
Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.	<ul style="list-style-type: none"> * Udział nauczycieli przedmiotów przyrodniczych raz w każdym roku w szkoleniu wspierającym kształcenie umiejętności prowadzenia procesu nauczania metodą eksperymentu.
Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> * Udział młodzieży w warsztatach: jak skutecznie się uczyć oraz jak radzić sobie ze stresem.

C. Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wsparcie w rozpoznaniu własnych umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych, w tym możliwości psychofizycznych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego.	<ul style="list-style-type: none"> * Pakiet dla uczniów liceum ogólnokształcącego objętych innymi działaniami w ramach projektu, na indywidualne spotkania z ekspertem w okresie realizacji.
Rozwijanie umiejętności społecznych, w tym pracy zespołowej, a także innych kompetencji wymaganych od pracownika.	<ul style="list-style-type: none"> * Wyjazd młodzieży na wyższe uczelnie trójmiejskie, w celu zapoznania się z ich ofertą edukacyjną. * Udział młodzieży w targach pracy.
Planowanie własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, opartej na umiejętności poszukiwania informacji o zawodach i sytuacji na rynku pracy, a także o ofertach kształcenia na kolejnych etapach edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> * Spotkanie uczniów z przedstawicielem PUP.

D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem.	<ul style="list-style-type: none"> * Materiały do diagnozy logopedycznej: <ul style="list-style-type: none"> - oprogramowanie do zajęć logopedycznych, - gry logopedyczne, - wibrator logopedyczny, szpatułki logopedyczne, - literatura logopedyczna (poradniki, karty pracy, zestawy ćwiczeń itp.), - lustro logopedyczne, - gry dydaktyczne. * Materiały do terapii pedagogicznej oraz zajęć korekcyjno-kompensacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> - gry terapeutyczne, - programy na cd, - karty pracy, - teksty usprawniające czytanie ze zrozumieniem, - teksty usprawniające ortografię, - ćwiczenia terapeutyczne dyskalkulii.
Opracowanie i realizacja w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.	<ul style="list-style-type: none"> * Udział w formach doskonalenia zawodowego z zakresu terapii pedagogicznej.
Opracowanie i realizacja w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla młodzieży posiadającej orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> * Terapia logopedyczna. * Terapia pedagogiczna. * Szkolenia: <ul style="list-style-type: none"> - czy stres może być twoim sprzymierzeńcem, - jak możesz pomóc sobie w skuteczniejszym uczeniu się, - jak robić notatki zgodnie z pracą mózgu sprzyjające uczeniu się. * Warsztaty z rozwoju osobistego. * Wyjazdy edukacyjne do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie - młodzież ze specjalnymi potrzebami w ramach przedstawionych szkoleń i wyjazdów ma szansę na zdobycie dodatkowej wiedzy jak radzić sobie z nauką, by osiągać sukcesy jak również kształtując własny rozwój poradzić sobie w trudnych sytuacjach życiowych. Wyjazd edukacyjny miałby sprowokować do spojrzenia na własne umiejętności i wiedzę.

E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyposażenie w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> * Laptopy, zestawy multimedialne, odtwarzacz DVD, kamera, tablice interaktywne, serwer.

F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Zagrożonych wcześniejszym wypadnięciem z systemu oświaty.	<ul style="list-style-type: none"> * Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne dla uczniów z dysfunkcjami, zagrożonych społecznym wykluczeniem lub dla wyrównania szans edukacyjnych.

G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).	<ul style="list-style-type: none"> • Kurs podnoszący kwalifikacje zawodowe z terapii pedagogicznej. • Szkolenie z zakresu kompetencji interpersonalnych.
Przygotowania nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy.	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Tczewie.

Potrzeby doposażenia szkoły w :

H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.

I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.

J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.

• Sprzęt multimedialny:

- ✓ Pracownia biologiczno-geograficzna: przenośny komputer dla ucznia i nauczyciela wraz z oprogramowaniem do pracy w grupach, urządzenie wielofunkcyjne, głośniki, router, odtwarzacz DVD lub Blu-ray z wejściem na USB.
- ✓ Pracownia matematyczna: przenośny komputer dla nauczyciela wraz z oprogramowaniem, głośniki do tablicy multimedialnej, kalkulator graficzny z wejściem do komputera.
- ✓ Pracownia fizyczno-chemiczna: 12 laptopów, zestaw multimedialny (ekran, projektor, głośniki).
- ✓ Pracownia informatyczna: 16 laptopów z oprogramowaniem i podłączeniem do sieci z dostępem do Internetu, tablety graficzne, oprogramowanie edukacyjne, urządzenie wielofunkcyjne, ploter, wizualizer, kamera cyfrowa wraz ze sprzętem towarzyszącym (statyw, stojak).
- ✓ Pracownie języków obcych: tablice interaktywne z głośnikami 4 szt., laptopy 4 szt., oprogramowanie do tablic interaktywnych, aparat cyfrowy.

- Wyposażenie sali:
  - ✓ Pracownia biologiczno- geograficzna: regały/szafki, rolety okienne, gabłota.
  - ✓ Pracownia matematyczna: szafka, rolety, ławki i krzesła dla uczniów, biurko dla nauczyciela, tablica akademicka, tablica korkowa.
  - ✓ Pracownia fizyczno-chemiczna: rolety, tablica biała ceramiczna, dygestorium do pracowni fizyko-chemicznej, stół demonstracyjny, doprowadzenie wody do sali lekcyjnej do stołu demonstracyjnego dla nauczyciela, założenie w przewód kominowy dodatkowej wentylacji dla dygestorium, ruter.
  - ✓ Zaplecze chemiczne: szafki- meble- regały, naprawa podłogi i nowa odporna na odczynniki chemiczne wykładzina, naprawa wentylacji.
  - ✓ Pracownia informatyczna: serwer, switch, okablowanie strukturalne z szafą krosowniczą z wentylacją, system sieciowy, gniazda sieciowe, tablica interaktywna, rolety, stoliki dla uczniów, krzesła, szafki, gabłoty, niszczarka, bezpieczne przedłużacze elektryczne, zasilacz awaryjny (UPS), uchwyt do projektora, gaśnica.
  - ✓ Pracownie języków obcych 4 sale: regały/szafki, stoliki jednoosobowe zaprojektowane do pracowni językowej, tablice korkowe.
- Pomoce dydaktyczne:
  - ✓ Pracownia biologiczno-geograficzna: mikroskop stereoskopowy, obiektywy, okulary do mikroskopu , zestawy preparacyjne, preparaty mikroskopowe, pakiety multimedialne, lupa stolikowa, pojemniki z lupą, przyrząd do zbierania owadów, lusterka dentystyczne, modele, zestaw do pomiaru pojemności płuc, stetoskop, zestaw dotyczący fizjologii zmysłów, okulary odruchowe, okulary – alkohol za kierownicą, młotek neurologiczny, mierniki czasu reakcji, doświadczenia hydrostatyczne z pęcherzem pławnym, zestaw akcesoriów do badania fotosyntezy, zestaw do analizy grup krwi, model do prezentacji procesów immunologicznych, zestaw do przeprowadzania testów na poziom glukozy, zestaw do przeprowadzania procesów przemiany materii, zestaw do badania kodu genetycznego, zestaw do pozyskiwania DNA z owoców, zestaw do badania DNA na ustalanie ojcostwa, zestaw oprogramowania dydaktycznego do geografii miernik poziomu gleby, gleba – zestaw doświadczalny z wyposażeniem.
  - ✓ Pracownia matematyczna: przyrządy drewniane tablicowe, modele brył, kalkulatory naukowe dla uczniów, zestaw Creator – do tworzenia modeli brył przestrzennych, logiczne gry planszowe, zbiory zadań dla uczniów przygotowujących się do matury, plansze ściennie z szybą plexi.
  - ✓ Pracownia fizyczno-chemiczna: oprogramowanie edukacyjne, zestawy dydaktyczne, laboratorium chemiczne, waga szkolna, kolekcje - paliwo, włókna, plastik, szkło, zestaw do oznaczania twardości wody, oprogramowanie edukacyjne z zakresu fizyki i chemii, zestaw doświadczalny z zakresu mechaniki, termodynamiki, elektryczności i magnetyzmu do fizyki, podstawowy zestaw odczynników dla liceum, energia odnawialna – zestaw, zasilacz regulowany, ogniwo wodorowe zestaw, segregujemy śmieci – film, walizka ekobadacza do badania wody i pH gleby, duży klasowy zestaw atomów z tablicą, interaktywny model atomu, metalowy palnik gazowy, szkolny zestaw szkła laboratoryjnego.
  - ✓ Pracownia informatyczna: pakiety programów do obróbki video, grafiki, dźwięku, tekstu, programy edukacyjne z zakresu tworzenia stron www, papier, tusze, tonery do drukarki laserowej, oprogramowanie wspomagające wykonywanie prac biurowych, nośniki pamięci, tablica flipchart.
  - ✓ Pracownie języków obcych: słowniki językowe, plansze ściennie.

Szkoła nie jest w stanie uzupełniać opisanego wyposażenia ze środków własnych.

5. Zespół Szkół Rzemieśniczych i Kupieckich im. Księcia Sambora II w Tczewie

Zespół Szkół Rzemieśniczych i Kupieckich w Tczewie umożliwia wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkim uczniom oraz uwzględnia w swoich działaniach potrzeby środowiska lokalnego. Współpracuje z Izbą Rzemieśniczą w Gdańsku i Cechem Rzemiosł Różnych w Tczewie.

W ramach ZSRiK funkcjonują: Technikum, Zasadnicza Szkoła Zawodowa oraz Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych (ULO), w sumie szkoła kształci obecnie 410 uczniów: 123 w technikum, 159 w ZSZ, 128 Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące, według profili:

1. ULO

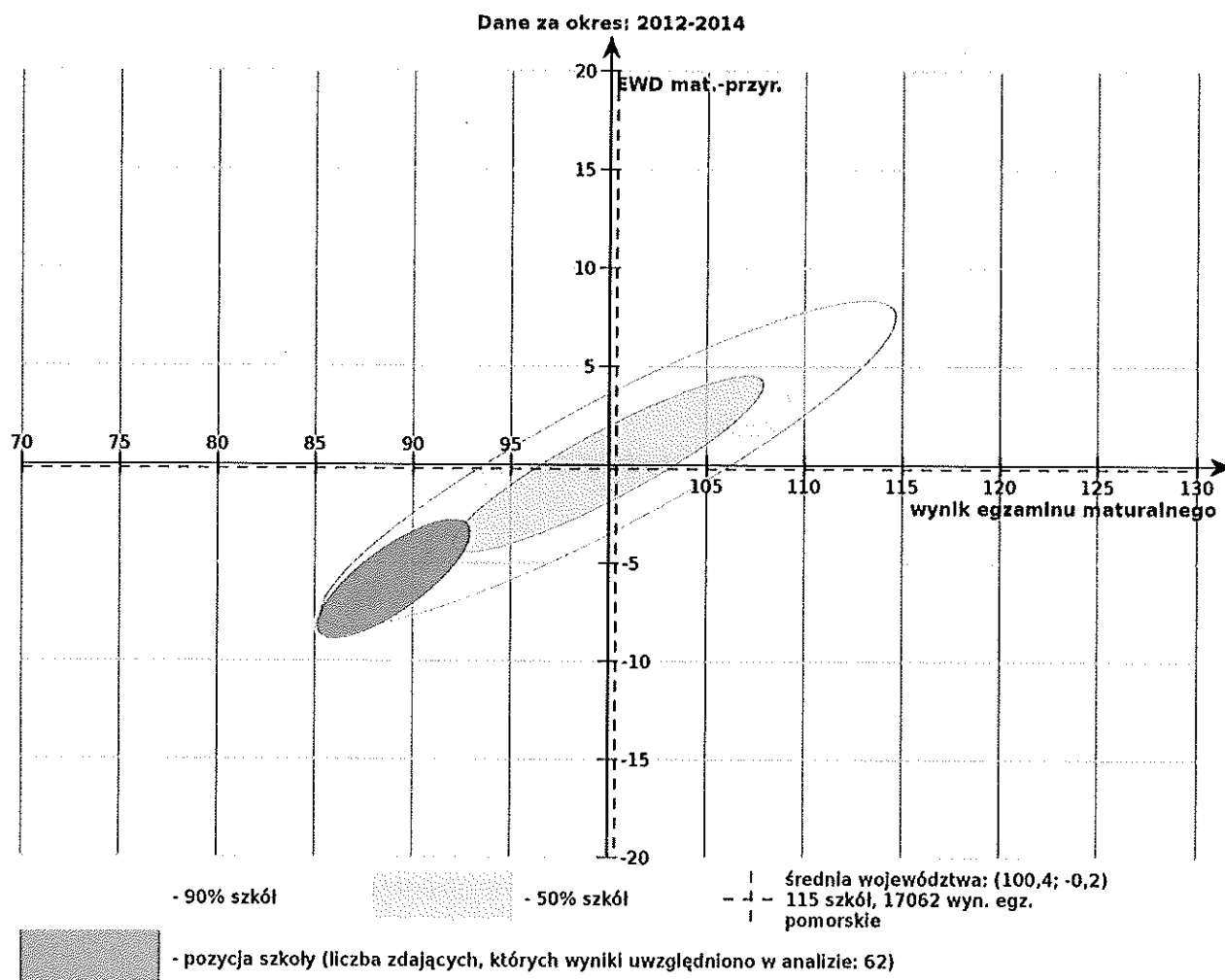
2. Technikum

- kelner;
- technik geodeta;
- technik obsługi turystycznej;
- technik technologii żywności.

3. Szkoła zawodowa

- blacharz samochodowy;
- cukiernik;
- elektromechanik pojazdów samochodowych;
- elektryk;
- fryzjer;
- kucharz;
- lakiernik;
- mechanik pojazdów samochodowych;
- monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych;
- monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie;
- murarz tynkarz;
- piekarz;
- sprzedawca;
- stolarz;
- wędliniarz.

ZSRiK zatrudnia 35 nauczycieli.

Wyniki matur w szkole są poniżej średniej dla województwa oraz dla kraju, choć po spadku w 2014 roku (25% w pierwszym terminie), w 2015 roku wzrosły do 46%. Dużym problemem szkoły jest także ilość uczniów przystępujących do egzaminu. W 2013 roku, na 41 klasyfikowanych uczniów do matury podeszło jedynie 27, a sytuacja z roku na rok nie ulega większym zmianom. Jak wskazują nauczyciele przedmiotów, część uczniów rezygnuje z przystąpienia do egzaminu maturalnego, co spowodowane jest brakiem świadomości posiadanej wiedzy, jak również stresem przed wypowiedzią ustną. Przeświadczenie takie spowodowane jest również złymi wynikami z egzaminów próbnych pisemnych jak i ustnych przeprowadzanych przez szkołę na zajęciach lekcyjnych oraz zajęciach dodatkowych⁴¹. Organizowane co rok próbne egzaminy maturalne zdaje, w zależności od przedmiotu i klasy, od 14 do 27%⁴² uczniów. W 2015 roku do próbnej matury przystąpiło 13 uczniów Technikum i jedna słuchaczka LO. Średni wynik z matematyki w technikum wyniósł 21,38%, a dla LO 14%⁴³. W opinii nauczycieli należałoby zwiększyć liczbę zajęć dodatkowych począwszy od klasy pierwszej do klasy maturalnej, wprowadzić solidne powtórzenie materiału z całego cyklu kształcenia w klasie czwartej, częstsze kontrole wiedzy⁴⁴ oraz stosowanie technologii informatycznych w celu podniesienia zainteresowania uczniów lekcją⁴⁵. Najlepszym sposobem przygotowania uczniów do matury z języka

⁴⁰ <http://ewd.edu.pl>

⁴¹ Sprawozdanie nauczyciela języka niemieckiego. Wnioski dotyczące egzaminów maturalnych 2014r.

⁴² Wyniki egzaminów próbnych w latach 2013 - 2015

⁴³ Sprawozdanie z próbnej matury z matematyki, 2015r.

⁴⁴ Sprawozdanie z próbnej matury z matematyki, 2015r.

⁴⁵ Sprawozdanie z pracy w semestrze drugim roku szkolnego 2014/2015.

obcego byłaby modernizacja sali lekcyjnych i wyposażenie ich w profesjonalny sprzęt, np. w salach językowych sprzęt ułatwiający zajęcia z konwersacji, co przyczyniłoby się do zwiększenia samoświadomości uczniów odnośnie swoich możliwości i kompetencji językowych⁴⁶. Zakup i zainstalowanie tablic multimedialnych oraz zakup oprogramowania na cały cykl edukacji urozmaiciłby zajęcia, zwiększył zainteresowanie uczniów przedmiotem, zwiększył chłonność uwagi i możliwość kreatywnego prowadzenia zajęć.

Ważne jest także wprowadzanie zajęć rozwijających motywację, umiejętność uczenia się wychowanków, umiejętność radzenia sobie ze stresem oraz rozwijanie kompetencji występowania i prezentowania treści na forum oraz budowania pewności siebie, także w przyszłym poszukiwaniu pracy (ćwiczenie rozmów kwalifikacyjnych, prezentowanie siebie), co zakłada Szkolny Program Wychowawczy na lata 2015/2019, który powstał na podstawie wniosków z ostatnich lat nauczania oraz wyników egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych⁴⁷.

Uczniowie także oczekują pomocy w nadrobieniu zaległości, których widzą najwięcej z matematyki oraz języków obcych. Część z nich nie może opłacić korepetycji a ma problemy z odrabianiem codziennych zadań domowych. Jednocześnie deklarują, że gdyby zajęcia były bardziej ciekawe (np. z użyciem nowych technologii lub eksperymentów na zajęciach z fizyki czy chemii) byłyby dla nich bardziej użyteczne, a wiedza lepiej zapamiętana. Chcieliby także, aby część zajęć odbywała się w terenie (np. wyjazdy do ciekawych miejsc) lub wizyty u przedsiębiorców.

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 22 nauczycieli, 7 rodziców i 37 uczniów, wywiadu z dyrektorem placówki oraz analizy wewnętrznych dokumentów szkoły. Badani wskazali konkretne działania, których potrzebę rozwijania widzą w swojej szkole.

- A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Kursy dla uczniów przygotowujące do egzaminu maturalnego i zawodowego poprzez zrealizowanie 5 zagadnień tematycznych: <ul style="list-style-type: none"> – matematyka – przygotowanie do egzaminu na poziomie podstawowym, – matematyka w geodezji, – matematyka w usługach turystycznych, – matematyka dla kucharzy i kelnerów, – matematyka dla technika technologii żywności. • Kursy z matematyki na platformie e-Learningowej Moodle /skierowane do słuchaczy LO dla dorosłych, uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności, uczniów o potrzebie kształcenia indywidualnego. • Założenie przez firmę zewnętrzną platformy niezbędnej do realizacji kursu dostępnej dla uczniów /słuchaczy/ i nauczycieli. Program EduRom Matematyka do nauki matematyki w szkole ponadgimnazjalnej. • Zajęcia wyrównawcze z matematyki dla uczniów słabych prowadzone przez nauczycieli szkoły. Uczestnicy otrzymują: materiały dydaktyczne w postaci zbioru zadań, kalkulatory proste, przybory do pisania i przyborniki. <p>Cel działania: podwyższenie wyników egzaminu maturalnego z matematyki i przedmiotów zawodowych /doskonalenie umiejętności zawodowych powiązanych z matematyką.</p>

⁴⁶ Sprawozdanie nauczyciela języka niemieckiego. Wnioski dotyczące egzaminów maturalnych 2015r.

⁴⁷ Szkolny program wychowawczy (z działaniami profilaktycznymi) Zespołu Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich im. Księcia Sambora II w Tczewie na lata 2015/2016 – 2018/2019

	<ul style="list-style-type: none"> • Kursy dla uczniów przygotowujące do egzaminu maturalnego. Cel działania: podwyższenie wyników egzaminu maturalnego z języka angielskiego. • Zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego i niemieckiego dla uczniów słabych. • Kursy dla uczniów przygotowujące do egzaminu maturalnego z języka angielskiego i niemieckiego.
Realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w konkursach matematycznych.
Organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty matematyczne w szkole prowadzone przez nauczycieli UG lub Politechniki Gdańskiej.

B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w szczególności z instytucjami edukacyjnymi oraz szkołami wyższymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Politechnika Gdańska, Uniwersytet Gdański – warsztaty, pokazy naukowe, wykłady. • Zajęcia pozafekcyjne rozwijające pasję młodzieży przy współpracy Centrum Kultury i Sztuki lub Fabryki Sztuk. • Wyjścia do kina, teatru, filharmonii, Centrum Kopernik, Hewelianium, Gdańskiego Centrum Nauki, Centrum Eksperyment.
Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu, w szczególności w obszarze nauk przyrodniczych, z wykorzystaniem pomocy i narzędzi dydaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Praca na zajęciach z użyciem tablicy interaktywnej.
Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoce dydaktyczne: <ul style="list-style-type: none"> – tablica interaktywna z głośnikami i projektorem oraz niezbędnym oprogramowaniem, – bryły, – program EduROM, – komplet przyborów tablic magnetycznych, – kalkulatory, – wskaźnik teleskopowy, – magnesy, – gąbka magnetyczna, – markery, – laptop dla nauczyciela, – tablice sucho ścieralne, – szafki zamykane i szafa na bryły oszklona, – duża tablica korkowa, – biurko dla nauczyciela z szufladą zamykaną. <p>Wyposażenie w postaci szaf ma służyć do gromadzenia literatury matematycznej wykorzystywanej na zajęciach, do przechowywania modeli brył i innych przyborów szkolnych.</p>
Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty dla nauczyciela matematyki z tablicy interaktywnej oraz programu Geogebra dla szkół średnich.
Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z programu Geogebra dla uczniów przeprowadzone przez podmiot zewnętrzny np. pracowników PG.

C. Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wsparcie w rozpoznaniu własnych umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych, w tym możliwości psychofizycznych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego.	<ul style="list-style-type: none"> * Kształtowanie umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz postaw i umiejętności. * Warsztaty: „Buduję karierę zawodową” - warsztaty dla młodzieży z komunikacji interpersonalnej, budowania poczucia własnej wartości, asertywności, pracy w zespole, radzenia sobie ze stresem np. przed egzaminem, nauki szybkiego czytania, autoprezentacji, warsztaty z motywacji. Cele merytoryczne tych działań: <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie sytuacji do odkrywania własnych zasobów, umiejętności, tworzenie sytuacji do opracowania projektu przyszłej kariery; - zwiększenie szans młodzieży w znalezieniu pracy; - poznanie zasad przygotowania się i uczestnictwa w procesach rekrutacyjnych; - umożliwienie uczestnikom rozwijania umiejętności autoprezentacji.
Rozwijanie umiejętności społecznych, w tym pracy zespołowej, a także innych kompetencji wymaganych od pracownika.	<ul style="list-style-type: none"> * Organizacja konkursów: <ul style="list-style-type: none"> - „ABC prawa konsumenta”; - „Najlepszy uczeń w zawodzie sprzedawca”. * Wyjazd na targi pracy. * Wyjazd do Centrum Dystrybucyjnego Lidl.
Planowanie własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, opartej na umiejętności poszukiwania informacji o zawodach i sytuacji na rynku pracy, a także o ofertach kształcenia na kolejnych etapach edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> * Biuro kariery – oferty pracodawców z rejonu Tczewa, miejsce gdzie młodzież będzie mogła wymieniać się doświadczeniem np. z praktyk, prac sezonowych, bank wzorów pism aplikacyjnych. * Audiobooki (szczególnie lektury). * Filmy i szkolenia multimedialne na CD podwyższające kompetencje społeczne oraz zawodowe. * Gry edukacyjne. * Laptop, komputer z dostępem do Internetu, drukarka, skaner, aparat fotograficzny. * Rzutnik, tablica korkowa, krzesło, organizery, materiały biurowe, regał na materiały i ulotki, szafki, ekran, materiały biurowe.

D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem.	<ul style="list-style-type: none"> * Gry edukacyjne. * Teczka pracy z dziećmi i młodzieżą z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. * Wyposażenie dwóch pracowni językowych, m.in., słuchawki z mikrofonami łącznie, tablice multimedialne, projektory, komputery, drukarka.
Opracowanie i realizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.	<ul style="list-style-type: none"> * Szkolenie: Arteterapia. * Studia podyplomowe: edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno- wychowawczych dla młodzieży posiadającej orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno- wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> * Rewalidacja indywidualna. * Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne. * „Wspólne odrabianie lekcji”.

E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie pracowni terminalowej na 20 stanowisk. Wykorzystanie pracowni na zajęciach pozalekcyjnych i lekcjach przedsiębiorczości. Wdrożenie sieci bezprzewodowej, ze skonfigurowaną siecią nauczycielską i uczniowską. • Szybkie łącze internetowe.
Podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia Rady Pedagogicznej w zakresie zakładania i prowadzenia i obsługi platform edukacyjnych.
Kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja prelekcji nt. bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni. Współpraca w tym zakresie ze szkołami wyższymi. • Kontynuacja działań profilaktycznych i organizacji Dnia Bezpiecznego Internetu.

F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Zajęcia nastawione na kształtowanie kompetencji kluczowych, w szczególności z wykorzystaniem narzędzi TIK, m.in. w formie kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów, projektów edukacyjnych realizowanych przez uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zajęć kółka e-klient. Wdrażanie do wykorzystania e-usług oferowanych w Internecie, korzystania z elektronicznych platform kontaktu z administracją publiczną oraz z technologii informatycznych w życiu codziennym (np. e-praca, e-nauka, e-bilet, infokiosk, fotokod, e-katalogi, e-rezerwacje itp.).
Zajęcia rozbudzające kreatywność i innowacyjność.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia pozalekcyjne – koło przedsiębiorczości. Wykorzystanie gier planszowych i interaktywnych, np. Cash flow, rozwijających umiejętności przedsiębiorcze z bogacającą wiedzę nt. inwestowania, podejmowania decyzji, zarządzania majątkiem, funkcjonowania na rynku pracy.

G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).	Szkolenia Rady Pedagogicznej w zakresie zakładania i prowadzenia i obsługi platform edukacyjnych.

Potrzeby doposażenia szkoły w :

H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.

I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.

J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.

- Biuro kariery i inne zajęcia: audiobooki (lektury), filmy na płytach CD dotyczące rozwijania umiejętności społecznych, szkolenia multimedialne na CD, gry edukacyjne, teczki pracy z dziećmi i młodzieżą z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, laptop, rzutnik, tablica korkowa, regał, ekran.
- Pracownia matematyczna: tablica interaktywna z głośnikami i projektorem oraz niezbędnym oprogramowaniem, laptop dla nauczyciela, bryły, program EduROM, przybory do tablic magnetycznych, kalkulatory, wskaźnik teleskopowy, tablica sucha ścieralna, szafki zamykane.
- Pracownie językowe: Multicolab A.700 dla 16 stanowisk, rejestrator dźwięku, słuchawki z mikrofonami, kable łączące stanowiska, tablica interaktywna, projektor, komputer, materiały instalacyjne do tablicy i projektora, drukarka laserowa, biurko lektora, fotel.

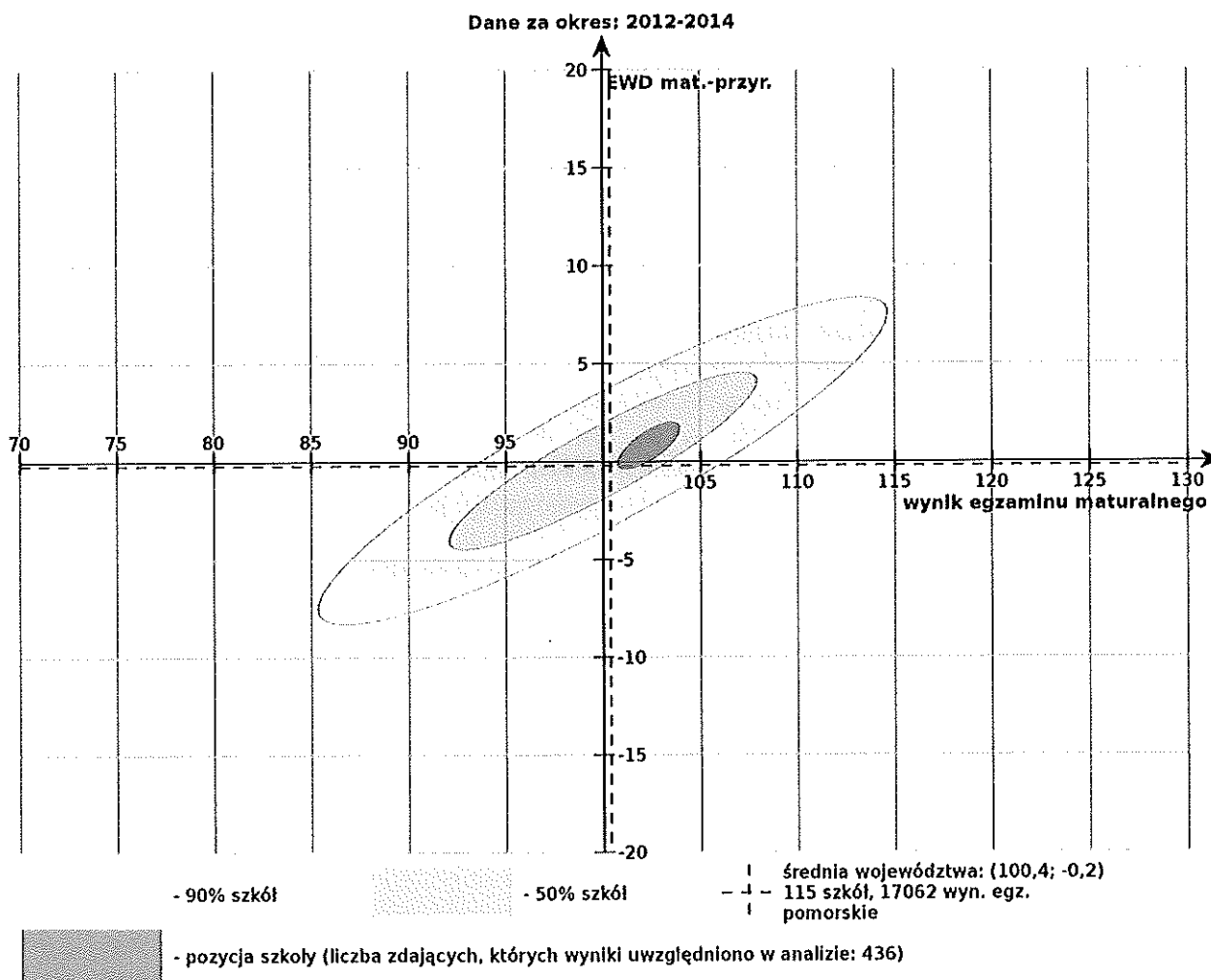
Szkola nie jest w stanie uzupełniać opisanego wyposażenia ze środków własnych.

6. Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza Stanisława Pasierba w Tczewie

Zespół Szkół Ekonomicznych w Tczewie posiada bogatą historię. Korzeniami sięga października 1945 roku, kontynuuje tradycje przedwojennego Gimnazjum Kupiecko-Handlowego w Tczewie. W ramach ZSE funkcjonuje Technikum, ze specjalizacjami:

- technik ekonomista – 238 uczniów;
- technik hotelarstwa – 162 uczniów;
- technik handlowiec – 55 uczniów;
- technik żywienia i usług gastronomicznych – 153 uczniów;
- technik organizacji reklamy – 108 uczniów.

W sumie szkoła kształci obecnie 716 uczniów i zatrudnia 67 nauczycieli.

Procent osób zdających co rok egzamin maturalny systematycznie spada. W 2013 roku było ponad 77% uczniów zdających egzamin w pierwszym terminie, w 2014 roku już tylko 59,5%, by w roku 2015 osiągnąć wartość 55% (59% zdawalność po drugim terminie). Jest to wynik niższy od wyniku dla powiatu (71%) oraz dla kraju (70%).

Ważne w analizie wyników, były rezultaty egzaminu maturalnego z matematyki. W klasach 4ea, 4eb można je uznać za satysfakcjonujące. Najwyższy wynik osiągnięty w tych klasach to 90% (w obu), a najniższy to odpowiednio 10% i 16%. Znacznie gorzej wyniki wypadły w klasach 4ha i 4hb, gdzie prawie wszyscy uczniowie przystąpili do egzaminu maturalnego a ostatecznie zdało egzamin: 4ha - 11 uczniów (47,8%), 4hb - 14 uczniów (43,8%). W klasie 4h zdało 52,6% osób, a w klasie 4g - 55,6% osób, które przystąpiły do egzaminu. Przyczyny wyników, przez nauczycieli przedmiotu, upatrywane są w bardzo słabym poziomie wiadomości i umiejętności u większości uczniów, który wynika ze zbyt małej liczby godzin – 2 godziny w klasie maturalnej musiały wystarczyć na realizację materiału bieżącego i znikome powtórzenie materiału, nie dając szansy na doskonalenie technik rozwiązywania różnego rodzaju zadań z arkusza maturalnego oraz słabej motywacji do osiągnięcia sukcesu⁴⁹.

Nauczyciele języków obcych zauważają także niską zdawalność ustnych egzaminów maturalnych, dlatego ważne jest lepsze przygotowanie uczniów do tej formy egzaminu⁵⁰, indywidualizacja pracy

⁴⁸ <http://ewd.edu.pl>

⁴⁹ Analiza wyników matury z matematyki w klasach 4ea, 4eb, 4ha, 4hb w 2015r.

⁵⁰ Protokół ze spotkania Zespołu Języków Obcych z dyrektorką szkoły w dniu 05.10.2015 r.

z uczniem oraz zaplanowanie działań zaradczych w celu poprawienia wyników w kolejnych latach⁵¹. Stres podczas odpowiedzi ustnych jest często powodem niezaprezentowania w pełni swoich umiejętności, dlatego tak ważny jest także rozwój umiejętności miękkich wśród uczniów, takich jak radzenie sobie ze stresem, budowanie pewności siebie, komunikatywność i umiejętność efektywniejszego uczenia się. Biorąc pod uwagę profil szkoły ważne są także zajęcia z przedsiębiorczości, doradztwo zawodowe, współpraca szkoły z uczelniami i pracodawcami, co da uczniom lepszy obraz wymagań rynku pracy, oraz lepiej przygotuje na czekające ich wyzwania. Zaplanowano dodatkowe zajęcia pozwalające uczniom rozwijać kompetencje językowe, konieczne jest wyposażenie pracowni w sprzęt multimedialny aby jeszcze efektywniej wykorzystać każdą lekcję. Uczniowie, w ankietach wskazywali potrzeby wsparcia i rozwoju szczególnie w matematyce, geografii, biologii oraz zajęciach językowych. Zaznaczali konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na praktyczną część nauczania (więcej zadań, ćwiczeń praktycznych, a mniej wykładów) oraz poświęcenia więcej czasu na wyjaśnienie najbardziej dla nich trudnych treści. Pojawiła się prośba o zajęcia wyrównawcze, pomoc w odrabianiu lekcji, więcej cierpliwości i uwagi poświęconej uczniom z gorszymi ocenami. Zdaniem uczniów zajęcia prowadzone bardziej aktywnymi metodami z wykorzystaniem nowoczesnych technologii oraz zajęcia praktyczne, organizowane poza szkołą, gdzie można uczyć się poprzez doświadczenie, mogłyby w znacznym stopniu przyczynić się do lepszego opanowania wymaganego materiału, a co za tym idzie wyższych wyników z przedmiotów oraz na maturze.

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 32 nauczycieli, 4 rodziców i 119 uczniów, wywiadu z dyrektorem placówki oraz analizy wewnętrznych dokumentów szkoły. Badani wskazali konkretne działania których potrzebę rozwijania widzą w swojej szkole.

A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Dodatkowe zajęcia z matematyki dla uczniów klas drugich i trzecich realizujących matematykę w zakresie podstawowym prowadzone przez osobę spoza szkoły. • Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze ukierunkowane na porozumiewanie się (odbior wypowiedzi mówionych i pisanych ze zrozumieniem, umiejętność wyrażania twierdzeń i ich dowodzenia, umiejętność uczestnictwa w dyskusji i pracy w grupie. • Zajęcia przygotowujące do matury z j. angielskiego. • Zajęcia przygotowujące do matury z j. niemieckiego. • Zajęcia wyrównawcze z j. angielskiego. • Zajęcia wyrównawcze z j. niemieckiego. • Zajęcia przygotowujące do matury z matematyki. • Zajęcia przygotowujące do matury z geografii. • Zajęcia przygotowujące do matury z biologii.
Realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia.	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty teatralne. • Warsztaty recytatorskie. • Debaty oksfordzkie. • Zajęcia rozwijające uzdolnienia muzyczne i zakup wyposażenia: mikrofony bezprzewodowe, laptop, telewizor wielkoformatowy. • Koło fizyczne. • Koło chemiczne.

51 Analiza wyników egzaminu maturalnego w części ustnej z języka angielskiego w roku szk. 2014/2015

	<ul style="list-style-type: none"> • Koło Cash Flow, szachowe – logicznego myślenia. • Koło matematyczno- informatyczne „komputer w nauczaniu matematyki”.
Wdrożenia nowych form i programów nauczania.	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka języków obcych z zastosowaniem komputera.
Organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z zakresu kultury żywego słowa i retoryki. • Kółko teatralne ukierunkowane na dramę oraz pracę w zespole. • Warsztaty dziennikarskie. • Koło j. hiszpańskiego, włoskiego (szkoła realizuje projekty Comenius Plus w krajach o tych językach). • Koło „komputer w nauczaniu matematyki”. • Z kalkulatorem za pan brat. • Warsztaty fotograficzne – fotografia w terenie i inne. • Koło geograficzno –krajoznawcze, wyjazdy terenowe. • Zaprezentowanie różnic kulturowych, związanych z wymową np. języka angielski w Wielkiej Brytanii, USA i Australii. • Zajęcia z native speakerem. • Warsztaty rozwijające umiejętności społeczne w tym: techniki skutecznego uczenia się, komunikacja interpersonalna, asertywność, umiejętność radzenia sobie ze stresem (w toku nauki i podczas egzaminu maturalnego).
Nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Fabryka Sztuk - wystawy, Dom Przedsiębiorcy – Cash Flow, Abc SMALL BIZNESU, BIZNES PLAN.
Realizacja zajęć organizowanych poza lekcyjami lub poza szkołą.	<ul style="list-style-type: none"> • Dofinansowanie wyjazdów na lekcje realizowane w muzeach i teatrach (np. oferta edukacyjna Muzeum Narodowego w Gdańsku). • Biologiczno- geograficzne wycieczki do ogrodów dendrologicznych, botanicznych, zoologicznych i Parków Narodowych. • Wycieczki do Oceanarium w Gdyni. • Wycieczki do Planetarium w Toruniu. • Centrum Nauki Hewelianum w Gdańsku. • Centrum Nauki Kopernik w Warszawie.

B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizowanie nowych form aktywności, np. zajęć interdyscyplinarnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia przyrodnicze z pogranicza geografii i biologii, „Parki Narodowe Polski Północnej”.
Współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w szczególności z instytucjami edukacyjnymi oraz szkołami wyższymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Sopotcka Szkoła Wyższa. • Politechnika Gdańska. • Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku. • Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu w Gdyni. • Oceanarium w Gdyni. • Centrum Nauki Kopernik.
Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu, w szczególności w obszarze nauk przyrodniczych, z wykorzystaniem pomocy i narzędzi dydaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Centrum Nauki Kopernik.
Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup tablic interaktywnych do prowadzenia zajęć. • Mapy multimedialne. • Laptopy min. 20 szt. w komplecie wraz z myszką, torbą i przedłużaczem.

	<ul style="list-style-type: none"> * Rzutnik. * Kalkulatory ok. 100. * Mikroskopy biologiczne. * Modele np. Szkielet człowieka. * Model układu słonecznego. * Atlasy geograficzne. * Plansze naukowe z biologii. * Mikroskop biologiczny z kamerą np. Delta optical genetic pro bino. * Zestaw do pozyskiwania DNA z owoców wraz z modelami DNA.
<p>doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Szkolenia z programu dynamicznej matematyki. * Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie matematyki; uczniowie klas drugich i trzecich realizujących matematykę w zakresie rozszerzonym; zajęcia prowadzone przez osobę spoza szkoły.
<p>Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Matematyka staje się namacalna dla ucznia. Używanie matematyki w sposób namacalny.

C. Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
<p>Wsparcie w rozpoznaniu własnych umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych, w tym możliwości psychofizycznych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Wykonywanie i analiza testów zainteresowań i predyspozycji zawodowych. * Ankiety badające skłonności zawodowe. * Zajęcia grupowe o charakterze informacyjno-promocyjnym. * Korzystanie z informatorów i komputerowej bazy danych o zawodach. * Testy i pełen zestaw komputerowy dla ucznia do rozwiązywania testów.
<p>Rozwijanie umiejętności społecznych, w tym pracy zespołowej, a także innych kompetencji wymaganych od pracownika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Targi Polagra w Poznaniu. * Targi w Gdańsku.

D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
<p>Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Zakup tablicy multimedialnej na zajęcia geografii oraz programów edukacyjnych w szczególności mapy interaktywne, które uatrakcyjniłyby zajęcia dydaktyczne. * Zakup materiałów edukacyjnych: książek, zeszytów ćwiczeń dla uczniów. * Pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych: programy komputerowe, zestawy ćwiczeń, gry edukacyjne (pod kątem ortografii), zestawy usprawniające percepcję i sprawność manualną (klocki typu jenga). * Mikrofony bezprzewodowe, reflektory punktowe, nagłośnienie, parawany – imprezy szkolne, zajęcia kółka teatralnego.
<p>Opracowanie i realizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Szkolenie rady pedagogicznej: Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - w formie warsztatów.

Opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla młodzieży posiadającej orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej.
---	---

E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyposażenie w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> • Laptopy. • Tablice interaktywne. • Projekторы. • Zakup tablicy multimedialnej na zajęcia geografii oraz programów edukacyjnych w szczególności mapy interaktywne, które uatrakcyjniłyby zajęcia dydaktyczne. • Wyposażenie pracowni wiedzy o kulturze w stanowiska komputerowe celem umożliwienia korzystania z zasobów Internetu w toku zajęć lekcyjnych (min. 8 stanowisk umożliwi swobodną pracę w grupach). • Wyposażenie pracowni wiedzy o kulturze w sprzęt nagrywający obraz i dźwięk celem realizacji ćwiczeń w mówieniu, prezentacji, projektów dziennikarskich. • Kalkulatory proste z pierwiastkiem do pracowni matematyki. • Modele brył geometrycznych. • Tablice z układem współrzędnych.
Podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.	<ul style="list-style-type: none"> • Czasopisma komputerowe. • Kurs komputerowy lub studia podyplomowe w celu wykorzystania technologii informacyjnej do sporządzania wyników badań biologicznych (np. kurs Excel).
Kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.	<ul style="list-style-type: none"> • Czasopisma komputerowe.

F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów uzyskujących niskie wyniki edukacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wyrównawcze dla uczniów zagrożonych niepowodzeniem z matematyki, mających braki z poprzedniego etapu kształcenia.

G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenie z zakresu realizacji projektów edukacyjnych na poziomie szkół ponadgimnazjalnych dla nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących. • Szkolenie z zakresu prowadzenia zajęć interdyscyplinarnych na poziomie szkół ponadgimnazjalnych dla nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących.

Potrzeby doposażenia szkoły w :

- H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.
- I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.
- J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.
  - Laptopy, rzutniki, parawany, kamera, aparat fotograficzny, tablica multimedialna z oprogramowaniem do szkół ponadgimnazjalnych z podręcznikiem dla nauczyciela, telewizory (zamiast rzutników można w małej sali podpiąć pod laptopa telewizor).
  - 1 pracownia mobilna – min. 20 laptopów w komplecie wraz z myszką i torbą i przedłużaczem, do wypożyczenia z sekretariatu na zajęcia.
  - Mapy multimedialne.
  - Mikroskopy biologiczne.
  - Modele np. Szkielet człowieka.
  - Model układu słonecznego.
  - Atlasy geograficzne.
  - Plansze naukowe z biologii.
  - Mikroskop biologiczny z kamerą np. delta optical genetic pro bino.
  - Zestaw do pozyskiwania DNA z owoców wraz z modelami DNA.
  - Kalkulatory proste z pierwiastkiem do pracowni matematyki.
  - Modele brył geometrycznych.
  - Tablice z układem współrzędnych.

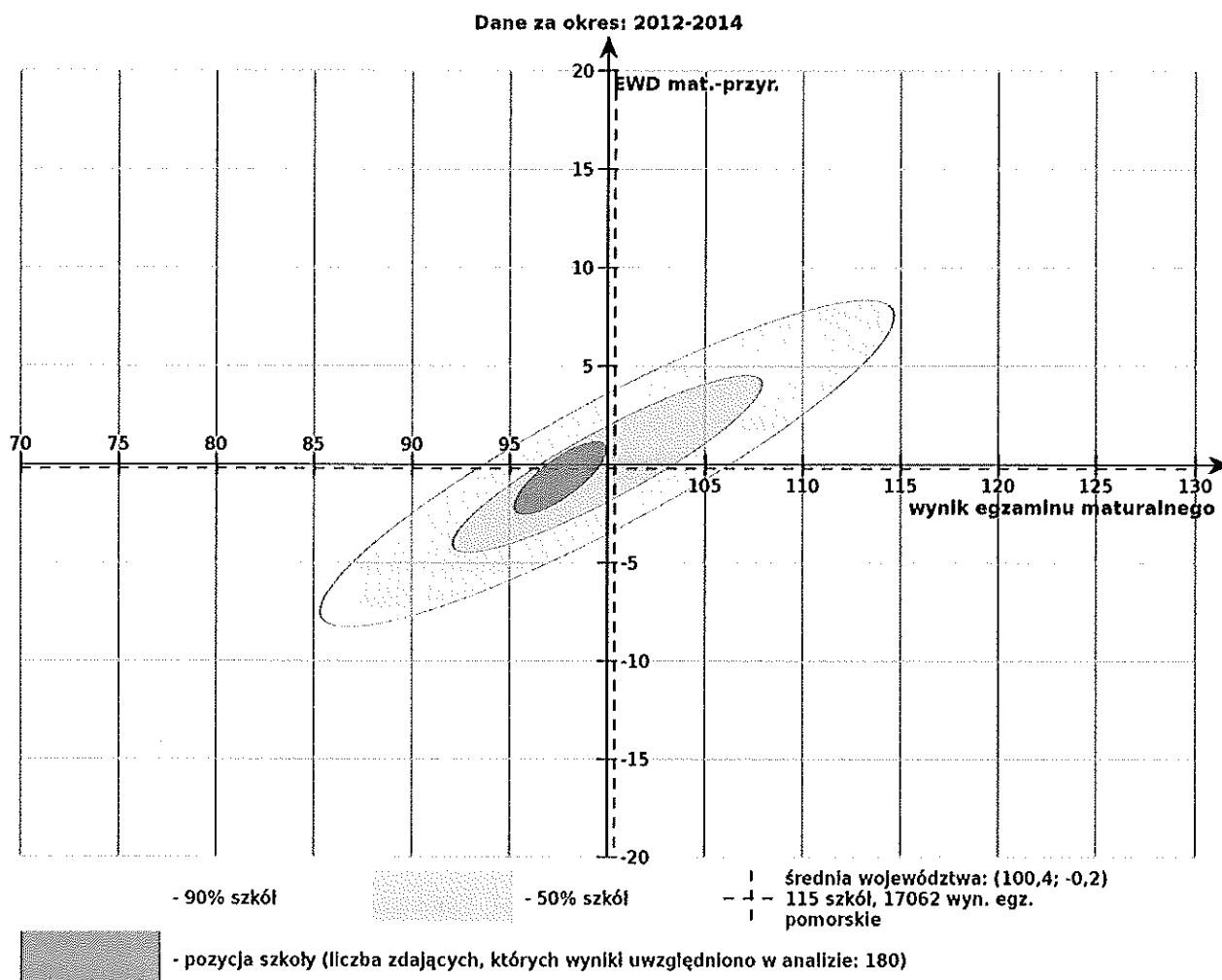
Szkoła nie jest w stanie uzupełniać opisanego wyposażenia ze środków własnych.

7. Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. Henryka Sienkiewicza w Tczewie

Historia Zespołu Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. H. Sienkiewicza w Tczewie rozpoczyna się 1 września 1962 r. powołaniem do życia Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla Fabryki Przekładni Samochodowych „POLMO” w Tczewie, o specjalności: tokarz, ślusarz, spawacz oraz utworzeniem warsztatów szkolnych przy Zakładach Sprzętu Motoryzacyjnego i Pomorskiej Fabryce Gazomierzy. Szkoła aktualnie prowadzi czteroletnie technika o profilach:

- technik budownictwa;
- technik urządzeń sanitarnych;
- technik usług fryzjerskich;
- technik technologii odzieży;
- technik spedytor;
- technik logistyk.

oraz Zasadniczą Szkołą Zawodową, oddział wielozawodowy. Szkoła kształci w sumie 415 uczniów.

Zdawalność matur w 2013 roku wynosiła 56,1% (procent osób zdających w pierwszym terminie) i była poniżej średniej dla powiatu (86,62%), a w kolejnych latach malała. 2014 rok przyniósł spadek do poziomu 40,3%, a 2015 rok niewielki wzrost – 42%, przy czym egzamin w całości zdało tylko 45% uczniów (średnia dla powiatu wyniosła 69%). Sprawozdania zespołów przedmiotowych pokazują że zestawienia ocen dla przedmiotów matematyczno- przyrodniczych oraz językowych są dość niskie. Zespół po analizie ocen uzyskanych z matematyki na koniec roku szkolnego 2014/2015 stwierdził konieczność wprowadzenia dodatkowych zajęć wyrównawczych z matematyki, w szczególności dla klas pierwszych. Zauważono, że uczniowie, którzy regularnie i aktywnie biorą udział w zajęciach wyrównawczych z matematyki, mają szansę na wnikliwą analizę swoich braków z poprzedniego etapu kształcenia, co przekłada się na lepsze oceny z przedmiotu⁵³. W 2013 roku wynik egzaminu maturalnego dla Technikum wynosił 76,67%, a dla Liceum Profilowanego – 66,67%⁵⁴, podczas gdy w kolejnym roku już odpowiednio 67,16% i 34,78%⁵⁵, a w 2015 – 59,30%⁵⁶, co wskazuje na konieczność wsparcia uczniów już od pierwszego roku nauki w szkole.

⁵² <http://ewd.edu.pl>

⁵³ Sprawozdanie Zespołu Przedmiotowego – półrocze 2014/2015 r.

⁵⁴ Analiza wyników matury z matematyki w Zespole Szkół budowlanych i Odzieżowych im. H. Sienkiewicza w Tczewie. Maj 2013r.

⁵⁵ Analiza wyników matury z matematyki w Zespole Szkół budowlanych i Odzieżowych im. H. Sienkiewicza w Tczewie. Maj 2014r.

⁵⁶ Analiza wyników matury z matematyki w Zespole Szkół budowlanych i Odzieżowych im. H. Sienkiewicza w Tczewie. Maj 2015r.

Podobnym wsparciem powinny zostać objęte zajęcia z języków obcych, bo to właśnie na te przedmioty (matematyka oraz język angielski i niemiecki) najczęściej wskazywali uczniowie, pytani o swoje trudności z nauką. Aby podwyższyć kompetencje językowe uczniów oraz dostosować się do ich oczekiwań, postanowiono wprowadzić język obcy na poziomie rozszerzonym, dodatkowo język hiszpański oraz doposażyć pracownie językowe, które obecnie bardzo potrzebują co najmniej rzutnika multimedialnego, aby móc prowadzić zajęcia w bardziej interaktywny sposób⁵⁷. Do podobnych wniosków, pokazujących, jak ważne jest szerokie rozwijanie uczniów, możemy dotrzeć czytając analizę programu wychowawczego, gdzie wyszczególniona jest konieczność realizowania innowacji pedagogicznych, zwiększenia ilości zajęć realizowanych poza murami szkoły oraz wycieczek szkolnych pozwalających nabywać wiedzę w bardziej aktywny sposób oraz poprzez pracę twórczą, która jest kolejnym z założeń analizy. Ważne jest aby uczniowie byli bardziej zaangażowani w naukę, a dzięki temu zwiększyła się frekwencja na zajęciach, która obecnie wynosi w od 72 do 86%, a średnia dla szkoły to około 80%⁵⁸. Niska frekwencja prowadzi do nawarstwiania się problemów w nauce oraz zaległości.

Uczniowie wskazują na potrzebę większej ilości zajęć wyrównawczych z matematyki i języków obcych, więcej czasu i cierpliwości ze strony nauczyciela na wytłumaczenie niezrozumiałych przez nich treści, pojawienia się większej ilości zajęć dodatkowych, realizowanych poza szkołą oraz kółek zainteresowań praktycznie przygotowujących do wkroczenia na rynek pracy (doradztwo zawodowe, radzenie sobie ze stresem, przedsiębiorczość).

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 15 nauczycieli, 22 rodziców i 61 uczniów, wywiadu z dyrektorem placówki oraz analizy wewnętrznych dokumentów szkoły. Badani wskazali konkretne działania, których potrzebę rozwijania widzą w swojej szkole.

A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia przygotowujące do matury z j. angielskiego. • Zajęcia przygotowujące do matury z j. niemieckiego. • Zajęcia wyrównawcze z j. angielskiego. • Zajęcia wyrównawcze z j. niemieckiego. • Zajęcia przygotowujące do matury z matematyki (podział ze względu na poziom nauczania). • Zajęcia wyrównawcze z matematyki. • Zajęcia przygotowujące do matury z geografii. • Zajęcia przygotowujące do matury z biologii. • Słowniki do j. hiszpańskiego. • Repetytorium do j. hiszpańskiego. • Projektor do sali języka obcego. • Ekran do sali j. obcego. • Tablice interaktywne do sali języka obcego.
Realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia.	<ul style="list-style-type: none"> • Koło j. angielskiego. • Koło j. niemieckiego. • Koło j. hiszpańskiego. • Koło szachowe – logicznego myślenia. • Koło matematyczno- informatyczne „komputer w nauczaniu matematyki”. <p>Cel: kształtowanie uzdolnień uczniów w dziedzinie matematyki i informatyki, ukazanie komputera jako narzędzia wspomagającego</p>

⁵⁷ Sprawozdanie komisji przedmiotowej. Drugie półrocze roku szkolnego 2014/2015

⁵⁸ Analiza programu wychowawczego w roku szkolnym 2014/2015

	<p>modelowanie i rozwiązywanie problemów, nauczanie zasad odpowiedzialnego posługiwania się komputerem i technologią informacyjną, kształtowanie umiejętności dzielenia się własną wiedzą matematyczną i informatyczną.</p> <p>Pomoce dydaktyczne: standardowe oprogramowanie, encyklopedie multimedialne, projektor, ekran, komputer, drukarka, materiały dydaktyczne z zakresu matematyki.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◊ Rozwój uzdolnień językowych, matematycznych.
Wdrożenia nowych form i programów nauczania.	<ul style="list-style-type: none"> ◊ Nauka języków obcych z zastosowaniem komputera (w tym momencie pracownie nie posiadają nic z wymienionych sprzętów). Wyposażenie 4 pracowni językowych w laptop, projektor, tablicę interaktywną, ekran.
Organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ◊ Koło j. angielskiego. ◊ Koło j. niemieckiego. ◊ Koło j. hiszpańskiego. ◊ Koło szachowe – logicznego myślenia. Cel: rozwijanie umiejętności logicznego myślenia. Elektroniczne zegary szachowe, figury i szachownice turniejowe, laptop i projektor multimedialny jako szachownica demonstracyjna. ◊ Koło „komputer w nauczaniu matematyki”. ◊ Koło „szkoła Geogebra”. ◊ Koło „z kalkulatorem za pan brat”. ◊ Koło fizyczne. ◊ Koło chemiczne. ◊ Koło tańca. ◊ Koło sportowe. ◊ Koło dziennikarstwo nowoczesne oparte o nowoczesne technologie, prowadzenie bloga. ◊ Koło „dyskusje o filmie”. ◊ Koło biologiczne. ◊ Warsztaty fotograficzne. ◊ Koło geograficzno – krajoznawcze, wyjazdy terenowe ◊ Koło psychologii człowieka - organizacja warsztatów. Cele warsztatów: uczestnicy nabędą wiedzę i praktyczne umiejętności interpersonalne oraz nauczą się skutecznie i szybko opanowywać materiał szkolny. - Warsztat antystresowy – zarządzanie stresem - dla uczniów i nauczycieli - Warsztat asertywności - Warsztat skutecznej komunikacji - dla uczniów i nauczycieli - Warsztat podejmowania decyzji - Warsztat nt. metod szybkiego uczenia się – dla uczniów ◊ Zapotrzebowanie na sprzęt na powyższe warsztaty: Laptop, rzutnik multimedialny, kamera video, aparat fotograficzny, DVD, tablica flipchart, pisaki, markery, papier, DVD, książki, broszury, materiały edukacyjne, karimaty do ćwiczeń, duże piłki relaksacyjne. ◊ Koło ekologiczno-przyrodnicze. Zajęcia o charakterze laboratoryjnym i krajoznawczym. Zajęcia będą miały na celu przybliżenie uczniom obiektów ochrony przyrody w województwie pomorskim wraz z okazami roślin i zwierząt np. Ogród botaniczny w Oliwie, Słowiński Park Narodowy, Park Narodowy Bory Tucholskie, Akwarium Morskie w Gdyni, Arboretum Wirty, Rezerwat „Jar Raduni”. Zajęcia będą miały formę wycieczek. ◊ Zaprezentowanie różnic kulturowych, związanych z wymową np. języka ang. w Wielkiej Brytanii, USA i Australii - dla uczniów zainteresowanych.

Nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Fabryka Sztuk w Tczewie- współorganizowanie wystaw tematycznych pokazujących efekty pracy naszych uczniów, Dom Przedsiębiorcy w Tczewie.
Realizacja zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą.	<ul style="list-style-type: none"> • Biologiczno- geograficzne wycieczki do ogrodów dendrologicznych, botanicznych, zoologicznych i Parków Narodowych. • Wycieczki do Akwarium w Gdyni. • Wycieczki do planetarium w Toruniu. • Centrum Nauki Hewelianum. • Centrum Nauki Kopernik w Warszawie.

B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizowanie nowych form aktywności, np. zajęć interdyscyplinarnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia interdyscyplinarne - połączenie j. obcych z geografią. • Połączenie geografii i j. hiszpańskiego. Zajęcia łączące wiedzę o krajach hiszpańskojęzycznych z kołem języka hiszpańskiego. • Zajęcia przyrodnicze z pogranicza geografii i biologii, „Parki Narodowe Polski Północnej”. • Koło botaniczne „Zieleń wokół nas” – wykorzystanie wiedzy nabytej podczas wyjazdów i przenoszenie wiedzy z wycieczek do parków narodowych i tworzenie „ogrodu botanicznego wokół szkoły”. Zakup potrzebnych pomocy dydaktycznych: kory, różnego rodzaju gleby kwaśnej i zasadowej, sadzonek roślin ozdobnych, agrowłókniny, etykiety do roślin, rękawic, sprzętu ogrodniczego, środków ochrony roślin, nawozów.
Współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w szczególności z instytucjami edukacyjnymi oraz szkołami wyższymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Sopotcka Szkoła Wyższa. • Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Gdańsku. • Wyższa Szkoła Logistyki w Poznaniu. • Oceanarium w Gdyni. • Fabryka Sztuk w Tczewie.
Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu, w szczególności w obszarze nauk przyrodniczych, z wykorzystaniem pomocy i narzędzi dydaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z Geogebry. • Koło ekologiczno-przyrodnicze, zajęcia o charakterze laboratoryjno-warsztatowym mają przybliżyć uczniom treści biologiczne ujęte w podstawie programowej poprzez metodę doświadczenia i eksperymentu. Do przeprowadzenia zajęć potrzebne będzie wyposażenie pracowni. Zajęcia te będą wzbogacone dodatkowo poprzez udział w warsztatach organizowanych przez Akwarium Morskie w Gdyni oraz Centrum Nauki Kopernik.
Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup tablic interaktywnych do prowadzenia zajęć z Geogebry. • Kalkulatory. • Tablice układ współrzędnych • Model: szkielet człowieka, model czaszka, model skóra. • Rodzaje gleb. • Model Układu Słonecznego. • Magnetyzm kuli ziemskiej. • Pakiet do badania minerałów i skamieniałości. • Pakiet z czego zbudowana jest Ziemia. • Skąły i minerały. • Globusy duże. • Multimedialny atlas geograficzny PWN. • Atlasy geograficzne świata i Polski. • Sprzęt nagłaśniający (wzmacniacz, kolumny, mikrofony). • Sprzęt oświetleniowy - reflektory.

	<ul style="list-style-type: none"> • Mikroskop biologiczny z kamerą np. Delta Optical Genetic Pro Bino oraz wyposażenie potrzebne do wykonywania preparatów. Zestaw do pozyskiwania DNA z owoców wraz z modelami DNA.
Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia z programu dynamicznej matematyki – Geogebra.
Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> • Matematyka staje się namacalna dla ucznia. Używanie matematyki w sposób namacalny. Geogebra łączy algebrę z geometrią w sposób graficzny.

C. Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Rozwijanie umiejętności społecznych, w tym pracy zespołowej, a także innych kompetencji wymaganych od pracownika.	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurs logistyczny (technikum logistyki i spedycji) • Targi budowlane w Poznaniu (technikum budownictwa) • Wizyta w sieci salonów fryzjerskich w Warszawie (technikum usług fryzjerskich).
Planowanie własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, opartej na umiejętności poszukiwania informacji o zawodach i sytuacji na rynku pracy, a także o ofertach kształcenia na kolejnych etapach edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy.

D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem.	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup materiałów edukacyjnych: książek, zeszytów ćwiczeń dla uczniów do koła społecznego.
Opracowanie i realizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenie rady pedagogicznej: Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - w formie warsztatów.

E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyposażenie w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> • Laptopy. • Tablice interaktywne. • Projektory. • Internet bezprzewodowy.
Podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.	<ul style="list-style-type: none"> • Czasopisma komputerowe. • Kurs komputerowy lub studia podyplomowe w celu wykorzystania technologii informacyjnej do sporządzania wyników badań (np. kurs Excel). • Kurs nauki Excela.

Kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Czasopisma komputerowe. ◦ Prowadzenie bloga.
---	---

F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów uzyskujących niskie wyniki edukacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Zajęcia wyrównawcze dla uczniów zagrożonych niepowodzeniem z matematyki, mających braki z poprzedniego etapu kształcenia.
Uczniów mieszkających w małych miejscowościach lub na obszarach wiejskich, w tym uczniów dojeżdżających do szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Około 50 % naszych uczniów pochodzi z terenów wiejskich. ◦ Zajęcia kreatywnego rozwoju - uczeń wyraża siebie poprzez muzykę, dramę, plastykę, taniec. Walczy w ten sposób ze stresem, otwiera się na świat. Uczy się pracy zespołowej, uzyskuje pozytywną motywację. Łączy różne dziedziny wiedzy. Uczy się tolerancji wobec innych. Praca metodą projektu – zakończona spektaklem, a następnie pokaz w ramach współpracy z Fabryką Sztuk w Tczewie. Sprzęt nagłaśniający, sprzęt oświetleniowy, materiały papiernicze, tkaniny, stoły, mównica.

G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Kurs j. hiszpańskiego 1 nauczyciel. ◦ Studia j. hiszpański 1 nauczyciel. ◦ Sieć współpracy matematyków powiatu tczewskiego.

Potrzeby doposażenia szkoły w :

H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.

I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.

J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.

- Koło matematyczno-informatyczne „komputer w nauczaniu matematyki”. Pomoce dydaktyczne: standardowe oprogramowanie, encyklopedie multimedialne, projektor, ekran, komputer, drukarka, materiały dydaktyczne z zakresu matematyki.
- Wyposażenie 4 pracowni językowych w laptop, projektor, tablicę interaktywną, ekran.
- Koło szachowe – elektroniczne zegary szachowe, figury i szachownice turniejowe, laptop i projektor multimedialny jako szachownica demonstracyjna.
- Koło psychologii człowieka - organizacja warsztatów. Zapotrzebowanie na sprzęt: Laptop, rzutnik multimedialny, kamera video, aparat fotograficzny, tablica flipchart, pisaki, markery, papier, DVD, książki, broszury, materiały edukacyjne, karimaty do ćwiczeń, duże piłki relaksacyjne
- Zakup tablic interaktywnych do prowadzenia zajęć z Geogebry.
- Kalkulatory.

- Model: szkielet człowieka, model czaszka, model skóra.
- Rodzaje gleb.
- Model Układu Słonecznego.
- Magnetyzm kuli ziemskiej.
- Pakiet do badania minerałów i skamieniałości.
- Pakiet z czego zbudowana jest Ziemia.
- Skaly i minerały.
- Globusy duże.
- Multimedialny atlas geograficzny PWN.
- Atlasy geograficzne świata i Polski.
- Sprzęt nagłaśniający (wzmacniacz, kolumny, mikrofony).
- Sprzęt oświetleniowy - reflektory.
- Mikroskop biologiczny z kamerą np. Delta Optical Genetic Pro Bino oraz wyposażenie potrzebne do wykonywania preparatów. Zestaw do pozyskiwania DNA z owoców wraz z modelami DNA.
- Zakup materiałów edukacyjnych: książek, zeszytów ćwiczeń dla uczniów do koła społecznego.
- Laptopy.
- Tablice interaktywne.
- Projekторы.
- Internet bezprzewodowy.

Szkoła nie jest w stanie uzupełniać opisanego wyposażenia ze środków własnych.

8. Zespół Szkół Technicznych im. Komandora Antoniego Garnuszczyńskiego w Tczewie

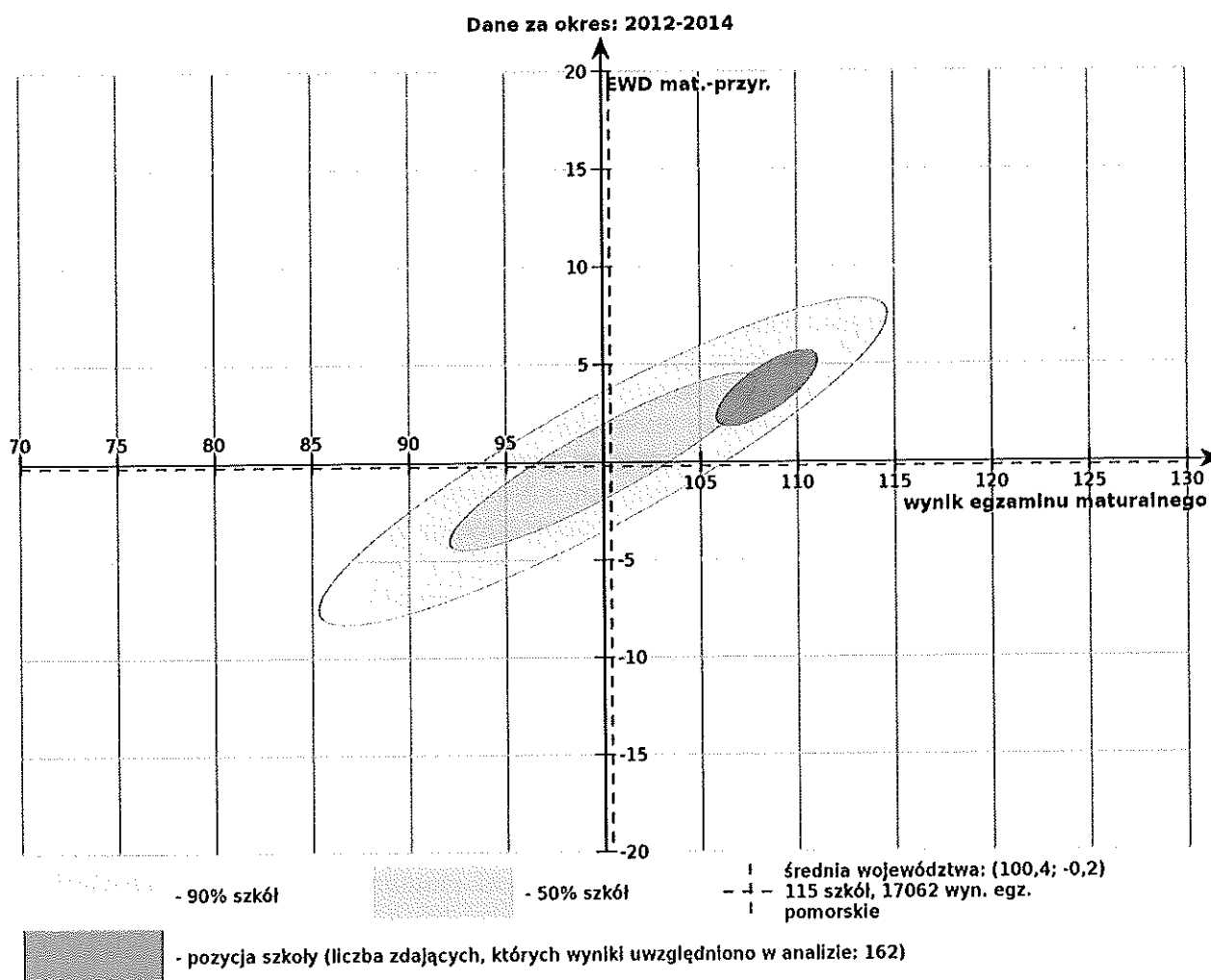
Zespół Szkół Technicznych w Tczewie jest najstarszą szkołą na Pomorzu. W ogólnopolskim rankingu szkół ponadgimnazjalnych w roku 2013 szkoła zajęła wysokie 22 miejsce w rankingu techników województwa pomorskiego. W szkole uczy się obecnie 468 uczniów, a szkoła kształci w sześciu zawodach technicznych:

- technik pojazdów samochodowych,
- technik elektryk,
- technik informatyk,
- technik cyfrowych procesów graficznych,
- technik mechanik - użytkowanie obrabiarek skrawających CNC,
- technik mechatronik,

oraz dwóch zawodowych (Zasadnicza Szkoła Zawodowa):

- mechanik pojazdów samochodowych,
- elektromechanik pojazdów samochodowych.

W całym cyklu kształcenia zawodowego uczniowie odbywają miesięczną praktykę. W szkole uczy aktualnie 33 nauczycieli.

Realizowane co roku testy „na wejściu”, analizujące wiedzę i umiejętności uczniów klas pierwszych, jednoznacznie wskazują na bardzo duże braki w zakresie podstawowej wiedzy z zakresu gimnazjum⁶⁰. Szczególnie niskie są wyniki z przedmiotów matematyczno- przyrodniczych oraz języków obcych. Średni wynik z testu geografii wyniósł 42%, co odpowiada ocenie dopuszczającej⁶¹. Także poziom wiedzy matematycznej prezentowany przez uczniów klas pierwszych jest bardzo niski. Bardzo duża ilość ocen niedostatecznych, a także dopuszczających nakłada na nauczycieli ogromny obowiązek prawidłowego przygotowania uczniów do matury ale również wyrównania braków powstałych w trakcie nauczania przedmiotu w gimnazjum⁶². Ze względu na specjalizację szkoły duże znaczenie dla uczniów mają zajęcia matematyczno- techniczne, uczniowie wśród przedmiotów, z których potrzebują wsparcia, wskazywali przede wszystkim matematykę i fizykę, także na poziomie rozszerzonym oraz języki obce, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zajęcia dodatkowe, pogłębiające słownictwo zawodowe. Specyfika szkoły sprawia, że uczniowie, nauczyciele oraz rodzice przykładają dużą wagę do wprowadzenia zajęć z większym wykorzystaniem narzędzi TIK, co wiąże się z wyposażeniem sal oraz przeszkoleniem nauczycieli tak, aby jak najbardziej efektywnie potrafili wykorzystywać nowoczesne narzędzia multimedialne aby zwiększać wiedzę uczniów, podnosić ich poziom zaangażowania poprzez prowadzenie zajęć

⁵⁹ <http://ewd.edu.pl>

⁶⁰ Analiza wiedzy i umiejętności z testu „na wejściu” do szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2015/2016.

⁶¹ Analiza wiedzy i umiejętności geografii „na wejściu” do szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2015/2016

⁶² Opis TESTU ZEROWEGO z matematyki dla klas pierwszych (podstawy). 2015r.

zgodnie z ich szerokimi, technicznymi zainteresowaniami, oraz wprowadzać coraz częściej naukę metodą eksperymentu. Uczniowie wskazują, że cenią sobie zajęcia praktyczne, realizowane w grupach projektowych, dzięki czemu nie tylko szybciej przyswajają przekazywaną wiedzę, ale też ćwiczą współpracę, komunikację, czyli kompetencje przydatne w przyszłej pracy. Konieczne jest także wyposażenie pracowni przedmiotowych w niezbędny sprzęt dydaktyczny, szczególnie, że część zajęć prowadzona jest na poziomie rozszerzonym.

Zdawalność matur w 2013 roku wynosiła 75,36% (wynik w terminie majowym), 64,58% w roku 2014 i tylko 58% w 2015 roku, przy czym średni wynik dla powiatu wynosił w tym samym roku 69%. Szkoła stale chce podnosić jakość edukacji poprzez lepsze wyniki egzaminów zewnętrznych oraz lepsze przygotowanie uczniów do dalszej edukacji, ponieważ co roku znacząco wzrasta ilość absolwentów podejmujących dalszą naukę na studiach wyższych. W 2011 roku było to tylko 9 uczniów, na 55 kończących naukę. W roku 2012 studia podjęło już 14 na 49 uczniów, a rok 2013 przyniósł wynik 54 na 98⁶³, co pokazuje, że ponad połowa absolwentów podejmujących dalsze kształcenie, dlatego rosną także wymagania wobec szkoły, która chcąc przyciągać jak największą ilość nowych uczniów musi podejmować wzmożone wysiłki by sprostać ich wymaganiom. Dlatego kluczowe wydaje się stale wyposażanie placówki oraz podnoszenie jakości kształcenia poprzez wprowadzenie większej ilości zajęć wyrównawczych, zajęć dodatkowych matematyczno-technicznych wspierających naukę zawodu, oraz kółek zainteresowań rozwijających pasje uczniów.

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 36 nauczycieli, 11 rodziców i 34 uczniów, wywiadu z dyrektorem placówki oraz analizy wewnętrznych dokumentów szkoły. Badani wskazali konkretne działania których potrzebę rozwijania widzą w swojej szkole.

A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizacja projektów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia przygotowujące do matury z matematyki • Zajęcia wyrównawcze z matematyki • Zajęcia przygotowujące do matury z j. angielskiego. • Zajęcia przygotowujące do matury z j. niemieckiego. • Warsztaty: ratownictwo przedmedyczne i strzelectwo (łączone w całość). • Warsztaty techniki efektywnego uczenia się. • Kółko turystyczno-geograficzne.
Realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia przygotowujące do matury z matematyki. • Zajęcia wyrównawcze z matematyki. • Zajęcia przygotowujące do matury z j. angielskiego. • Zajęcia przygotowujące do matury z j. niemieckiego.
Realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia.	<ul style="list-style-type: none"> • Kółka zainteresowań. • Warsztaty.
Organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty- ratownictwo przedmedyczne i strzelectwo (łączone w całość). • Warsztaty- techniki efektywnego uczenia się • Kółko turystyczno-geograficzne. • Zajęcia rozwijające umiejętność porozumiewania się w j. angielskim. • Zajęcia rozwijające umiejętność porozumiewania się w j. niemieckim. • Zajęcia rozwijające kompetencje matematyczne.

⁶³ Strategia Rozwoju Edukacji Powiatu Tczewskiego na lata 2014 - 2020

	<ul style="list-style-type: none"> • Kółko kształtujące kompetencje społeczne, wrażliwość na drugiego człowieka (ratownictwo), kształtowanie obronności (strzelectwo). • Warsztaty- poprawna umiejętność uczenia się.
Nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Uniwersytet Gdański. • Nadmorski Park Krajobrazowy. • Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni. • Liga Obrony Kraju. • Polski Czerwony Krzyż. • Polski Związek Strzelectwa Sportowego. • Centrum Hewelianum w Gdańsku. • Centrum Kopernika w Warszawie. • Planetarium w Toruniu.
Realizacja zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą.	<ul style="list-style-type: none"> • Wycieczki do centrów naukowych np. Centrum Hewelianum w Gdańsku, Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. • Planetarium w Toruniu, muzeum Tonego Halika, muzeum piernika. • Zajęcia terenowe na Wyspie Sobieszewskiej i na stacji Biologicznej Uniwersytetu Gdańskiego. • Zajęcia terenowe na stacji Limnologicznej Uniwersytetu Gdańskiego w Borucinie. • Zajęcia terenowe w Błękitnej Szkole we Władysławowie • Zajęcia w Fokarium na Helu. • Wycieczka do podmiotu leczniczego udzielającego świadczeń w zakresie ratownictwa medycznego. • Wycieczka do strzelnicy w Gdańsku. • Wycieczka do Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. • Wycieczka do muzeum Obrońców Wybrzeża.

B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizowanie nowych form aktywności, np. zajęć interdyscyplinarnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia w ramach kółka turystyczno-geograficznego (łączenie wiedzy i umiejętności z zakresu geografii, biologii, fizyki, matematyki, chemii, historii). • Warsztaty z zakresu ratownictwa i obronności (łączenie wiedzy i umiejętności z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa, biologii, chemii).
Współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w szczególności z instytucjami edukacyjnymi oraz szkołami wyższymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Błękitna Szkoła we Władysławowie przy Nadmorskim Parku Krajobrazowym. • Uniwersytet Gdański. • Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni. • Liga Obrony Kraju. • Polski Czerwony Krzyż. • Polski Związek Strzelectwa Sportowego. • Centrum Hewelianum w Gdańsku. • Centrum Kopernika w Warszawie. • Planetarium w Toruniu.
Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu, w szczególności w obszarze nauk przyrodniczych, z wykorzystaniem pomocy i narzędzi dydaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Kółko turystyczno-geograficzne- realizowanie zagadnień z podstawy programowej z rozszerzenia z geografii (realizowane w centrach naukowo-edukacyjnych). • Warsztaty z zakresu ratownictwa i obronności- realizacja podstawy programowej z biologii (środki pozoracji, środki opatrunkowe, szkielet człowieka, filmy edukacyjne, pistolety pneumatyczne, amunicja).

Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> * Tablice interaktywne. * Laptopy. * Projektory multimedialne + mocowanie. * Głośniki. * Oprogramowania. * Podręczniki. * Ławki i krzesła. * Modele np. szkielet człowieka. * Filmy edukacyjne. * Plansze edukacyjne. * Atlasy. * Inne np. pistolety pneumatyczne i elektroniczne.
Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.	<ul style="list-style-type: none"> * Rozwijanie umiejętności uczniów niezbędnych w kształceniu zawodowym i podjęcia studiów na wyższych uczelniach – realizacja działów (zagadnień) z matematyki, które nie występują w podstawie programowej. * Poszerzanie wiedzy i umiejętności z geografii (realizacja zagadnień nie występujących w podstawie programowej, zgodnych z zainteresowaniami uczniów). * Poszerzanie wiedzy z zakresu anatomii człowieka (ratownictwo przedmedyczne).

C. Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wsparcie w rozpoznaniu własnych umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych, w tym możliwości psychofizycznych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego.	<ul style="list-style-type: none"> * Warsztaty z doradcą zawodowym.
Rozwijanie umiejętności społecznych, w tym pracy zespołowej, a także innych kompetencji wymaganych od pracownika.	<ul style="list-style-type: none"> * Wyjazdy uczniów na salon maturzystów w celu zapoznania się z ofertami uczelni wyższych. * Wycieczki do zakładów pracy w regionie. * Warsztaty- ratownictwo przedmedyczne i strzelectwo (łączone w całość). * Warsztaty- techniki efektywnego uczenia się. * Kółko turystyczno-geograficzne. * Zajęcia z j. angielskiego i j. niemieckiego.

D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem.	<ul style="list-style-type: none"> * Oprogramowanie. * Tablica interaktywna. * Gry dydaktyczne. * Kolorowa drukarka. * Magnetofon. * Papier ksero. * Zeszyty ćwiczeń dla uczniów. * Materiały papiernicze i plastyczne. * Tablica flipchart + papier. * Obudowa dydaktyczna.

Opracowanie i realizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Warsztaty dla nauczycieli.
Opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla młodzieży posiadającej orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Pomoc psychologa. ◦ Zajęcia wyrównawcze z matematyki. ◦ Warsztaty- techniki efektywnego uczenia się.

E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyposażenie w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Tablice interaktywne. ◦ Laptopy. ◦ Projektory. ◦ Specjalistyczne oprogramowanie.
Podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Warsztaty dla nauczycieli- nowoczesne metody prowadzenia zajęć z wykorzystaniem narzędzi TIK.
Kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Spotkania uczniów z terapeutami, ekspertami od uzależnień i cyberprzemocy (międzyszkolna terapia uzależnień). ◦ Warsztaty edukacyjne dla rodziców na temat cyberuzależnień (zadbanie o bezpieczeństwo uczniów korzystających z Internetu).

F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów uzyskujących niskie wyniki edukacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Zajęcia wyrównawcze z matematyki.

G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Kursy dla nauczycieli: walka ze stresem, nowoczesne metody prowadzenia zajęć (TIK). ◦ Warsztaty superwizyjne z ekspertami. ◦ Rozwijanie współpracy z firmami wspomagającymi kształcenie zawodowe. ◦ Rozwijanie współpracy z pozostałymi placówkami naukowo-dydaktycznymi.
Przygotowania nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego,	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w Tczewie. ◦ Punkt Konsultacyjny do Spraw Uzależnień OKNO. ◦ Wydział Interwencji Kryzysowej.

rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy.	<ul style="list-style-type: none"> * Policja. * Ośrodki leczenia uzależnień np. w Wandzinie. * Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. * Dom Dziecka w Tczewie. *
Podnoszenia kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.	<ul style="list-style-type: none"> * Warsztaty- techniki efektywnego uczenia się.

Potrzeby doposażenia szkoły w :

- H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.
  - I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.
  - J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.
- * Laptopy 6 sztuk.
  - * Projekторы - 5 projektorów z mocowaniem do sufitu.
  - * Modele: zestaw brył geometrycznych, model cząsteczki DNA, model mózgu człowieka, szkielet człowieka, model przekrojowy ziemi, tellurium, model ukształtowania terenu (płyty tektoniczne i wulkany), model, symulator obiegu wody w przyrodzie, fantom z monitorowaniem.
  - * Filmy edukacyjne, w tym językowe.
  - * Tablice interaktywne 6 sztuk.
  - * Plansze i gry edukacyjne.
  - * Oprogramowania: do fantomu, do tablic interaktywnych, do pistoletów elektronicznych, program do prowadzenia mnemotechnik.
  - * Podręczniki do nauki przedmiotów, w tym językowe oraz podręczniki rozwijające umiejętności społeczne.
  - * Atlasy.
  - * Ławki+ krzesła.
  - * Inne: rolety do sali językowej, szafa zamykana do sali językowej, tablica flipchart z akcesoriami, drukarka, tusze kolorowe, pistolet pneumatyczny, kulochwyty do broni pneumatycznej, pistolety elektroniczne, tarcze do pistoletu elektronicznego, aparat cyfrowy, kamera cyfrowa, komplet skał i minerałów, komplet – zestaw gleb.

Szkoła nie jest w stanie uzupełniać opisanego wyposażenia ze środków własnych.

9. Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Swarzędzie

Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Swarzędzie jest szkołą średniej wielkości (347 uczniów), która kształci młodzież w kierunkach:

Technikum:

- * Technik rolnik TR
- * Technik architektury krajobrazu TAK
- * Technik żywienia i usług gastronomicznych TŻG
- * Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej TU
- * Technik technologii żywności TŻ

Liceum ogólnokształcące:

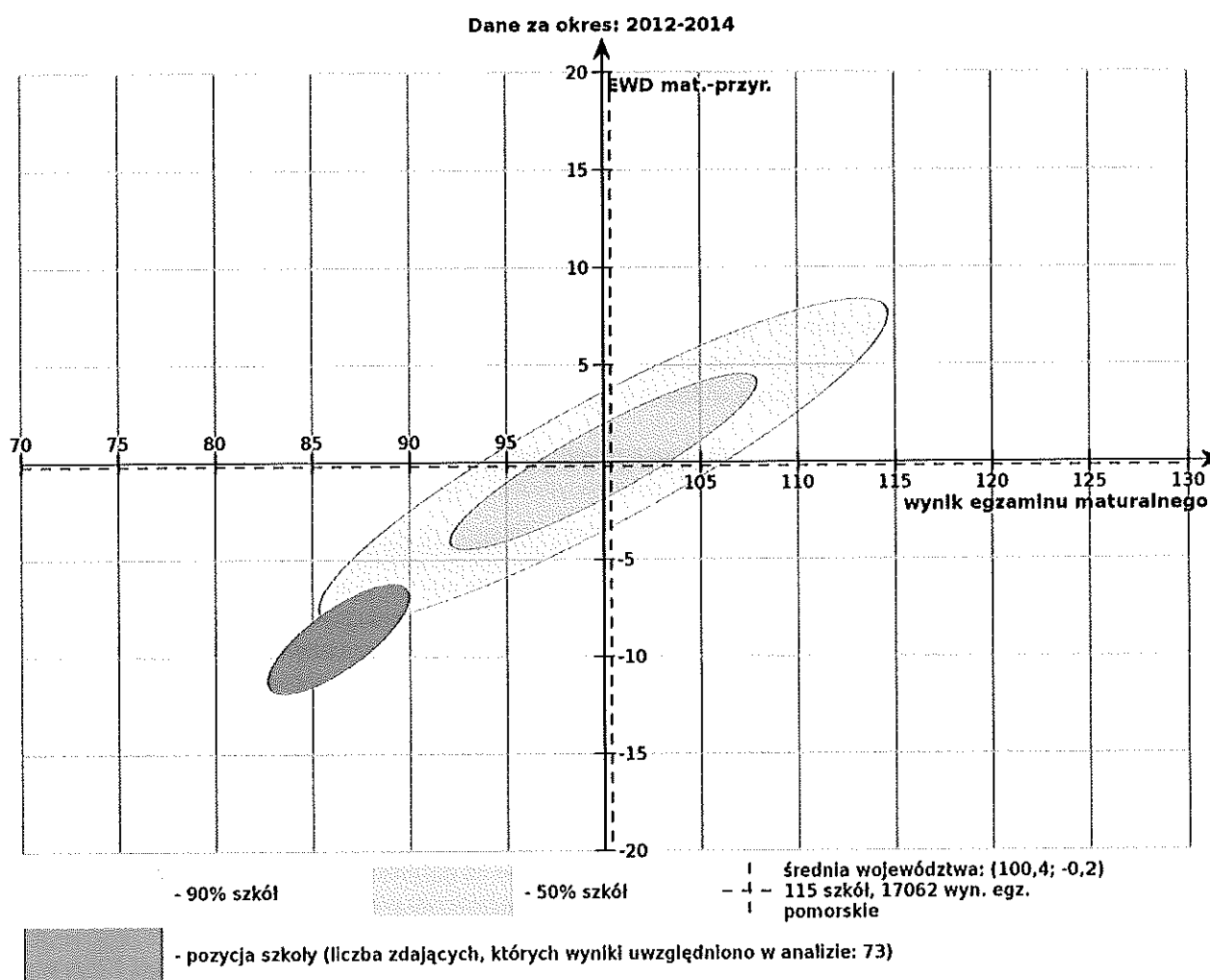
- * LO przygotowujące do pracy w służbach mundurowych

Zasadnicza Szkoła Zawodowa:

- * Operator maszyn leśnych
- * Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych

Obecnie w szkole pracuje 46 nauczycieli.

Edukacyjna Wartość Dodana placówki na tle wyników w Województwie Pomorskim⁶⁴

Wyniki matur w placówce są najniższe na tle pozostałych szkół w powiecie, jednak znacząco wzrosły szczególnie w ostatnim roku. W 2013 roku, odsetek zdających, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości wynosił 21,5% (zdawalność egzaminu maturalnego w pierwszym terminie), w 2014 roku – 21,74%, jednak już w 2015 roku wynosił 42%. Najniższe wyniki uczniowie wciąż uzyskują z matematyki, choć zdawalność tego przedmiotu wzrosła w ciągu ostatnich 2 lat z 26% do 42%⁶⁵. Już w 2013 roku Sprawozdania ze spotkań Zespołu Przedmiotów Ogólnokształcących zwracają uwagę na bardzo słabe wyniki egzaminów z matematyki⁶⁶, na co ma składać się niska frekwencja na zajęciach, niewielkie zainteresowanie maturzystów dodatkowymi zajęciami z matematyki oraz brak systematycznej pracy uczniów. Zwrócono uwagę, że uczniowie szkoły wymagają dodatkowego wsparcia szczególnie w przygotowaniu do egzaminu maturalnego, ponieważ przedmioty

⁶⁴ <http://ewd.edu.pl>

⁶⁵ Zestawienie wyników matur z lat 2013-2015.

⁶⁶ Spotkanie Zespołu Przedmiotów Ogólnokształcących z dnia 10.01.2013r.

ogólnokształcące, czyli język polski, matematyka i języki obce, zdawane jako obowiązkowe na egzaminie maturalnym, są nauczane w klasach technikum w niewielkim wymiarze godzin tygodniowo⁶⁷.

Wprowadzanie większej ilości zajęć wyrównawczych oraz zajęć dodatkowych widzą także sami uczniowie, większość z nich zgłosiła potrzebę uczestnictwa w zajęciach z matematyki oraz kursów językowych. Aby podnieść efektywność tych działań nauczyciele podkreślają potrzebę monitorowania frekwencji uczniów nie tylko na lekcjach, ale także na zajęciach dodatkowych przygotowujących do egzaminu maturalnego⁶⁸, oraz organizowanie zajęć dodatkowych po lekcjach oraz w trakcie ferii zimowych⁶⁹. W 2015 roku, do egzaminu maturalnego przystąpiło 19 uczniów, świadectwo dojrzałości otrzymało zaledwie 8 uczniów, czyli 42%⁷⁰. To wciąż niski wynik, ale jak widać wysiłki szkoły przynoszą efekty. Dlatego tak ważne jest dodatkowe wsparcie placówki, które pozwoli nie tylko utrzymać dotychczasowe wyniki, ale zanotować kolejny wzrost.

Dodatkowo uczniowie wskazują na potrzebę realizowania większej ilości zajęć praktycznych poza terenem szkoły, wyjazdów do pracodawców, parków naukowo-technicznych, zajęć z doradztwa zawodowego oraz rozwoju przedsiębiorczości, które pomogą im w lepszym ukierunkowaniu swojej drogi zawodowej.

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 31 nauczycieli, 14 rodziców i 44 uczniów, wywiadu z dyrektorem placówki oraz analizy wewnętrznych dokumentów szkoły. Badani wskazali konkretne działania, których potrzebę rozwijania widzą w swojej szkole.

A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do egzaminu maturalnego z j. angielskiego. • Przygotowanie do egzaminu maturalnego z j. niemieckiego. • Przygotowanie do egzaminu maturalnego z j. rosyjskiego. • Zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego, j. niemieckiego, j. rosyjskiego i matematyki. • Zajęcia wyrównawcze z matematyki. • Przygotowanie do egzaminu maturalnego z biologii. • Przygotowanie do egzaminu maturalnego z geografii. • Przygotowanie do egzaminu maturalnego z chemii. • Przygotowanie do egzaminu maturalnego z matematyki. • Warsztaty- ratownictwo przedmedyczne i strzelectwo.
Realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia.	<ul style="list-style-type: none"> • Wycieczki ekologiczne 3 razy w roku. • Warsztaty biologiczne i ekologiczne z naukowcami 2 razy w roku.
Wdrożenia nowych form i programów nauczania.	<ul style="list-style-type: none"> • Zielone szkoły raz w roku. • Błękitna szkoła.
Organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Kółko zainteresowań oparte na realizacji ćwiczeń laboratoryjno-technicznych z zakresu przedmiotów przyrodniczych 1 grupa w roku szkolnym 2016/17, 1 grupa w roku szkolnym 2017/2018. • Kolo szachowe jako wsparcie nauczania matematyki.
Doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjno- zawodowe. • Wyjścia i wyjazdy uczniów na Salon Maturzystów, targi edukacyjne, dni otwarte uczelni w celu zapoznania uczniów z wachlarzem możliwości dalszego kształcenia i rozwoju kariery zawodowej.

⁶⁷ Spotkanie Zespołu Przedmiotów Ogólnokształcących z dnia 14.03.2013r.

⁶⁸ Spotkanie Zespołu Przedmiotów Ogólnokształcących z dnia 12.12.2013r.

⁶⁹ Spotkanie Zespołu Przedmiotów Ogólnokształcących z dnia 11.12.2014r.

⁷⁰ Spotkanie Zespołu Przedmiotów Ogólnokształcących z dnia 08.10.2015r.

Nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Wyjazdy do instytutów naukowych i centrów nauki 2 razy w roku. ◦ Wycieczka dla klasy mundurowej LO: <ul style="list-style-type: none"> - do podmiotu leczniczego udzielającego świadczeń w zakresie ratownictwa medycznego - do strzelnicy w Gdańsku - Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. ◦ „Dom Przedsiębiorcy” w Tczewie oraz Centrum Planowania i Rozwoju Kariery Zawodowej - wyjazdy edukacyjne dla uczniów – 4 razy w roku.
--	--

B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w szczególności z instytucjami edukacyjnymi oraz szkołami wyższymi.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Wyjazd na Uniwersytet Gdański, Politechnikę Gdańską na zajęcia laboratoryjne oraz wykłady dotyczące chemii – 2 razy w roku.
Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu, w szczególności w obszarze nauk przyrodniczych, z wykorzystaniem pomocy i narzędzi dydaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu z zakresu chemii. ◦ Wyjazd dydaktyczny do obserwatorium astronomicznego w Piwnicach koło Torunia oraz seans w planetarium w Toruniu.
Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyk.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Wagi, biurety, ph-metry, polarymetr i konduktometr do pracowni chemicznej. ◦ Spektroskop szkolny, luneta astronomiczna z oprogramowaniem multimedialnym i tablicami.

C. Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wsparcie w rozpoznaniu własnych umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych, w tym możliwości psychofizycznych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ 2 Wyjazdy do Centrum Nauki Eksperyment. ◦ 2 Wyjazd do Centrum Hewelianum. ◦ 2 Wyjazd do Oceanarium Gdyńskiego - zajęcia laboratoryjne i kinowe z zakresu biologii, chemii, ekologii, geografii, fizyki i astronomii.

D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Zajęcia kompensacyjno-wyrównawcze. ◦ Terapia pedagogiczna.

E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła:
Wyposażenie w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Programy multimedialne, plansze edukacyjne, słowniki, tablica interaktywna (duża) z oprogramowaniem do sali języka angielskiego. ◦ Programy multimedialne, plansze edukacyjne, słowniki do nauki języka niemieckiego.

	<ul style="list-style-type: none"> • Programy multimedialne, plansze edukacyjne, słowniki do nauki języka rosyjskiego. • Klucze do oznaczania roślin i zwierząt, mikroskopy, modele biologiczne, multimedialne programy edukacyjne z zakresu biologii. • Programy multimedialne do nauki geografii.
--	--

F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłyby wdrożyć szkoła:
Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów uzyskujących niskie wyniki edukacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia kompensacyjno-wyrównawcze z chemii. • Zajęcia kompensacyjno-wyrównawcze z matematyki. • Zajęcia terapii pedagogicznej dla uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych.

G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Wybrane obszary pracy szkoły:	Jakie dodatkowe działania mogłyby wdrożyć szkoła:
Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).	<ul style="list-style-type: none"> • Udział nauczycieli w szkoleniach zewnętrznych – 10 osób. • Zorganizowanie cyklu szkoleń rady pedagogicznej nt. wykorzystania na lekcjach tablicy multimedialnej, pozyskiwania i tworzenia zasobów do wykorzystania na lekcjach z użyciem sprzętu multimedialnego. Wykorzystanie oprogramowania w bieżącym nauczaniu.

Potrzeby wyposażenia szkoły w :

H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.

I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.

J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.

- Ławki pojedyncze do 4 sal lekcyjnych – 120szt. oraz krzesła do nich – 120szt.
- Laptopy dla uczniów do pracy w grupach – 6szt.
- Pomoce do zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Rzutniki przenośne – 2szt.
- 4 monitory interaktywne.
- Tablice tryptyki białe zielone – 4szt.
- Tablice korkowe – 4
- Elektroniczne zegary szachowe, figury i szachownice turniejowe, szachownica dydaktyczna, figury zewnętrzne na szachownice na plac dydaktyczny.
- Zestawy audio – 4szt.(do słuchania audycji dydaktycznych).
- Zakup materiałów piśmienniczych.
- Nowoczesne pomoce dydaktyczne do przedmiotów ogólnokształcących, programy multimedialne, plansze edukacyjne, roczniki statystyczne, słowniki, mapy.
- Materiały do terapii pedagogicznej oraz zajęć korekcyjno-kompensacyjnych (gry terapeutyczne, programy na cd, karty pracy).

Szkoła nie jest w stanie uzupełniać opisanego wyposażenia ze środków własnych.

10. Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie

Z dniem 1 września 2014r. Uchwałą Rady Powiatu Tczewskiego, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im Jana Pawła II w Tczewie został przekształcony w Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie. W ramach placówki utworzono Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy.

Zespół Placówek Specjalnych jest placówką zajmującą się dziećmi i młodzieżą upośledzoną umysłowo. W skład Zespołu wchodzi:

- Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im Jana Pawła II
  - Przedszkole nr 3 Specjalne;
  - Szkoła Podstawowa nr 9 Specjalna - z zespołami edukacyjno – terapeutycznymi;
  - Gimnazjum nr 4 Specjalne – z zespołami edukacyjno – terapeutycznymi;
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 Specjalna;
  - Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy;
  - Świetlica;
  - Grupy Wychowawcze.

Łącznie swoim działaniem obejmuje ponad 299 wychowanków.

Dzieci oprócz zajęć dydaktyczno-wychowawczych, mogą korzystać z szeregu form specjalistycznych terapii: fizjoterapii, masażu i hydromasażu, muzykoterapii, logopedii, gimnastyki korekcyjnej, terapii Tomatis, Biofeedback, integracji sensorycznej, dogoterapii, terapii w Sali Doświadczenia Świata, Cyberoko, zajęć na basenie. W czasie pobytu na terenie placówki wychowankowie mają zapewnioną specjalistyczną opiekę oligofrenopedagogów, neurologopedów, psychologów, pedagogów, rehabilitantów.

Uczniowie szkoły zawodowej przygotowują się do podjęcia pracy w zawodach: kucharz, cukiernik, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej.

Na terenie placówki funkcjonują Grupy Wychowawcze, które zapewniają na terenie internatu opiekę dla ok. 30 wychowanków.

W Zespole Placówek Specjalnych zatrudnionych jest ponad 200 pracowników, z czego ponad 120 to kadra pedagogiczna.

Nauczyciele są odpowiednio przygotowani do prowadzenia wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a kształcenie ogólne jest odpowiednio dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów.

Na podstawie diagnozy potrzeb prowadzonych przez nauczycieli i terapeutów placówki na spotkaniach w ramach Rady Pedagogicznej oraz Zespołów do Spraw Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej stwierdzono, iż na wszystkich poziomach edukacji dostosowuje się zasady i metody pracy do indywidualnych potrzeb ucznia, opracowując jednocześnie indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne.

Prowadzona obserwacja, analiza wykazały, że realizowany w placówce program rewalidacyjny, terapeutyczny i rehabilitacyjny uwzględnia zarówno potrzeby wynikające z realizacji podstawy programowej, planu wychowawczego, planu profilaktyki oraz potrzeby poszczególnych uczniów.

Zajęcia zmierzające do wyrównywania szans edukacyjnych uwzględniają faktyczne potrzeby i wskazania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych.

Nauczyciele przedmiotowi i wychowawcy, przeprowadzając coroczną analizę wyników sprawdzianu i egzaminów uczniów, zauważają, że wyniki te są adekwatne do indywidualnych możliwości i umiejętności ucznia. Pozwala to wnioskować, iż proces edukacji przebiega efektywnie, a uczniowie osiągają optymalne wyniki nauczania.

Opracowując Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne i prowadząc na bieżąco obserwację potrzeb uczniów zespół pracowników pedagogicznych i terapeutycznych zauważono rosnącą potrzebę w zakresie zajęć specjalistycznych dotyczących ich dysfunkcji oraz potrzeb. Maksymalne usprawnianie wszystkich funkcji psychicznych i fizycznych może skutecznie wypłynąć na lepszą

jakość przyszłego, dorosłego życia ucznia, a optymalne korygowanie zaburzonych funkcji podniesie w ocenie indywidualnej jego możliwości i umiejętności.

Z uwagi na obserwowany wzrost zaburzeń zachowania i emocji u uczniów wskazana jest jak najszerzej rozumiana potrzeba indywidualnej, systematycznej i długoterminowej pracy w celu eliminowania i korygowania zachowań niepożądanych. Zajęcia ukierunkowane na niwelowanie deficytów rozwojowych umożliwiają lepszy rozwój i pełniejsze funkcjonowanie w społeczeństwie.

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 8 nauczycieli, wywiadu z Dyrektorem placówki.

Ze względu na specyfikę placówki badaniem ankietowym zostali objęci jedynie nauczyciele placówek (ośmiu nauczycieli), przeprowadzono także wywiad z dyrektorem szkoły.

- A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).
  - szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie
- B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.
  - szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie
- C. Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego.
  - szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie
- D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.
  - szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie
- E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.
  - szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie
- F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.
  - szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie
- G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.
  - szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie

Potrzeby doposażenia szkoły w :

- H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.
- I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.
- J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.
  - szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie

11. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pełpliniu

1 września 1974 roku na mapie pełplińskiego szkolnictwa pojawiła się nowa szkoła. Początkowo działały jedynie dwie klasy specjalne. Powołał ją do życia Gminny Dyrektor Szkół, którym wówczas był Adam Kaszowicz. Trzy lata później placówce nadano nazwę Specjalny Zakład Wychowawczy a obecna nazwa szkoły funkcjonuje od 1984 roku.

Placówka prowadzi:

- oddziały dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu:
  - lekkim (klasa od 10 - 16 uczniów);
  - umiarkowanym i znacznym (klasa od 6 - 8 uczniów);
  - głębokim (klasa od 2 - 4 uczniów);
  - ze sprzężonymi niepełnosprawnościami (klasa od 2 - 4 uczniów);
- nauczanie indywidualne;
- wczesne wspomaganie rozwoju dziecka (dla dzieci w wieku od 0 do objęcia obowiązkiem szkolnym);
- Szkołę Specjalną Przystosowaną do Pracy.

Wyniki kształcenia ogólnego są zadowalające, biorąc pod uwagę indywidualną sytuację każdego ucznia. Uczniowie osiągają wyniki na miarę swoich możliwości poznawczych. Poziom umiejętności z jakim rozpoczynają naukę w Ośrodku i trudności jakie muszą pokonać pozwala im na osiągnięcie wyników na najwyższym możliwym poziomie.

Wyniki analizy sprawozdań zespołu nauczycieli uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną, protokołów Rady Pedagogicznej, wniosków z nadzoru pedagogicznego wskazują na potrzebę wsparcia w zakresie dokształcania nauczycieli, m.in. dostosowywanie programów indywidualnych do możliwości i potrzeb uczniów, potrzebę wsparcia w zakresie prowadzenia terapii z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu.

Pojawiły się także potrzeby: prowadzenia doradztwa zawodowego dla uczniów i osobne godziny na realizację tych działań, zakup komputerów do wszystkich klas i sali terapeutycznych, atrakcyjne, trwałe pomoce dydaktyczne do realizacji zajęć rewalidacyjnych, w tym dla uczniów z niedowidzeniem.

Wskazania badanych dotyczące konkretnych potrzeb wsparcia:

Dane zebrano z ankiet, w których wzięło udział 10 nauczycieli, wywiadu z Dyrektorem placówki. Ze względu na specyfikę placówki badaniem ankietowym zostali objęci jedynie nauczyciele placówek (10 nauczycieli), oraz przeprowadzono wywiad z dyrektorem szkoły.

- A. Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).
  - doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów
- B. Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu.
  - szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie
- C. Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego.
  - osobne godziny na realizację tych zadań

- D. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego.
- atrakcyjne, trwałe pomoce dydaktyczne do realizacji zajęć rewalidacyjnych, w tym dla uczniów z niedowidzeniem.
- E. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych.
- szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie
- F. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.
- zakup komputerów do wszystkich klas i sali terapeutycznych
- G. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.
- szkoła nie zgłosiła żadnych potrzeb w wyżej wymienionym zakresie

Potrzeby doposażenia szkoły w :

- H. Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK.
- I. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych.
- J. Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym.
- * Zakup komputerów do wszystkich klas i sali terapeutycznych;
  - * Atrakcyjne, trwałe pomoce dydaktyczne do realizacji zajęć rewalidacyjnych, w tym dla uczniów z niedowidzeniem.

6. ANALIZA DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Na poziomie lokalnym analizą objęte zostały następujące dokumenty:

- Strategia Rozwoju Powiatu Tczewskiego 2007-2020;
- Strategia Rozwoju Edukacji Powiatu Tczewskiego 2014-2020.

Przeanalizowano także dokumenty strategiczne przyjęte na poziomie regionalnym:

- Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020;
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „Aktywni Pomorzanie 2020”.

6.1. Analiza na poziomie lokalnym

W ciągu 15 lat istnienia powiatu, władze samorządowe poczyniły wiele starań na rzecz doskonalenia poziomu nauczania i osiągania coraz lepszych efektów wychowawczych w podległych sobie placówkach. W minionych latach znacznie poprawiło się wyposażenie bazy dydaktycznej. Przeprowadzono remonty, prace modernizacyjne, poprawiono wyposażenie szkół. Powiat posiada dobrze wykształconą kadrę dydaktyczną. Nauczyciele podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje. W szkołach realizowane są dodatkowe programy rozwojowe⁷¹.

Jednak uwarunkowania XXI wieku wymagają, zdaniem władz powiatu, podjęcia zdecydowanych kroków na rzecz dostosowania systemu powiatowej edukacji do szybko zmieniającego się rynku pracy i sytuacji demograficznej. Kształcenie ponadgimnazjalne powinno jak najlepiej przygotować młodego człowieka do właściwego wyboru studiów wyższych oraz powinno dawać absolwentom możliwość elastycznego reagowania na ciągle nowe potrzeby tego rynku. Należy dążyć do takiej jakości kształcenia, która zapewni w przyszłości zatrudnienie oraz zachęci do kontynuowania nauki w szkołach wyższych.

Strategia Edukacji Powiatu Tczewskiego na lata 2014 – 2020, określa kierunki rozwiązań systemu edukacji w powiecie tczewskim, w zdefiniowanym przez siebie, niezbędnym zakresie. Wszystkie słabe strony funkcjonowania systemu oraz szanse rozwojowe, zostały określone w analizie SWOT⁷².

Mocne strony:	Słabe strony:
<ul style="list-style-type: none"> • wysokie kwalifikacje nauczycieli oraz innych pracowników szkół i placówek; • sieć szkół i placówek zaspokaja potrzeby edukacyjne mieszkańców powiatu; • wszechstronna oferta edukacyjna w szkolnictwie ogólnokształcącym i zawodowym; • szeroka oferta edukacyjno – terapeutyczna w szkołach specjalnych; • placówki szkolnictwa specjalnego bogato wyposażone w pomoce dydaktyczne i sprzęt specjalistyczny; • zaangażowanie organu prowadzącego w rozwój szkolnictwa specjalnego oraz organizowanie i wzbogacanie terapii osób niepełnosprawnych;	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony poziom finansowania szkół wynikający z niefunkcjonalnej sieci szkół i placówek; • niewystarczający poziom wyposażenia szkół i placówek w pomoce dydaktyczne; • niewystarczający poziom likwidacji barier architektonicznych w szkołach i placówkach; • niskie zainteresowanie i zaangażowanie rodziców życiem szkoły; • niska motywacja uczniów do nauki; • niewystarczająca współpraca z przedsiębiorcami.

⁷¹ Strategia Rozwoju Edukacji powiatu Tczewskiego na lata 2014 - 2020

⁷² Strategia Rozwoju Edukacji powiatu Tczewskiego na lata 2014 - 2020

<ul style="list-style-type: none"> * wspomaganie doradztwa zawodowego w gimnazjach; * działalność profilaktyczna w szkołach. 	
<p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> * dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku; * udział szkół w powiatowych targach edukacyjnych; * możliwość wdrażania autorskich programów nauczania; * szansa uzyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych przez nauczycieli w zakresie doradztwa zawodowego; * wykorzystanie mediów lokalnych w edukacji. 	<p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> * niestabilny rynek pracy; * niż demograficzny; * niewystarczający poziom finansowania edukacji przez budżet państwa; * postępujący problem patologii uzależnień wśród młodzieży; * wzrost kosztów kształcenia (ceny podręczników, książek i innych przyborów szkolnych).

Strategiczne cele rozwoju edukacji w powiecie tczewskim na lata 2014 – 2020 oparto na analizie sytuacji placówek oraz regionu, wyników egzaminów wewnętrznych, sytuacji demograficznej oraz słabych stronach dotychczasowego wsparcia systemu edukacji. Ustalono, że w celu osiągnięcia dobrych efektów w procesie szkolnego nauczania konieczna jest realizacja szeregu działań takich jak: rozwój kadry dydaktycznej, wprowadzenie nowych technologii oraz metod nauczania, kształcenie związane z rozwojem indywidualnych możliwości i uzdolnień uczniów, rozwój współpracy z uczelniami i pracodawcami, konieczne wyposażenie placówek w narzędzia TIK, oraz:

- * Tworzenie i wykorzystanie rozwiązań systemowych zapewniających wsparcie, rozwój i aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych na poszczególnych etapach życia oraz stworzenie warunków pełnego i niezależnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa.
- * Uruchamianie zajęć wyrównawczych dla uczniów słabszych, mających zaległości edukacyjne oraz kółek zainteresowań i zajęć poszerzających wiedzę dla uczniów wybitnie uzdolnionych w tym realizacja programów pracy z uczniami szczególnie zdolnymi.
- * Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli pod kątem wprowadzania nowych bardziej efektywnych metod nauczania.
- * Stosowanie w pracy z uczniami nowoczesnych metod nauczania.
- * Wspomaganie uczniów za pośrednictwem systemu programów stypendialnych.
- * Realizacja współpracy z uczelniami województwa pomorskiego, organizowanie spotkań i warsztatów z przedstawicielami wyższych uczelni.
- * Dążenie do stworzenia w powiecie silnej, prestiżowej szkoły ogólnokształcącej, dającej możliwość rozwoju najzdolniejszym uczniom.
- * Wprowadzenie w wybranych szkołach rozszerzonej nauki języka angielskiego (dodatkowo lekcje przedmiotowe w języku angielskim).
- * Doposażenie szkół i placówek oświatowych w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne zgodnie z wymogami.
- * Stosowanie w pracy z uczniem nowoczesnych metod nauczania.
- * Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli.
- * Opracowanie wspólnie z pracodawcami bazy kompetencji zawodowych potrzebnych absolwentom na rynku pracy.

- * Opracowanie zasad i prowadzenie stałej współpracy opartej na zaplanowane działania (ustalony harmonogram) pomiędzy szkołami a instytucjami rynku pracy i pracodawcami.
- * Wizyty i zajęcia uczniów u pracodawców w celu zapoznania z nowoczesnymi technologiami oraz rzeczywistym środowiskiem pracy przedsiębiorstwa.
- * Organizowanie zajęć pozalekcyjnych związanych z potrzebami rynku pracy.
- * Organizowanie zajęć rozwijających kompetencje kluczowe, w szczególności:
  - prowadzenie zajęć w taki sposób, aby przygotować młodzież do porozumiewania się w języku ojczystym oraz w językach obcych;
  - prowadzenie zajęć w taki sposób, aby uczniowie nabyli umiejętności: matematyczne, naukowo-techniczne i informatyczne;
  - wypracowanie wśród uczniów umiejętności uczenia się;
  - wzmocnienie wśród uczniów postaw pro-obywatelskich;
  - pobudzanie wśród uczniów inicjatywności, przedsiębiorczości, świadomości oraz ekspresji kulturalnej.
- * Systematyczne dokonywanie zakupu sprzętu i narzędzi dydaktycznych do szkół i placówek⁷³.

6.2. Analiza na poziomie regionalnym

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 wskazuje, iż istotną barierą rozwojową regionu jest utrzymujący się niedostateczny poziom zatrudnienia mieszkańców. Przekłada się to na znaczną populację biernych zawodowo i wysoki poziom bezrobocia oraz wciąż wyższy niż średnio w kraju odsetek osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Te niekorzystne zjawiska wzmacniane są przez silnie zróżnicowany geograficznie popyt na pracę oraz niską mobilność zawodową i przestrzenną mieszkańców. Nakłada się na to malejąca liczba osób wchodzących na rynek pracy (do 2020 r. liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszy się o ok. 90 tys.), co może doprowadzić do deficytu zasobów pracy w niektórych branżach. Tendencje demograficzne oraz wzrastająca aktywność zawodowa wpłyną na zmianę struktury popytu na usługi edukacyjne, z których coraz intensywniej korzystać będą osoby chcące doskonalić swoje kwalifikacje zawodowe. Pomorskie cechuje się niską jakością kształcenia na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym, a także jego niedostosowaniem do potrzeb rynku pracy.

System edukacyjny (na wszystkich jego poziomach) nie jest dotychczas efektywnie wykorzystany i zaangażowany w zaspokajanie potrzeb rynku pracy i kreowanie atrakcyjnego kapitału ludzkiego. Jednocześnie nie stymuluje on rozwoju aktywności społecznej mieszkańców, a także nie wzmacnia tożsamości regionalnej. Zróżnicowany przestrzennie dostęp do przedszkoli skutkuje niskim poziomem udziału dzieci w edukacji przedszkolnej. Może to sprzyjać tworzeniu się nierówności edukacyjnych, ograniczeniu możliwości zdobycia kompetencji społecznych i w konsekwencji pogorszeniu perspektyw na rynku pracy. Problemem są również luki kompetencyjne pomorskich uczniów. Świadczą o tym pogarszające się wyniki sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych, które dotyczą przeważającej części regionu położonej poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta, jak też niski wskaźnik zdawalności egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe. Także system wspierający szczególnie uzdolnionych uczniów nie jest w wystarczającym stopniu rozwinięty. Zmieniająca się sytuacja demograficzna będzie w najbliższych latach znacznie wpływać na pomorski system edukacji. W życiu społecznym i gospodarczym województwa nie w pełni wykorzystywane są możliwości technologii cyfrowych. Główne przeszkody stanowią niedostatecznie rozwinięta i mocno zróżnicowana pod względem nasycenia przestrzennego infrastruktura sieci szerokopasmowej (największe deficyty występują na zachodzie regionu), a także wciąż skromna oferta w zakresie usług cyfrowych, m.in. w obszarze edukacji. Brakuje też świadomej polityki rozwijającej kompetencje cyfrowe oraz kreującej

⁷³ Strategia Rozwoju Edukacji Powiatu Tczewskiego na lata 2014 - 2020

popyt na takie usługi i technologie, które mogą mieć istotny wpływ na podnoszenie aktywności edukacyjnej, zawodowej, gospodarczej, kulturalnej i obywatelskiej mieszkańców.⁷⁴

Analiza sytuacji edukacyjnej województwa, oraz wynikająca z niej analiza SWOT⁷⁵ wskazują na dużą liczbę i siłę powiązań między słabymi stronami oraz szansami stojącymi przed regionem. Wskazuje to na konieczność przyjęcia takiej strategii działań i koncentracji interwencji publicznej, która przede wszystkim umożliwi przelamywanie zidentyfikowanych słabości, by móc skutecznie wykorzystać płynące z otoczenia zewnętrznego szanse i jednocześnie pozwoli na maksymalne wykorzystanie tych szans dla niwelowania słabych stron rozwoju edukacji w regionie.

<p>Mocne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> • duża aktywność gospodarcza mieszkańców oraz proekspozycyjne ukierunkowanie pomorskich firm; • względnie wysoki poziom kapitału społecznego i silne poczucie tożsamości społeczności lokalnych. 	<p>Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niski poziom zatrudnienia i aktywności zawodowej; niska mobilność zawodowa i przestrzenna mieszkańców; • niewykorzystany potencjał naukowy, niska efektywność współpracy sektora B+R z gospodarką oraz słabo wykorzystany potencjał instytucjonalny i infrastrukturalny wsparcia przedsiębiorczości; • duże dysproporcje w zakresie jakości i dostępu do usług publicznych, w tym niewystarczająco rozwinięta infrastruktura sieci szerokopasmowych.
<p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmiana postaw społecznych, w tym w zakresie zachowań edukacyjnych (m.in. kształcenie ustawiczne, kompetencje cyfrowe). 	<p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niska skuteczność reform systemowych w kraju w zakresie służby zdrowia, zabezpieczenia społecznego i edukacji, w tym trwale niedostosowanie systemu edukacji do wyposażenia.

⁷⁴ Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

⁷⁵ Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

7. WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE

Zgodnie z przyjętymi założeniami, badaniem objęci zostali wszyscy beneficjaci placówek, nauczyciele, kadra zarządzająca, pedagodzy i psychologowie, rodzice/opiekunowie prawni oraz uczniowie, przyczyniając się do opracowania szczegółowej diagnozy potrzeb szkoły poprzez wyłonienie czynników kluczowych, mogących wpłynąć na zwiększenie efektywności edukacyjnej placówek.

Wskazane w Strategii Rozwoju Powiatu Tczewskiego na lata 2007 – 2020, niektóre słabe strony rozwoju edukacji nie straciły na znaczeniu⁷⁶.

- niedofinansowanie szkół;
- potrzeba modernizacji szkół;
- pomimo dostosowania kierunków kształcenia szczebla ponadgimnazjalnego do potrzeb rynku pracy występuje słabe dofinansowanie placówek w tym zakresie;
- ograniczona oferta zajęć pozalekcyjnych dla uczniów;
- różnice w rozwoju młodzieży wiejskiej;
- mały nacisk na naukę języków obcych.

Diagnoza pozwoliła wyłonić najważniejsze trudności w obszarze działania placówek:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tczewie:
  - wyniki egzaminów z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz języków obcych są niewystarczające;
  - zbyt mała liczba zajęć dodatkowych z przedmiotów takich jak: matematyka, fizyka, chemia, biologia, geografia, informatyka, języki obce;
  - uczniowie mają największe trudności z matematyką;
  - dostępność do nowoczesnego sprzętu oraz pomocy naukowych jest niewystarczająca;
  - szkoła planuje stworzenie klas dwujęzycznych, jednak wymaga to doposażenia placówki oraz zwiększenia kompetencji językowych nauczycieli przedmiotów ogólnych.
2. II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie:
  - zdawalność matur w ostatnich latach spadła;
  - zbyt mała liczba zajęć dodatkowych z przedmiotów takich jak: matematyka, biologia, fizyka i chemia oraz języków obcych;
  - potrzeba przydzielenia dodatkowych godzin do każdego z przedmiotów klasom realizującym przedmiot w zakresie rozszerzonym;
  - w szkole konieczna jest instalacja stałego łącza internetowego;
  - wyposażenie pracowni fizycznej, chemicznej i biologicznej jest niewystarczające.
3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie im. ks. Janusza St. Pasierba:
  - wyniki egzaminów zewnętrznych spadają;
  - bardzo niskie wyniki egzaminów z matematyki;
  - zbyt mała liczba zajęć dodatkowych z przedmiotów maturalnych;
  - z każdym rokiem uczniami szkoły zostają absolwenci z coraz niższymi wynikami testów gimnazjalnych;
  - zbyt mała liczba zajęć dodatkowych z języków obcych;
  - zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych, wprowadzenie innowacyjnych, ciekawych form nauczania.

⁷⁶ Strategia Rozwoju Powiatu Tczewskiego na lata 2007 - 2020

4. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. ks. Henryka Mrossa w Gniewie:
  - spadek zdawalności matur;
  - wyniki z roku na rok spadają, a najniższe wyniki zanotowano z matematyki, angielskiego oraz przedmiotów przyrodniczych;
  - przedmiotem, który sprawia uczniom największe trudności jest matematyka, także język polski i języki obce, chemia oraz historia;
  - pojawiła się potrzeba doposażenia klas w nowoczesny sprzęt multimedialny, a przede wszystkim tablice interaktywne;
  - zbyt mała liczba zajęć dodatkowych z przedmiotów takich jak: matematyka i języki obce;

5. Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich im. Księcia Sambora II w Tczewie:
  - wyniki matur w szkole są poniżej średniej dla województwa oraz dla kraju;
  - mała ilość uczniów przystępuje do egzaminu maturalnego;
  - potrzeba zwiększenia liczby zajęć dodatkowych z przedmiotów maturalnych, począwszy od klasy pierwszej do klasy ostatniej;
  - modernizacja sal lekcyjnych i wyposażenie ich w profesjonalny sprzęt, zakup i zainstalowanie tablic multimedialnych oraz oprogramowania na cały cykl edukacji.

6. Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza Stanisława Pasierba w Tczewie:
  - procent osób zdających co rok egzamin maturalny systematycznie spada;
  - rezultat egzaminu maturalnego z matematyki jest bardzo niski;
  - słaby poziom wiedzy i umiejętności uczniów, który wynika ze zbyt małej liczby zajęć wyrównawczych;
  - niska zdawalność ustnych egzaminów maturalnych;
  - potrzeby wsparcia i rozwoju szczególnie w matematyce, geografii, biologii oraz zajęciach językowych;
  - konieczne jest wyposażenie pracowni językowych w sprzęt multimedialny.

7. Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. Henryka Sienkiewicza w Tczewie:
  - niska zdawalność matur;
  - wyniki ocen dla przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, oraz językowych są niskie;
  - konieczność wprowadzenia dodatkowych zajęć wyrównawczych;
  - wprowadzenie języka obcego na poziomie rozszerzonym oraz dodatkowo języka hiszpańskiego;
  - doposażenie pracowni językowych;
  - konieczność realizowania innowacji pedagogicznych;
  - niska frekwencja uczniów prowadzi do nawarstwiania się problemów w nauce oraz zaległości.

8. Zespół Szkół Technicznych im. Komandora Antoniego Garnuszewskiego w Tczewie:
  - zdawalność matur jest poniżej średniej dla powiatu;
  - realizowane co roku testy „na wejściu” wskazują na bardzo duże braki w zakresie podstawowej wiedzy z zakresu gimnazjum;
  - szczególnie niskie są wyniki z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz języków obcych;
  - zbyt mała liczba zajęć dodatkowych z przedmiotów takich jak: matematyka i fizyka, także na poziomie rozszerzonym, oraz języki obce;
  - wprowadzenie zajęć z większym wykorzystaniem narzędzi TIK, co wiąże się z doposażeniem sali, oraz przeszkoleniem nauczycieli;
  - doposażenie pracowni przedmiotowych w niezbędny sprzęt dydaktyczny.

9. Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Swarzędzie:
- wyniki matur w placówce są najniższe na tle pozostałych szkół powiatu;
  - najniższe wyniki uczniowie uzyskują z matematyki;
  - niska frekwencja na zajęciach;
  - przedmioty ogólnokształcące, zdawane jako obowiązkowe na egzaminie maturalnym są nauczane w klasach technikum w niewielkim wymiarze godzin tygodniowo;
  - wprowadzanie większej ilości zajęć wyrównawczych oraz zajęć dodatkowych z matematyki oraz kursów językowych.
10. Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie:
- zauważono rosnącą potrzebę w zakresie zajęć specjalistycznych dotyczących dysfunkcji oraz potrzeb uczniów;
  - obserwowany wzrost zaburzeń zachowania i emocji u uczniów;
  - większa potrzeba indywidualnej, systematycznej i długoterminowej pracy.
11. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pelplinie:
- wsparcie w zakresie dokształcania nauczycieli, m.in. dostosowywanie programów indywidualnych do możliwości i potrzeb uczniów;
  - wsparcie terapii z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu;
  - wprowadzenie doradztwa zawodowego dla uczniów i osobne godziny na realizację tych działań;
  - zakup komputerów do wszystkich klas i sal terapeutycznych, pomoce dydaktyczne do realizacji zajęć rewalidacyjnych, w tym dla uczniów z niedowidzeniem.

Analiza szczegółowych, przedstawionych w poprzednich częściach raportu informacji wykazała, że dla rozwoju edukacji powiatu tczewskiego ogromne znaczenie ma nastawienie na wysoką jakość nauczania oraz kształtowanie kompetencji uniwersalnych, podnoszących przewagę konkurencyjną przyszłego pracownika na rynku pracy, a w szczególności:

- Podnoszenie kompetencji matematycznych, naukowo-technicznych oraz przyrodniczych poprzez wprowadzenie dodatkowych zajęć prowadzonych z wykorzystaniem nowoczesnych metod i pomocy dydaktycznych, zajęć rozszerzonych, wyrównawczych oraz kółek zainteresowań.
- Lepsze porozumiewanie się w językach obcych, dzięki wprowadzeniu dodatkowych zajęć wykorzystujących nowoczesne metody i pomoce dydaktyczne, klas dwujęzycznych, zajęć rozszerzonych, wyrównawczych oraz kółek zainteresowań.
- Rozwijanie kompetencji informatycznych, szczególnie poprzez wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi TIK w edukacji przedmiotowej.
- Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości oraz innowacyjności uczniów poprzez rozwijanie innowacyjnych metod nauczania z użyciem nowoczesnych pomocy dydaktycznych, wprowadzania zajęć interdyscyplinarnych, rozwijanie kółek zainteresowań oraz zajęć podnoszących kompetencje społeczne.
- Zwiększanie dostępności doradztwa edukacyjno-zawodowego poprzez tworzenie szkolnych biur kariery, współpracę z lokalnymi pracodawcami oraz uczelniami wyższymi, organizacja zajęć pozalekcyjnych oraz staży.
- Wyrównywanie szans uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzięki organizowaniu zajęć wyrównawczych, dodatkowych zajęć wspierających rozwój kompetencji niezbędnych do osiągnięcia lepszych wyników edukacyjnych, tworzenie zajęć terapeutycznych.
- Rozwój kompetencji nauczycieli w wyżej wymienionych zakresach poprzez szkolenia oraz studia podyplomowe.
- Doposażenie placówek w narzędzia niezbędne do organizacji i prowadzenia wyżej wymienionych działań edukacyjnych.

Najważniejszym czynnikiem pozwalającym na realizację wyrażonych przez dyrektorów, nauczycieli, rodziców i uczniów, potrzeb jest doposażenie placówek w nowoczesne narzędzia informatyczne oraz edukacyjne niezbędne do realizacji zajęć innowacyjnymi metodami, zajęć interdyscyplinarnych oraz wprowadzenia zajęć dla grup zaawansowanych. Choć Powiat stale doposaża placówki, potrzeby nadal się ogromne, zaczynając od zakupu laptopów, tablic interaktywnych, rzutników, poprzez wyposażenie pracowni przedmiotowych – pracowni biologicznych, fizycznych, chemicznych, geograficznych i językowych. Szkoły nie są w stanie zakupić tych rzeczy ze środków własnych, a stały rozwój technologii sprawia, że zakupiony kilka lat temu sprzęt informatyczny nie jest w stanie sprostać wymogom nowoczesnych programów komputerowych/edukacyjnych, dlatego też, wydaje się być to kluczowy czynnik dla wszystkich uczestniczących w badaniu placówek. Także uzupełnianie kompetencji nauczycieli, w szczególności pod kątem wykorzystywania narzędzi TIK w codziennej pracy z uczniem, rozwijania kompetencji prowadzenia zajęć metodą eksperymentu, oraz wprowadzania innowacyjnych metod nauczania, zwiększających przyswajanie wiedzy oraz zwiększających motywację do nauki, a w konsekwencji uzyskiwanie coraz lepszych wyników szkolnych.

7.1. Oczekiwane efekty wsparcia

- Wyższa jakość kształcenia, głównie pod kątem nabywania kompetencji kluczowych, w tym społecznych oraz ułatwiających dostęp do rynku pracy.
- Mniejsze wewnątrzregionalne zróżnicowanie w zakresie luk kompetencyjnych wśród pomorskich uczniów.
- Zwiększenie zdawalności matur, wyższe wyniki uczniów w egzaminach zewnętrznych powyżej średniej krajowej.
- Wyższy poziom zatrudnienia absolwentów, poprzez lepsze dopasowanie ich kompetencji do potrzeb rynku pracy.
- Lepiej rozwinięty i profesjonalny system poradnictwa zawodowego a przez to bardziej świadomy wybór dalszej drogi edukacji, bardziej świadomy wybór studiów oraz przyszłego zawodu.
- Rozwój systemowego wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Wyrównanie szans edukacyjnych osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także zamieszkujących obszary wiejskie oraz małe miasta oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.
- Finansowe wsparcie placówek wzmocni ich zdolność do samodzielnego realizowania działań podnoszących jakość nauczania.
- Zwiększenie jakości edukacji w placówkach zwiększy także zainteresowanie podejmowaniem nauki w tych placówkach.
- Zwiększenie roli partnerstwa placówek kształcenia ogólnego z lokalnymi przedsiębiorcami oraz uczelniami wyższymi.
- Zwiększenie dostępu do nowoczesnych narzędzi teleinformatycznych i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu.

Objęcie ucznia szerokim wsparciem w wyżej wymienionych zakresach przyniesie wymierne efekty nie tylko na poziomie lokalnej społeczności, społeczności powiatu ale także realizuje założone w strategii rozwojowej województwa, najważniejsze cele strategiczne i przyczynia się do realizacji wizji rozwoju województwa na kolejne lata.

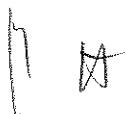
Najbardziej korzystny dla województwa, zakładany scenariusz rozwoju na kolejne lata, „Wiatr w żagle” zakłada, że korzystne uwarunkowania w regionie będą stymulować napływ inwestycji zewnętrznych, zwłaszcza w tych sektorach gospodarki, w których województwo ma silną pozycję lub największy potencjał rozwoju, a które cechują się jednocześnie wysoką wartością dodaną i decydują o umiędzynarodowieniu gospodarki regionu. Wzrost środków dostępnych na B+R oraz napływające wraz z inwestorami rozwiązania innowacyjne i technologie wzmocnią potencjał

pomorskiej nauki i gospodarki, przyspieszając rozwój nowych branż. W efekcie wzrośnie popyt na pracę w perspektywicznych i wiedzochłonnych gałęziach gospodarki, a także popyt na nowe kompetencje i umiejętności w regionie. Wartości nabierze wysoka jakość edukacji oraz nastawienie na kształtowanie kompetencji uniwersalnych i rozwijanie kreatywności. Wzrośnie pozycja głównych pomorskich uczelni, które w niektórych dziedzinach skutecznie będą konkurować z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi, przyciągając studentów i naukowców spoza województwa i kraju. Pomorskie będzie oferować atrakcyjne miejsca pracy, wysoką jakość życia, przyciągając w ten sposób wykwalifikowanych pracowników. Region będzie oferował także coraz atrakcyjniejszą możliwość uczestnictwa w kulturze oraz rozwijał infrastrukturę turystyczną, pozostając kluczowym kierunkiem turystycznym w Polsce. Napływ ludności zwiększy różnorodność województwa i otwartość społeczeństwa. Wzrośnie mobilność zawodowa i przestrzenna mieszkańców oraz ich aktywność obywatelska, a także świadomość konieczności kształcenia przez całe życie⁷⁷.

Dlatego kluczowe wydaje się przygotowanie placówek oświaty, a dzięki temu młodzieży, czyli przyszłych pracowników na efektywne konkurowanie na zmieniającym się rynku pracy, podwyższenie ich kompetencji kluczowych, a dzięki temu przygotowanie na wymagania pracodawców oraz kształcenie postawy zaangażowania obywatelskiego w aktywne uczestnictwo i budowanie wspólnoty obywatelskiej.

---

⁷⁷ Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

8. ZAŁĄCZNIKI

8.1. Załącznik nr 1

Kwestionariusz dla nauczycieli, pozwalający ocenić aktualne potrzeby szkoły oraz obszary wsparcia

Proszę wybrać, której szkoły dotyczy badanie:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tczewie
2. II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie
3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pełplinie
4. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. ks. Henryka Mrossa w Gniewie
5. Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich im. Księcia Sambora II w Tczewie
6. Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza Stanisława Pasierba w Tczewie
7. Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. Henryka Sienkiewicza w Tczewie
8. Zespół Szkół Technicznych im. Komandora Antoniego Garnuszewskiego w Tczewie
9. Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Swarzędzynie
10. Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie
11. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pełplinie

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz realizację poniższych działań w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy rozwijać lub doskonalić te działania?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie należy je rozwijać	Raczej Należy je rozwijać	Nie mam zdania	Raczej są wystarczające	Zdecydowanie są wystarczające
A.	Rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej)									
1.	Realizacja projektów edukacyjnych									
2.	Realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych									
3.	Realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia									
4.	Wdrożenia nowych form i programów nauczania									
5.	Tworzenie i realizacja zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych									
6.	Organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów									
7.	Doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów									
8.	Nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych									
9.	Realizacja zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą									

Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła, aby jeszcze lepiej realizować rozwój u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz realizację poniższych działań w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy rozwijać lub doskonalić te działania?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje Rzadko	Nie podejmujemy takie działania	Zdecydowanie należy je rozwijać	Raczej Należy je rozwijać	Nie mam zdania	Raczej są wystarczające	Zdecydowanie są wystarczające
B.	Rozbudzanie kreatywności i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu									
1.	Realizowanie nowych form aktywności, np. zajęć interdyscyplinarnych;									
2.	Współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w szczególności z instytucjami edukacyjnymi oraz szkołami wyższymi;									
3.	Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu, w szczególności w obszarze nauk przyrodniczych, z wykorzystaniem pomocy i narzędzi dydaktycznych;									
4.	Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki;									
5.	Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu;									
6.	Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.									

Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła, aby jeszcze lepiej rozbudzać kreatywność i innowacyjności poprzez nauczanie oparte na metodzie eksperymentu?

.....

.....

.....

.....

.....

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz realizację poniższych działań w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy rozwijać lub doskonalić te działania?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie należy je rozwijać	Raczej Należy je rozwijać	Nie mam zdania	Raczej są wystarczające	Zdecydowanie są wystarczające
c.	Rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego									
1.	Wsparcie w rozpoznaniu własnych umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych, w tym możliwości psychofizycznych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego;									
2.	Rozwijanie umiejętności społecznych, w tym pracy zespołowej, a także innych kompetencji wymaganych od pracownika;									
3.	Planowanie własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, opartej na umiejętności poszukiwania informacji o zawodach i sytuacji na rynku pracy, a także o ofertach kształcenia na kolejnych etapach edukacyjnych.									

Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła, aby jeszcze lepiej wspierać rozwój doradztwa edukacyjno- zawodowego?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz realizację poniższych działań w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy rozwijać lub doskonalić te działania?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie należy je rozwijać	Raczej Należy je rozwijać	Nie mam zdania	Raczej są wystarczające	Zdecydowanie są wystarczające
D.	Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego									
1.	Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem									
2.	Opracowanie i realizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno- terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego									

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz realizację poniższych działań w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy rozwijać lub doskonalić te działania?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie należy je rozwijać	Raczej Należy je rozwijać	Nie mam zdania	Raczej są wystarczające	Zdecydowanie są wystarczające
3.	Opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla młodzieży posiadającej orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych									

Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła, aby jeszcze lepiej wspierać indywidualizację pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym wsparcie ucznia młodszego?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz realizację poniższych działań w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy rozwijać lub doskonalić te działania?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie należy je rozwijać	Raczej Należy je rozwijać	Nie mam zdania	Raczej są wystarczające	Zdecydowanie są wystarczające
E.	Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych									
1.	Wyposażenie w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej.									
2.	Podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.									
3.	Kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.									
4.	Programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów poprzez naukę programowania.									

Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła, aby jeszcze lepiej wdrażać korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijać kompetencje informatyczne?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz realizację poniższych działań w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy rozwijać lub doskonalić te działania?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie należy je rozwijać	Raczej Należy je rozwijać	Nie mam zdania	Raczej są wystarczające	Zdecydowanie są wystarczające
F.	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów:									
1.	Ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów z niepełnosprawnościami lub z zaburzeniami rozwoju;									
2.	Zagrożonych wcześniejszym wypadnięciem z systemu oświaty;									
3.	Pochodzących z mniejszości narodowych i etnicznych;									
4.	Uzyskujących niskie wyniki edukacyjne;									
5.	Znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej;									
6.	Uczniów mieszkających w małych miejscowościach lub na obszarach wiejskich, w tym uczniów dojeżdżających do szkoły.									

Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła, aby jeszcze lepiej wspierać wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz realizację poniższych działań w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy rozwijać lub doskonalić te działania?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie należy je rozwijać	Raczej Należy je rozwijać	Nie mam zdania	Raczej są wystarczające	Zdecydowanie są wystarczające
G.	Doskonalenie zawodowe nauczycieli									

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz realizację poniższych działań w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy rozwijać lub doskonalić te działania?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje rzadko	Nie podejmujemy takie działania	Zdecydowanie należy je rozwijać	Raczej Należy je rozwijać	Nie mam zdania	Raczej są wystarczające	Zdecydowanie są wystarczające
1.	Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).									
2.	Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu;									
3.	Uzyskiwania kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych lub podnoszenie tych kwalifikacji przez nauczycieli;									
4.	Przygotowania nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy;									
5.	Podnoszenia kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.									
6.	Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie pedagogiki specjalnej.									

Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła, aby jeszcze lepiej wspierać doskonalenie zawodowe nauczycieli?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz dostępność poniższych narzędzi w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy zwiększyć dostępność tych narzędzi?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko jest dostępne	Nie posiadamy	Zdecydowanie należy je zwiększyć	Raczej należy je zwiększyć	Nie mam zdania	Raczej jest wystarczający	Zdecydowanie jest wystarczający

[Handwritten signature]

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz dostępność poniższych narzędzi w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy zwiększyć dostępność tych narzędzi?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko jest dostępne	Nie posiadamy	Zdecydowanie należy je zwiększyć	Raczej należy je zwiększyć	Nie mam zdania	Raczej jest wystarczający	Zdecydowanie jest wystarczający
H.	Pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK									
1.	Stały dostęp do łącza internetowego na poziomie przepływności optymalnym dla bieżącego korzystania z cyfrowych zasobów online w trakcie lekcji i w ramach pracy zawodowej;									
2.	W zależności od liczby uczniów, tj. Do 300 albo od 301, szkoła posiada odpowiednio, co najmniej, jeden albo dwa zestawy przenośnych komputerów wraz z odpowiednim oprogramowaniem.									
3.	W zależności od liczby uczniów, tj. Do 300 albo od 301, szkoła posiada odpowiednio, co najmniej, jedno albo dwa wydzielone miejsca dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów z bezprzewodowym dostępem do Internetu;									
4.	W miejscach, w których uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku umożliwiających wyświetlanie obrazu									
5.	Szkoła zapewnia komputery przenośne do indywidualnego użytku służbowego nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK;									
6.	Szkoła posiada co najmniej jedno miejsce (pomieszczenie), w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu pomiędzy oraz w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w godzinach pracy szkoły									

Jakie dodatkowe pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK są potrzebne w szkole aby jeszcze lepiej wspierać działania edukacyjne?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich		Jak oceniasz dostępność poniższych narzędzi w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy zwiększyć dostępność tych narzędzi?			
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko jest dostępne	Nie posiadamy	Zdecydowanie należy je zwiększyć	Raczej należy je zwiększyć	Nie mam zdania	Raczej jest wystarczający	Zdecydowanie jest wystarczający
I.	Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych									
1.	Podstawowe wyposażenie pracowni (wagi, szafy laboratoryjne itp.);									
2.	Sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń, eksperymentów, obserwacji (przyrządy pomiarowe, przyrządy optyczne, szkło laboratoryjne, szkiełka mikroskopowe itp.), w tym narzędzia tik wraz z odpowiednimi aplikacjami tematycznymi;									
3.	Odczynniki lub substancje chemiczne;									
4.	Środki czystości;									
5.	Pomoce dydaktyczne (środki trwałe, mapy, atlasy, roczniki statystyczne itp.) .									

Jakie dodatkowe wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych jest potrzebne w szkole aby jeszcze lepiej wspierać działania edukacyjne?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz dostępność poniższych narzędzi w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy zwiększyć dostępność tych narzędzi?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko jest dostępne	Nie posiadamy	Zdecydowanie należy je zwiększyć	Raczej należy je zwiększyć	Nie mam zdania	Raczej jest wystarczający	Zdecydowanie jest wystarczający
J.	Wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym									
1.	Specjalistyczne oprogramowanie;									
2.	Materialy do diagnozy, wspomaganie rozwoju i korygowania dysfunkcji i dysharmonii rozwojowych takich jak: wady wymowy, dysleksja, wady postawy, zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej;									

Poniżej podane są wybrane obszary pracy szkoły, które mogą uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Odpowiedzi proszę udzielić, zaznaczając stosowne pola w wybranych kolumnach po prawej stronie tabeli.		Jak oceniasz dostępność poniższych narzędzi w Twojej szkole?				Czy uważasz, że należy zwiększyć dostępność tych narzędzi?				
		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko jest dostępne	Nie posiadamy	Zdecydowanie należy je zwiększyć	Raczej należy je zwiększyć	Nie mam zdania	Raczej jest wystarczający	Zdecydowanie jest wystarczający
3.	Materialy do diagnozy i terapii specyficznych trudności w uczeniu się, również takich, które wynikają z potrzeb ucznia młodszego;									
4.	Sprzęt specjalistyczny, wspierający funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnościami;									
5.	Podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.									

Jakie dodatkowe wyposażenie szkół do realizacji działań w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym jest potrzebne w szkole?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękujemy za Pani/Pana czas przeznaczony na wypełnienie tej ankiety.

**Kwestionariusz dla rodziców i opiekunów prawnych dzieci,
pozwalający ocenić aktualne potrzeby uczniów oraz obszary wsparcia**

Szanowni Państwo!

Prosimy o wypełnienie anonimowej ankiety. Poniższe pytania dotyczą obszarów pracy szkoły. Proszę ocenić, jak w szkole realizowane są działania podejmowane we wskazanych obszarach oraz wyrazić opinię na temat potrzeby wprowadzania w nich zmian. Uzyskane informacje posłużą do sporządzenia raportu oraz wniosku o dofinansowanie wybranych działań szkoły ze środków Unii Europejskiej.

1. Proszę wybrać, której szkoły dotyczy badanie:

- 1) I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tczewie
- 2) II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie
- 3) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie
- 4) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. ks. Henryka Mrossa w Gniewnie
- 5) Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich im. Księcia Sambora II w Tczewie
- 6) Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza Stanisława Pasierba w Tczewie
- 7) Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. Henryka Sienkiewicza w Tczewie
- 8) Zespół Szkół Technicznych im. Komandora Antoniego Garnuszewskiego w Tczewie
- 9) Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Swarzędynie

2. Czy jest Pani/Pan zadowolona(ny) z wyboru szkoły i klasy do której uczęszcza dziecko?

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Nie mam zdania
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

3. Proszę uzasadnić odpowiedź:

.....
.....
.....
.....

4. Czy w pierwszej klasie dziecko miało trudności związane z adaptacją w nowej szkole?

- Tak
- Nie
- Częściowo

5. Czy w pierwszej klasie nauczyciele pomogli dziecku przyzwyczać się do nowej szkoły?

- Tak
- Nie
- Niektórzy

6.

Proszę przeczytać poniższe stwierdzenia i ocenić stopień ich spełnienia przez szkołę, w której uczy się Pani/Pana dziecko.

TAK

CZĘŚCIOWO

NIE

a) W tej szkole moje dziecko robi systematyczne postępy w nauce, rozwija się.			
b) Nauczyciele znają potrzeby i możliwości mojego dziecka.			
c) Szkoła realizuje dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów mających trudności w nauce.			
d) Moje dziecko ma zapewnioną pomoc w przypadku trudności w nauce.			
e) Szkoła organizuje kółka zainteresowań, warsztaty, laboratoria dla uczniów.			
f) Szkoła rozwija zainteresowania i zdolności mojego dziecka.			
g) Szkoła prowadzi doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów.			
h) Osiągnięcia i sukcesy mojego dziecka są dostrzegane i doceniane.			

7. Czy dziecko korzysta z zajęć wyrównawczych, kółek zainteresowań lub zajęć dodatkowych?

- Tak
- Nie

8. Jeżeli tak to jakich? (proszę wymienić wszystkie w jakich uczestniczy)

.....

.....

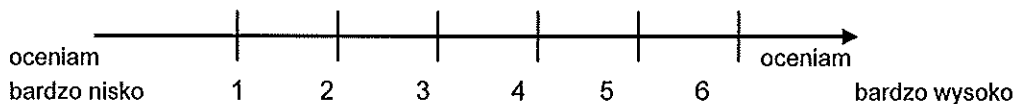
.....

.....

.....

9. Jak Pani/Pan ocenia zajęcia dodatkowe w szkole?

Proszę zaznaczyć X na skali.

10. Jakie dodatkowe działania mogłaby wdrożyć szkoła, aby jeszcze lepiej wspierać Pani/Pana dziecko w rozwoju kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności?

.....

.....

.....

.....

.....

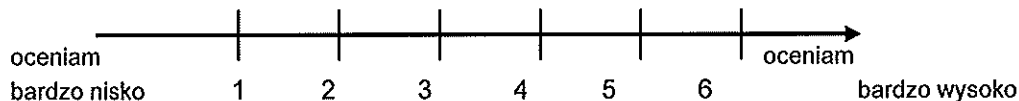
11. Czy Pani/Pana dziecko ma specjalne potrzeby edukacyjne wynikające z: niepełnosprawności, zaburzeń rozwoju, trudności adaptacyjnych, trudności w uczeniu się lub innych?

- Tak
- Nie

12. Jeśli tak, to jak ocenia Pani/Pan pomoc psychologiczno- pedagogiczną oraz pracę z uczniem w tym zakresie?

Proszę zaznaczyć X na skali.

13. Czy Pani/Pana zdaniem szkoła w wystarczającym stopniu wspiera rodziców i angażuje ich w życie szkoły?

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Nie mam zdania
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

14. Czy miała Pani / miał Pan okazję wyrazić swoje oczekiwania wobec szkoły (np. w formie ankiety bądź w inny sposób)?

- Tak
- Nie

15. Czy uważa Pani/Pan, że ma realny wpływ na życie szkoły?

- Tak
- Nie

16. Jakie inne uwagi i spostrzeżenia dotyczące organizacji kształcenia w szkole chciałaby Pani / chciałby Pan jeszcze przekazać?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękujemy za Pani/Pana czas przeznaczony na wypełnienie tej ankiety.

Kwestionariusz, pozwalający ocenić aktualne potrzeby uczniów oraz obszary wsparcia

Przeczytaj uważnie pytania i szczerze odpowiedz. Ankieta ma za zadanie ustalić Twoje potrzeby w obszarze rozwoju wiedzy, umiejętności oraz kluczowych kompetencji niezbędnych w dalszej edukacji oraz na rynku pracy. Poprosimy Cię o wyrażenie swojego zdania, ankieta jest całkowicie anonimowa.

1. Proszę wybrać, której szkoły dotyczy badanie:
  - 1) I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tczewie
  - 2) II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie
  - 3) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pełplinie
  - 4) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. ks. Henryka Mrossa w Gniewnie
  - 5) Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich im. Księcia Sambora II w Tczewie
  - 6) Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza Stanisława Pasierba w Tczewie
  - 7) Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. Henryka Sienkiewicza w Tczewie
  - 8) Zespół Szkół Technicznych im. Komandora Antoniego Garnuszczyńskiego w Tczewie
  - 9) Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Swarzędzie

2. Czy jesteś zadowolony/zadowolona z wyboru szkoły i klasy?
  - Zdecydowanie tak
  - Raczej tak
  - Nie mam zdania
  - Raczej nie
  - Zdecydowanie nie

3. Czy w pierwszej klasie miałeś/miałaś trudności związane z adaptacją w nowej szkole?
  - Tak
  - Nie
  - Częściowo

4. Czy w pierwszej klasie nauczyciele pomogli Ci przyzwyczać się do nowej szkoły?
  - Tak
  - Nie
  - Niektórzy

5. Czy w przeszłości korzystałeś choć z jednych zajęć wyrównawczych, kółek zainteresowań lub zajęć dodatkowych?
  - Tak
  - Nie

6. Jeżeli tak to jakich? (wymień wszystkie w jakich uczestniczyłeś od pierwszej klasy)
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Czy aktualnie korzystasz choć z jednych zajęć wyrównawczych, kółek zainteresowań lub zajęć dodatkowych?

- Tak
- Nie

8. Jeżeli tak to jakich? (wymień wszystkie w jakich uczestniczysz)

.....
.....
.....
.....
.....

9. Czy masz trudności w nauce któregoś przedmiotu?

- Tak
- Nie

10. Jeśli tak to którego/których?

.....
.....
.....
.....
.....

11. Jakiego wsparcia potrzebowałbyś/potrzebowałabyś ze strony szkoły/nauczycieli, aby wyeliminować te trudności?

.....
.....
.....
.....
.....

12. Czy są jakieś zajęcia/wydarzenia/kółka zainteresowań/wycieczki, których szkoła nie organizuje, a chciałbyś/chciałabyś aby powstały?

.....
.....
.....
.....
.....

13. Wymień trzy, Twoim zdaniem, główne zalety szkoły

.....
.....
.....
.....
.....

14. Wymień trzy rzeczy, które Twoim zdaniem, należy w szkole zmienić

.....
.....
.....
.....
.....
.....

15. Jakie jeszcze działania ze strony szkoły lub nauczycieli mogłoby Ci pomóc lepiej przygotować się do matury lub dalszej edukacji?

.....
.....
.....
.....
.....

16. Jakie jeszcze działania ze strony szkoły lub nauczycieli mogłoby Ci pomóc przygotować się do zdobycia dobrej pracy?

.....
.....
.....
.....
.....

17. Płeć

- Kobieta
- Mężczyzna

Dziękujemy za Twój czas przeznaczony na wypełnienie tej ankiety.